

BERXWEDAN

HER TÎŞT JÎ BO ENÎYA RÎZGARÎYA NETEWA KURDÎSTAN

Sayı 59 / 31 Temmuz 1988 / 2.50 DM

ARGK CUDÎ'DE BİR KEZ DAHA VURDU

Cudi Dağı'nda meydana gelen şimdiye kadarki en büyük ve yaygın çatışma ARGK birliğinin zaferi ile sonuçlandı. 35 saat göğüs göğüse devam eden muharebede düşman güçleri ağır kayıp verdiler. Hava ve kara birliklerinin katıldığı çarpışmada, düşmanın gaz kullandığı da bildiriliyor. Havadan ve karadan binlerce kişilik bir güçle başlatılan saldırı, ARGK gerillalarının üstün çarpışma gücü karşısında boşa çıkarken; düşman daha fazla kayıp vermemek için birliklerini alandan kaçtı.

Son Çarpışmalar Neyin Göstergesi?

Nusaybin-Bagok, Şemdinli, Derik, Kozluk-Tuzlagözü, Şırnak-Cudi çarpışmaları ARGK'nin hızla güçlendiğinin, düşmanın ise daha fazla çöküşe gittiğinin bir göstergesidir. Her bir çatışma 1 güne yakın ve 1 günden fazla bir zaman göğüs göğüse sürmüştür. Düzenli ordu birliklerine karşı saatlerce muharebe etmek, gerilla gücünün açık bir kanıtıdır.

YAZISI 3. SAYFADA

URFA CEZAEVİNDE AÇLIK GREVİ

16 Temmuz'da Urfa cezaevinde bulunan ve PKK davasından yargılanan 18 savaş esiri istekleri kabul edilene kadar süresiz açlık grevine başladılar.

Diyarbakır cezaevinden Urfa cezaevine sürgün edilen PKK'li savaş esirlerinin, kazandıkları haklar bu cezaevinde uygulanmamaya başlandı. Daha önce bu uygulamayı 2 günlük bir açlık grevi ile protesto eden savaş esirleri, haklarının uygulanmaması üzerine süresiz açlık grevine başladılar.

Cezaevi yönetimine 11 maddelik istek listesi veren savaş esirleri, istekleri kabul edilene kadar açlık grevini sürdüreceklerini açıkladılar.

- Kozluk'ta 22 saat çatışma
- Düşman kendi oyununa düştü
- Demiryoluna sabotaj
- Uludere-Hilal'da bir ajan muhtar cezalandırıldı
- Müteahhit maskeli hain cezalandırıldı
- Cizre'de bir ajan cezalandırıldı
- Palu'da iki ajan cezalandırıldı
- Aralık'ta toplantı
- Şenkaya'da devlet terörü

Hatay Cezaevinde Savaş Esirleri İsteklerini Kabul Ettirdiler

Haberi 4. sayfada

★

2000'e Doğru Dergisi'nin Dayandığı Tarihi Miras Teslimiyet ve İhbarcılıktır

YAZISI 13. SAYFADA

★

Avrupa Parlamentosu'nda Kürt Sorununa İlgi

Avrupa Topluluğu Parlamentosu üyesi bir heyet incelemelerde bulunmak ve rapor hazırlamak için Kürdistan'a gitti.

Haberi 5. sayfada

★

Dersim Notları...

Dersim'de bir ay süre ile geçen yurtsever bir emekçi izlenimlerini anlatıyor.

YAZISI 10. SAYFADA

Urfa cezaevinde tutuklu bulunan PKK'li savaş esirleri

Diyarbakır Cezaevinde PKK'li Savaş Esiri Şamil Batmaz Yazıyor:

“ÇOCUKLARIN... GÖZBEBEKLERİNDE GELECEĞİ GÖRÜYORUZ”

Evet, dost “korumak”, bu bizlerle de yakından ilgili. Devrimci kişilik ve onuru korumak, kazanımların dokunulmazlığını sağlayabilmek...

Ancak anladığım kadarıyla tümümüz aynı geleneksel hatayı yapıyor, yapmakta ısrar ediyoruz...”

YAZISI 12. SAYFADA

Tutuklu Yakınları Polis ve Askerle Çatıştı

Diyarbakır cezaevinde bayram dolayısıyla yapılacak olan açık görüşmeye, soyadı tutmayan tutuklu yakınlarının alınmaması üzerine, aileler görüşmeye girmek istediler. Görüşmeye girmelerini engellemek için polis ve askerler tutuklu yakınlarına saldırdı. Bunun üzerine aileler, polise taş ve sopalarla saldırdılar.

YAZISI 4. SAYFADA

Palme Cinayetinde Suçlular Açığa Çıkıyor

28 Şubat 1986'da katledilen Olof Palme cinayetinde yeni gelişmeler ortaya çıktı. Cinayete ısrarla PKK'nin adını karıştırmak isteyenlerin evlerinde Türk MIT'ine ait dökümanlar bulundu

YAZISI 5. SAYFADA

Alman yönetiminin saldırılarına karşı PKK-Avrupa Temsilciliği bir bildiri yayınladı:

Alman Emperyalizminin

Kürdistan Halkına Karşı Yürüttüğü Savaş Sonuçsuz Kalacak Ve Kürdistan Halkı Kazanacaktır

Bugün, faşist Türk devleti ve Alman emperyalizmi ortaklaşa hazırladıkları senaryolarla saldırılarını daha da boyutlandırmaktadırlar. Alman devleti son dönemlerde yaygın operasyon ve rastgele tutuklamalarla TC'yi bile geride bırakan bir duruma düşmüştür. Bir yandan şiddetin dozajını arttırırken, diğer yandan basın-yayın araçlarını harekete geçirerek, yoğun bir karalama ve teşhir kampanyası yürütmektedir. Son olarak ZDF'de “Studio 1” adlı programda kendi piyonlarının ağızlarından ve TC televizyonundan aldıkları gö-

rüntülerle, kendi devlet yetkililerinin açıklamalarını yayınladılar. Baştan sona kadar ulusal kurtuluş mücadelemize karşı bir saldırıyı amaçlayan programı insancıl duyguları sömürme temelinde hazırlamış ve yayınlamışlardır. Alman yönetimi, uygulamaları hakkında basın organlarında herhangi bir yayının yapılmaması için sansür uygulamaktadır. Tutukladıkları onlarca yurtsever hakkında açıklama yapma cesaretini bile göstermeyen Alman yönetimi, böylece kendi halkında uyanan tepkileri azaltmaya çalışıyor.

Devamı 6. sayfada

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Petrolü İle Zengin Bir Beldemiz

S Ê R T (Siirt)

“Siirt'in toplam 10 ilçesi vardır. Bunlar, Batman (İlloh), Baykan (Xana Hawêl), Beşiri (Qubîn), Erüh (Dih), Kozluk (Hezo), Kurtalan (Misric), Pervari (Berwarî), Sason (Qabilcewaz), Şırnak (Şirnex), Şirvan (Xizxêr)'dir.

Siirt'in Sason, Bilokî, Kov, Kerzevi, Gûran, Mereto, Herekol, Körkandil, Nartepe, Raman, Gabar, Cudi ve Tanin gibi yüksek dağları; Botan, Pisyar, Başur, Kezer ve Beşiri gibi akarsuları da vardır.”

Yazı dizimizin Siirt ile ilgili bölümüne 11. sayfada başladık.

**DİRENİŞ
KAHRAMANLARIMIZ**

Kürdistan tarihi kahramanlıklarla doludur. Çağdan uzaklaştırılmış, düşürülmüş bir halkın bağrından böylesine kahramanlıkların çıkması başlı başına bir olaydır elbette. Toprağa düşen her canın ardından güçlü gelişmelerin yaratılması onların bıraktığı mirasın devralınmasıyla mümkündür. Bu anlamda şehit düşen her yoldaşın devrimci yaşamının iyi irdelenmesi ve teslim ettikleri emanetin yetkince korunması zorunlu olmaktadır.

Şehadet mertebesine ulaşarak, davayı yoldaşlarına ve Kürdistan halkına emanet edenlerden biri de Mehmet AĞASLAN (Nasır) yoldaştır. Devrimci mücadeleye katılmadan önce yaşamı Antep'te işçilikle geçen Nasır yoldaş, ulusal kurtuluşçu düşüncelerle tanıştıktan sonra bu düşüncelerin işçiler arasında yaygınlaşması için yoğun bir çaba içerisinde girdi. Daha ilk adımını atarken devrimin büyük bir savunucusu olarak, bütün yanlış yönelimlere karşı kararlıca durdu.

Partinin geri çekilmesiyle birlikte yüzlerce arkadaşı gibi Nasır yoldaş da büyük bir azim ve inanç dolu olarak, Partinin istemi sonucu yurtdışına çıktı. O'nun düşündüğü bir tek şey vardı: Sömürgeci TC'ye karşı daha güçlü savaşabilmek ve Parti çizgisi temelinde siyasi ve askeri olarak güçlenmek, bir an önce uğruna her türlü fedakarlığı göze aldığı kutsal vatan topraklarına ayak basmak. Bir an önce kinini düşmana kusak ve öğrendiklerini halka da taşıyarak, onu topyekün bir mücadele içerisinde çekmenin heyecanını yaşayan Nasır yoldaş, ülkeye dönmenin özlemiyle eğitimine ağırlık verdi. Bulunduğu sahada İsrail siyonizmine karşı mücadelede yer aldı. 1982 Haziran'ında İsrail'in Lübnan'a saldırısı döneminde, içerisinde yer aldığı pratik, bir taraftan Nasır yoldaşı çelikleştirip ülke pratiğine hazırlarken, diğer taraftan da Filistin halkının başına musallat olan siyonist düşmana karşı mücadele ederek güçlü bir enternasyonalist pratik sağlıyordu.

Partinin hazırlıklarını tamamlama aşamasında olduğu bu dönemde Nasır yoldaş, Partiye yazdığı bütün raporlarında bir an önce ülkeye gitmek istediğini belirtiyordu. Nihayet güçlü hazırlıklar sonucunda Nasır yoldaş da gidecek ilk grup içerisinde yer almanın büyük coşkusunu ya-

şama şansına ulaşacaktı.

Düşman ile olan muazzam güç dengesizliği ve yine belli bir süredir kitleler ile Parti arasındaki fiili ilişkilerin belli oranda kopmuş olması, ilk gruplar için birçok zorluğu doğurmaktaydı. Fakat durum ne olursa ülkeye ilk olarak girmenin coşkusunu gizlemek mümkün olmuyordu. Nasır yoldaş, tüm bu zorlukların bilincindeydi elbette. Fakat o zorluksuz ve hele bedelsiz bir karış toprağın dahi kurtarılmayacağını çok iyi biliyordu. O'nun için bütün zorluklara kendisini hazırlamış, mücadelenin çetin geçeceğini bilerek hareket ediyordu. Nasır yoldaş için bir fırsat doğmuştu. Yıllardır Parti saflarındaydı. Belli bir süre ise ülke dışında uğruna her an ölüme gidebilecek kutsal vatan topraklarından uzak oluştahammül edemiyor, en erken gitmek için Partiden talepte bulunuyordu. İşte böy-

KALKIN, ÖZGÜR GELECEK ELLERİMİZDE

Yakışır mı sana anam durursun
böyle suskun
böyle çaresiz.
Ak başına
karalar çatmak
yakışır mı sana anam.
Bilirim yaran derindir
yüreğin parça parça
ahın çizgilerinde
horlanmayı taşırsın
sömürüyü
elinin çatlaklarında.
Çıplak ayakların
ne mübarek
en sadık dostu

lesi bir talebin kabul edilmesi Nasır yoldaşın mutluluğunun kaynağı olmuştu. Onun için fırsatın en iyi bir biçimde değerlendirilmesi gerektiği inancıyla ülkeye girdi.

Nasır yoldaş ülkeye ilk giren yoldaşlarıyla birlikte kitlelerle bağ kurma, onlarla kaynaşma çalışmasını ve ardından ülkeye giriş yapacak gruplar için hazırlık yürütüyordu. Yoğun çalışma içerisinde O, öğrendiklerini mutlaka halka en iyi bir biçimde aktarmak istiyor ve bunun için de yetkin bir propaganda çalışması yürütüyordu. Konuştuğu her alanda sevilen ve sayılan bir militan olma özelliğine ulaşması ise O'nu daha da avantajlı kılıyor, çalışmalarının başarısı için zemin hazırlıyordu.

Yürütülen çalışmalar önemli oranda ürün vermişti. Düşman ise son derece gelişmelerden habersizdi. Bu durum önemli bir avantaj olmaktaydı. Tarihi 15 Ağustos eylemlerinin arifesinde savaşçılar büyük bir sabırsızlıkla bekliyor ve zamanı doldurmaya çalışıyorlardı. Nitekim komutandan eylem yapma haberi duyulmuş ve hazırlıklar fiili olarak başlatılmış olacaktı. Bütün yoldaşlar gibi Nasır yoldaş da böylesine bir anı yaşamının heyecanı ile dop-

doluydu. 21 Mart Silahlı Propaganda Takımı'nda yer alan Nasır yoldaş, 15 Ağustos 1984'te bütün dünyaya yankı yapan Eruh-Şemdinli eylemlerinde, ileri düzeyde yer aldı.

Ardından kesintisiz olarak devam eden eylemlerle düşman ordusundaki panik gittikçe artıyordu. Düşman geceleri hava nerede kararırorsa orada konumlanıyor ve tüm den hareketsiz kalıyordu. Zorunlu hallerde ise her an ölüm ile burun buruna konvoylar halinde dolaşıyorlardı. Bu durumda Türk ordusu, yaşama hakkının olmadığını biliyordu. Fakat bu cennet ülkeyi elden bırakmak, hele erkenden buraları terketmek mümkün müydü? Tarihten beri bütün egemen güçlerin iştahını kabartan bu topraklardan çıkmamak için her türlü yol ve yöntem denenecekti.

Ancak burada unutulmaması gereken diğer bir husus

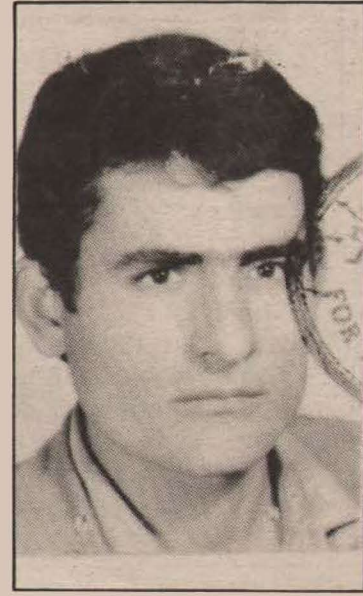
toprağımızın.

Yüreğimize cesareti
sen akıttın
ve sevdayı
fışkıran pınar gibi
topraktan
bize verirken
ak sütünü
yakışır mı sana anam
durursun böyle suskun.
Acıyla kıvrılmış dudakların
ak başına karalar çatmak
yakışır mı sana anam.
Bilirim kinin derindir
cesaret ister
gözlerine bakmak.
Bilirim nasıl sıcaktır
ellerin
cesaret ister
tutmak.

ise bu toprakların sahiplerinin artık kendi öz vatanları uğruna savaşabilecek duruma ulaşmış olmalarıydı. Bu bilince sahip olan savaşçılar her fırsatta düşmana ağır darbeler indirmenin çabası içerisindeydiler.

Nitekim bir düşman konvoyunun geçeceği istihbaratı alınıyordu. Bilgiyi değerlendiren 21 Mart Silahlı Propaganda Takımı'na bağlı bir grup arkadaş bu fırsatı kaçırmamak için hemen işe koyuldu. Böy-

lesi bir eylem için Şemdinli-Yüksekova karayolu üzerindeki stratejik nokta, elverişli bir konuma sahipti. Günlerce süren izleme çalışmalarından sonra düşman konvoyu belirlemeye başlamıştı. Sabahdan itibaren yolu kontrol altına alan savaşçılar, 1985 Haziran'ının 20'sinde mutlaka sonuç almaya çalışıyor ve günlerdir yaptıkları bütün hazırlıkların sonucu ürün alacaklarının heyecanını yaşıyorlardı.

Düşman askerleri ise ölümün verdiği korkuyla doluydular. Fakat buna rağmen onlar hazırlanmış; yine masum Kürdistanlı köylülere işkence yapmak ve onlara her türlü eziyeti çekirtmeye gidiyorlardı.

Düşmanın gözü dönmüşçesine insanlarımızın kanına girmekten çekinmeyen vahşetini gören savaşçılar ateş etmenin sabırsızlığını yaşıyorlar. Fakat savaşçılar eylemin üstün başarısı için düşman birliğinin dönüşünü beklemeyi tercih ediyorlar.

Akşama doğru düşman konvoyunun dönüşünü bekleyen savaşçılar; gözcüler, savunma ve saldırı grupları biçiminde konumlanarak beklerler. Düşman birliği, operasyonu tamamlamış geri dö-

kika süren sürekli atışlar düşman askerlerini üst üste deviriyor ve araçlar tutuşmaya başlıyor.

Ülkesine ve halkına olan derin bağlılık ve düşmana olan büyük kin ve öfkeyle mevziden fırlayan Nasır yoldaş, düşman ile göğüs göğüse hesaplaşmak üzere kendilerine yaklaşıyor. O'nun bu cesareti çıkışı karşısında birçok düşman askeri ellerindeki silahları bırakıp teslim oluyordu. Fakat tam bu ortamda hiç de hesapta olmayan nedenlerden ötürü eylem uzayacaktı.

Aynı konvoy ile birlikte hareket eden birkaç düşman aracı yolda bozulmuş, fakat daha sonra aynı yol güzergahını izleyerek dönüyorlardı. Ve birden çatışma ortamında kendilerini bulunca, silahlarını ateşlerler. Bu durum çatışmanın uzamasına neden olurken, yaralı olarak bir arabanın altında kalan bir düşman askerinin açtığı ateş sonucu Nasır yoldaş şehit düşüyordu. Bir yoldaşın dışında kayıp vermeyen savaşçılar, düşmana büyük bir darbe vurarak alandan ayrılırken, onlarca düşman cesedi ve tahrip olmuş aracı geride bırakıyorlardı. Fakat Nasır yoldaşı kaybetmenin de derin acısını yaşıyorlardı.

Nasır yoldaş şehadet mertebesine ulaşmıştı. Fakat O, son derece rahat ve mutluydu. Çünkü yoldaşları kişiliğindeki bütün olumlu özellikleri kendilerinde somutlaştırmak için kararlıydılar.

Nasır yoldaş yoksul ve köylü kökenli ve aynı zamanda yaşamı boyunca işçilikle geçimini sağlamanın derin izlerini taşıyordu. Alçakgönüllü, kolektif çalışmaya uyumu, cesareti, fedakarlığı, yine propagandacı ve örgütleyici özellikleriyle birleşince yoldaşları tarafından örnek alınması gereken bir kişiliği ifade ediyordu. Uzun yıllar mücadele saflarında verdiği pratik deneyim ve eğitimine önem

vermenin de bir sonucu olarak daha da yetkinleşen Nasır yoldaş bir militan, bir komutan ve gerçek bir kahraman olarak sürekli anılacak ve devrettiği mücadele bayrağı daha da yükseltilecektir.

ARGK CUDİ'DE BİR KEZ DAHA VURDU

Cudi Dağı'nda 13 Temmuz günü başlayan, aralıklarla devam eden ve en son olarak 35 saat süren muharebede, düşman 16 Temmuz günü birliklerini geri çekti.

13 Temmuz akşamı, Şırnak-Kaymakam Çeşmesi muntıkasında, ARGK müfrezesinin kurduğu pusuda, düşmanın bir operasyon birliğine ağır darbe vuruldu. Birliğin komutanları başta olmak üzere, onlarca asker öldürüldü, bir o kadarı da yaralandı.

Pusu eyleminde aldığı ağır kayıpları önlemek için Türk sömürgecileri, kara ve hava birliklerini harekete geçirerek gerillalar üzerine saldırı düzenlediler. Düşmanın ilk operasyon saldırısını boşa çıkaran ARGK gerilla müfrezesi kayıp vermeden Cudi Dağı'na çekildi.

Aldığı kayıpların şoku ile harekete geçen düşman birliği ne pahasına olursa olsun kesin sonuç almak için saldırıya geçti. Hakkari, Eruh, Uludere, Cizre, Diyarbakır ve diğer yakın alanlardan binlerce sayılık bir ordu gücü ile kontraları ve köy korucularını harekete geçirdi. Operasyona 50'ye yakın helikopter ile Cizre'de bulunan Tank Tugayı da harekete geçirilerek katıldı.

Binlerce kişilik bir ordu gücünün, hava desteğinde Cudi Dağı'nın stratejik noktalarına saldırıya geçirilmesini, düşman büyük bir sansasyonel haberle duyurdu. Bu kadar güç karşısında gerillalara kesin darbe vuracağı beklentisi içindeydi.

Düşman birliği son dönemlerde sıkça denediği bir taktiği bu kez de uygulamaya koydu. Karadan ve havadan harekete ge-

çirdiği kalabalık birlikleriyle gerillaları kuşatmaya alıp, giderek çemberi daraltıp ezmeyi hedefliyor. "Kuşat ve ez" biçiminde ifade edilecek olan bu taktikten düşman büyük sonuçlar bekliyor.

Nitekim Cudi muharebesinde, şimdiye kadar görülmemiş sayıda bir gücü helikopterler ve tanklar desteğinde harekete geçirmiş ve böylece sonuca gitmeye çalışmıştır. Bunun için de kara ve hava birlikleri ile Cudi Dağı'nı kuşatma altına almıştır.

Düşman üstün gücüne rağmen, ARGK gerillalarının manevra kabiliyeti ve çatışma gücü karşısında tutunamamıştır. En son tekniklerin ürünü silahların ve binlerce kişilik düşman

gücünün kullanıldığı çarpışmada, büyük bir inanç, cesaret ve kararlılıkla çarpışan ARGK gerillaları üstün bir başarı göstermişlerdir. 35 saat gibi çok uzun bir süre göğüs göğüse devam eden çarpışmalarda, düşman bütün çatışma süresince ağır kayıplar vermiştir. Çok sayıda ölü ve yaralı geride bırakarak çatışma alanını terkeden düşman birliği, yenilgisini açıktan itiraf etmek zorunda kalmıştır.

Basına yaptıkları açıklamalarda gerillalara "darbe vurmak an meselesidir" diyen düşman sözcüleri, operasyonun boşa çıkması ve bunun karşısında ağır darbeler almaları sonucunda herhangi bir açıklamada bulunmadılar.

Demir yoluna Sabotaj

Genç ilçesi yakınlarında demiryoluna yönelik olarak yapılmak istenen sabotaj eyleminin erkenden farkedilmesi, sömürgecileri ağır bir kayıp vermekten kurtardı.

Haydarpaşa-Van demiryolunun Genç muntıkasına kilolarca ağırlığında bomba yerleştirildi. Aynı saatlerde, demiryolundan gelen ve içi askeri ve ekonomik malzemelerle dolu olan trene karşı düzenlenen sabotaj, bekçilerin bombayı farketmeleri sonucu infilak etmeden etkisiz hale getirildi.

ARALIK'TA TOPLANTI

Kars'ın Aralık ilçesinin Yenidoğan, Zor ve Haydarbey yaylalarında toplantı gerçekleştiren ARGK birliği, bu yaylalarda düşmanla işbirliği içerisinde olan işbirlikçilerden 2'sinin çadırını, 3'ünün ise evini ateşe verdiler. Çıkan yangın sonucu, 2 çadır ve 3 ev tamamen kullanılmaz hale geldi.

Bu eylemlerin yanısıra ARGK gerillaları ayrıca yaylalarda bulunan köylülerle toplantı yaptı. Köylülere yönelik yapılan konuşmalarda Ulusal Kurtuluş Mücadelemizin bu gün ulaştığı düzey ve yurtseverlere düşen görevler açıklandı.

Son Çarpışmalar Neyin Göstergesi?

ARGK birlikleri ile faşist Türk-ordu birlikleri arasında meydana gelen çarpışmalarda son dönemlerde büyük bir artış meydana geldi. Ve meydana gelen bu bir dizi çarpışma saatlerce sürdü ve göğüs göğüse devam etti.

Nusaybin-Bagok çarpışması ile gelişme kaydeden ulusal kurtuluş savaşımız, yeni muharebelerde de bu gelişimini devam ettiriyor. Nusaybin-Bagok, Şemdinli, Derik, Kozluk-Tuzlagözü ve en son Şırnak-Cudi Dağı çarpışmaları, ARGK birliklerinin faşist ordu güçlerine karşı saatlerce devam eden muharebeleri de yürütecek güçte olduğunu göstermektedir.

Böylesine büyük çaplı çarpışmaların peşpeşe gelmesi ve ARGK birliğinin bu çarpışmalarda düşmana büyük bir kayıp verdirmesi, Halk Kurtuluş Ordumuzun hem sayısal ve hem de savaş gücü bakımından büyümesinin bir sonucudur. Bagok, Derik, Kozluk ve Şemdinli çarpışmalarında, düşmanın 4 helikopteri düşürülmüş ve 400'ü aşkın subay, astsubay, özel tim mensubu, köy korucusu ve askeri öldürülmüştür. Çok kısa bir süre içerisinde düşmana böylesine ağır bir kayıp verdirilmesi gerilla savaşımızın yeni bir aşamasına girildiğini de göstermektedir.

1986 yılı ile birlikte, Kürdistan'ın dörtbir yanında yaygınlaştırılan gerilla savaşı, 1987 yılı içerisinde sağlam bir temele kavuşmuş ve kökleşmiştir. 1988 yılının ilk 7 ayında yürütülen yaygın eylemlilik içerisindeki savaşla gerillanın tutunduğu kanıtlanmakla kalınmamış, savaş yeni bir aşamaya kavuşturulmuştur. Yeni aşama, gelişmiş gerilla savaşının yoğunlaştırıldığı ve "Bir parça vatan toprağını kurtarma" şiarının pratikte somutluk kazandığı bir aşamadır.

ARGK birlikleri 1 günü aşan bir sürede düşmanın en modern silahlarına ve kendisinden sayıca çok üstün birliklerine karşı yürüttükleri savaşla, bir parça özgür vatan toprağını savunma gücüne eriştiklerini de göstermektedir. İşte, Cudi Dağı'na, Şemdinli-Balkaya dağlarına giremeyen düşman da, ARGK'nin gücünü, yenilgisi ile itiraf etmektedir. ARGK birliğinin üs alanlarının bu dağlarda olduğunu bizzat düşmanın kendisi itiraf etmekle birlikte, gerillaların üzerine gidemekte; gittiğinde ise, son Cudi Dağı çarpışmasında görüldüğü gibi ağır kayıplar vererek geri çekilmek zorunda kalmaktadır.

ARGK gerillaları karşısında göğüs göğüse süren çarpışmayı yürütemeyen düşman birliği, hava ve karadan roket, top ve gaz bombaları kullanarak, kendisini kurtarmaya çalışmaktadır. Meydana gelen son çarpışmaların hemen hepsinde düşman; top, roketin yanısıra gaz bombaları da kullanmıştır. Nusaybin-Bagok çarpışmasında katledilen savaşçıların yüzleri yanmış bir şekilde ve üzerinde kurşun yarası olmayan cesetleri görüldü. Bu ise, düşmanın gaz kullandığının açık bir kanıtı durumundadır.

ARGK birlikleri karşısında çöküşü kesinleşen düşman, ölümünü biraz daha geciktirmek için vahşetini daha da arttırarak saldırmaktadır. Tam da kendisine ve tarihine yaraşır bir şekilde çarpışmalarda gaz ve napalm kullanmaktadır. Son Bagok ve Derik çarpışmalarında düşmanın napalm kullandığı da kesinleşmiştir.

Kısaca özetlediğimiz bu gelişmelerden de görüldüğü gibi düşman birlikleri ARGK karşısında çöküşlerini daha da geciktirmek için her türlü insanlık dışı uygulamalara daha yoğun olarak başvurmakta, savaşlarda kullanımı yasaklanan gaz bombalarını kullanmaktadır. Ancak, bu vahşet de onları kurtaramamakta, kaçınılmaz olan sonlarını önleyememektedir.

ARGK birlikleri, kendisinden sayıca ve teknik olarak üstün ve her türlü vahşeti uygulamaktan geri kalmayan düşman birlikleri karşısında kazandığı gücünü Bagok'ta, Derik'te, Şemdinli'de, Kozluk'ta ve Cudi'de gösterdi. Böylesi bir güce ulaşan ARGK birliği, bundan sonra da gerillayı yoğunlaştıracak ve "Bir parça özgür vatan toprağı kurtarma" şiarına pratik bir gerçeklik kazandıracaktır.

Bagok çarpışmasında gaz ve napalmı katledilmiş bir ARGK savaşçısının cesedi

Kozluk'ta 22 Saat Çatışma

ARGK birliklerinin son günler içerisinde gerçekleştirdiği ikinci büyük çarpışma Kozluk ilçesinin Tuzlagözü mevkinde meydana geldi.

Düşmanın havadan ve karadan ARGK takımı üzerine gönderdiği binlerce sayılık düşman birliği ile gerillalar arasında çıkan çatışma çok yakın mesafeden saatlerce sürdü. Düşmanın ağır silahları, havadan ve karadan atılan roketleri kullandığı çarpışmada ARGK takımı üstün bir çarpışma gücü gösterdi.

ARGK takımı kuşatmaya almaya çalışan düşman birliği, kuşatmaya alamayacağını anlayınca helikopterlerden ve karadan roket atışlarına başladı. Yoğun bir şekilde süren roket ve bomba atışlarına rağmen, ARGK gerilla takımı muharebeyi, düşmana kayıp verdirerek devam ettirdi.

Düşman, gerilla birliğini tümünden ezme hedefine ulaşmaya-

cağını anladığı zaman daha da vahşi bir şekilde saldırarak, gaz bombaları kullanmaya başladı. Bunun karşısında ARGK birliği, yeni bir manevra yaparak çatışma alanının dışına çıktı ve düşmanın oyunlarını bir kez daha boşa çıkardı.

22 saat süren çarpışmada düşman her zaman olduğu gibi bu sefer de kayıplarını gizleme yoluna gitti. Düşman kayıplarını 3 korucu ve 1 asker ölü olarak açıkladı. Yöreden gelen haberlerde ise düşmanın kaybının çok fazla olduğu bildirilmektedir.

Uzun süren Kozluk muharebesinde ARGK gerillaları da şehit verdiler. Şu ana kadar kesin sayısını öğrenemediğimiz şehit sayısını, düşman olduğundan fazla göstererek, bir kez daha yalana başvurdu. Tanınmış bazı savaşçıların adlarını vererek, yenilgisini gizlemeye çalıştı.

Düşman Kendi Oyununa Düştü

Bingöl ve Doğubeyazıt'ta meydana gelen iki ayrı olayda düşman birlikleri birbirine girdi. Meydana gelen bu olaylarda, özel tim yöneticilerinden 4'ü öldü, bir o kadarı da yaralandı. Birinci olay, Bingöl'de meydana geldi. Bingöl yöresinde iki ayrı koldan operasyon düzenleyen düşman birliği, birbirine ateş açtı.

Yörede birbirlerinden habersiz olarak operasyon yapmalarına karşın, korku ve tedirginliğin bir sonucu olarak birbirleri ile aniden karşılaşıncaya, karşılıklı ateşe başlayan her iki birlik saatlerce çatıştı. Çatışma sonucu 2 özel tim elemanının öldüğü, birçoğunun da yaralandığı açıklandı.

İkinci olay ise, Doğubeyazıt'ta meydana geldi. Doğubeyazıt'ta kan davasından dolayı cezaevinde tutuklu bulunan 3 kardeş, kaçma süsü verilerek dışarı

çıkartılır ve mücadelemize karşı kullanılmak istenirler.

Eşkiya Sado ve 2 kardeşi, cezaevinden dışarı çıkartılır çıkarılmaz hemen işlerine başlarlar ve çeşitli yerlerde ARGK savaşçılarına karşı pusular kurarlar. Ancak pusuların hiçbirinden bekledikleri sonucu alamaz ve gerillaları pusularına düşürmezler.

En son olarak pusuya bir kontr-gerilla timi düşer. Gece karanlığında pusunun üzerine gelenlerin gerilla olduğunu sanan eşkiyalar ateş açarlar. Ateş sonucu 2 özel tim elemanı öldü ve bir kısmı da yaralandı.

Kendi kazdıkları kuyuya düşen sömürgecileri, olayın halk tarafından duyulmaması için büyük bir sansür uyguladılar. Böylece içerisine sürüklenmiş oldukları panik ve korkuyu gizlemeye çalışıyorlar.

Ajan ve İşbirlikçilere Yaşam Hakkı Tanınmıyor

Uludere-Hilal'da Bir Ajan Muhtar Cezalandırıldı

Hakkari'nin Uludere ilçesine bağlı Hilal bucağı Akduman köyüne 27 Temmuz akşamı bir basın düzenleyen bir ARGK mangası, öteden beri ajanlık yapan köy muhtarını ölümle cezalandırdı.

Gece saatlerinde köye gelen ARGK birliği köy muhtarı Ahmet Kaplan'ı köy meydanına getirerek, köylülerin önünde yargıladı. Bu ajan-muhbircinin suçlarını birer birer sayan gerillalar halkın onayı ile cezalandırdılar.

Eylemden sonra köylülere yönelik bir propaganda konuşması da yapan ARGK birliği ihanet ve ihanetçilerin affedilemeyeceğini, devrime karşı suç işleyenlerin cezasız kalmayacağını açıkladılar.

MÜTEAHHİT MASKESELİ HAIN CEZALANDIRILDI

Uzun bir süreden bu yanadır, ulusal kurtuluş mücadelemize karşı, —düşmanla yaptığı işbirliği sonucu— faaliyet yürüten bir hain cezalandırıldı.

Çukurca'nın Kınık mezrasında Jandarma Bölük Komutanlığının inşaat çalışmalarını yürüten bu müteahhit kılıklı hain, şimdiye kadar işlediği suçların cezasını ölümle ödedi. Bu hain, daha önce çeşitli defalar uyarılmasına rağmen, düşmanla işbirliği yapmaktan ve ulusal kurtuluş mücadelemize karşı suç işlemekten vazgeçmedi. Bunun üzerine hain hakkettiği sona uğratıldı.

CİZRE'DE BİR AJAN CEZALANDIRILDI

Cizre şehir merkezinde gerçekleştirilen eylemlere bir yeni si daha eklendi. Cizre'de işbirlikçi-ajanlara aman tanımayan ARGK gerillaları, son sığınakları olan şehirlerde de bu ajanları bulup cezalandırmaktadırlar.

MİT binasına çok yakın bir mesafede gerçekleştirilen bu son eylemde 1 ajan öldü, 2'si ise ağır yaralandı. Eylemin hemen ardından Cizre'de 9 saatlik sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Bu süre zarfında şehri didik arayan düşman birliği ARGK gerillalarının izine bile rastlamadı.

MİT binasına çok yakın bir mesafede ve düşmanın sayıca fazla bulunduğu bir anda gerçekleştirilen eylem, kitleler üzerinde büyük bir etki bıraktı. Sömürgeciler, sokağa çıkma yasağı ilan ederek eylemin duyulmasını engellemeye çalışmışlarsa da, bunda başarılı olamamış, korku ve panikleri daha da açığa çıkarmıştı.

PALU'DA 2 AJAN CEZALANDIRILDI

Elazığ'ın Palu ilçesine bağlı Akbulut (Zûvêr) köyünde düşmanla işbirliği içinde olan ve ulusal kurtuluş mücadelemize karşı suç işleyen 2 ajan ölümle cezalandırıldı.

Yöreden aldığımız haberlere göre, bir grup ARGK gerillası Zûvêr köyüne gelerek, burada ajanlık yapan Hanefi Güngör ile Ahmet Akbulut'u köy meydanına getirerek, köylülerin onayı ile cezalandırdılar.

İki hainin köy meydanında suçlarının açıklanarak cezalandırılması kitleler üzerinde büyük bir etki bıraktı.

ŞENKAYA'DA DEVLET TERÖRÜ

● Şenkaya Jandarma Bölük Komutanı Celal Sun'un emriyle köylülere ateş açıldı. Açılan ateş sonucu 2 köylü ölürken, 5'i de yaralandı. Olay yerinde 2000'e yakın boş kovan bulundu.

Erzurum-Şenkaya'ya bağlı Yastı yaylasını basan sömürgeci ordu birlikleri kendi gerçek yüzlerini bir kez daha ele veren bir vahşet gerçekleştirdiler.

Faşist Türk ordusu Kürdistan'da yediği darbeler ve çöküşün hesabını halktan çıkarmak için katliamlarını aralıksız olarak sürdürüyor. Köy baskınları, ev yakmalar, işkence günlük uygulamalar haline geldi.

Ulusal kurtuluş eylemliliğinin artması ve halk kitlelerini daha fazla kapsamaya karşısında sömürgeci faşistler, halkın desteğini kesmek için her türlü saldırıyı geliştiriyorlar. Sırf köylülere gözdağı vermek için hiçbir ayırım yapmadan hepsini kurşunluyor, ya da işkenceden geçiriyorlar.

Bu uygulamaların en sonuncularından biri de Şenkaya'da yaşandı. 8 reoluk araç ve 200 askerle köyü basan bölük komutanı Celal Sun, çevre köyleri de kuşatma altına almıştır. Köylülerden herhangi bir müdahale başlangıçta olmamıştır. Provokasyon tertipleyen bölük komutanı köylülerin hepsini yere yatırmış ve sırtlarına ateş ettirmiştir. Gerek ölen ve gerekse de yaralanan Kürt köylüleri kurşunları sırtlarından almışlardır.

Bölük komutanının yarattığı bu vahşete karşı kendilerini savunmak isteyen köylüler, jandarmaya taş ve sopalarla karşı koymuş ve daha büyük bir katliamın önüne geçmişlerdir.

Tutuklu Yakınları Polis Ve Askerle Çatıştı

Bayram dolayısı ile Diyarbakır cezaevinde yapılan açık görüşmeye, soyadı tutmayan tutuklu yakınlarının alınmak istenmemesi üzerine çatışma çıktı. Bayramda yapılan açık görüşmede, içerde bulunan yakınlarını görmek için çok uzak yerlerden gelen tutuklu yakınlarının geri çevrilmesi kitlelerdeki öfkeyi daha da arttırdı.

Diyarbakır cezaevinde bulunan savaş esirlerinin daha önce açlık grevi eylemi sonucunda, tüm yakınlarının —soyadı tutsun ya da tutmasın— görüşmeye alınacakları biçiminde bir kazanım elde ettiler. Bu nedenle aileler açık görüşü de fırsat bilip yakınlarını görmek için Diyarbakır cezaevine geldiler.

Kalabalık bir görüşçü grubunun gelmesi, sömürgecileri korkutmuş olacak ki soyadı tutmayanları içeri almayacaklarını açıkladılar. Böylece hem gelen aileler üzerinde baskı oluşurken hem de tutukluların kazandığı bir hakkı yeniden gaspetmek istiyorlardı.

Ama bu kez analar, çocuklar, babalar, kardeşler kararlıydılar. Haklarını hiçbir şekilde gaspettirmeyecek ve içerdeki yakınları ile dayanışmalarını yükselteceklerdi. Aileler görüşmek istediklerini ve engel çıkarılmamasını istediler. Ailelerin görüş kapısına yönelmesi ile birlikte asker ve polisler saldırdı.

Bu saldırıya karşı ailelerde boş durmadılar. Hemen kadın, çocuk, yaşı-geç demeden taş ve sopalara sarıldılar. Taş ve sopalarla polis ve askerlerin üzerine saldırdılar.

Ailelerin de karşılık vermesi sonucu çatışma yaygınlaştı ve cezaevinin önü bir kitle isyanı yerine döndü. Polis ve askerler, halkın üzerine silah sıktılar.

Buna rağmen, halkın karşı ko-yuşunu bastıramayan düşman kuvvetleri cezaevinin çevresine yeni takviye birlikleri gönderdiler. 500'e yakın tutuklu ailesinin polislerle çatışması sonucu 1'i ağır 3 polisin yaralandığı söyleniyor. 100'ü aşkın kişi ise gözaltına alındı. Gözaltına alınan tutuklu yakınlarından 25'i de kadın.

Halkın bu kadar geniş bir çatışmaya kalabalık bir sayıda katılması Diyarbakır direnişi ve esasta gelişen ulusal kurtuluş mücadelemizin derin etkisinin bir sonucudur. Kitlelerin polise büyük bir kararlılıkla karşı koyması, kitleler üzerinde yaratılmak istenen pasifikasyon çemberini de kıran bir gelişmedir. Düşmana taş ve sopalarla karşı koyan ve uzun bir süre çatışan tutuklu ailelerinin bu direnişi, kitle gösterilerinin yaygınlaşmasının önemli bir işaretidir.

PKK-Çermik Davasında Karar

PKK-Çermik davasında yargılanmakta olan tutuklulara 3 ile 10 yıl arasında değişen hapis cezaları verildi.

Diyarbakır Askeri mahkemesinde görülmekte olan PKK-Çermik davasında, kararı açıklayan mahkeme 1 kişiye de gıyabında 10 yıl hapis cezası verdi.

PKK davasında yargılanan savaşçılardan Bayram Çelik'e 5 yıl, Mehmet Doğan'a 3 yıl 4 ay, Hikmet Şimşek'e 6 yıl 8 ay ceza verildi.

Hatay cezaevinde PKK'li savaş esiri Alaaddin Akçay

Hatay Cezaevinde Savaş Esirleri İsteklerini Kabul Ettirdiler

Hatay cezaevinde bulunan PKK'li 21 savaş esirinin 24 Haziran'da başlattığı açlık grevi eylemi isteklerinin kabul edilmesi sonucu 20 Temmuz'da sonuçlandı.

Diyarbakır cezaevinde savaş esirlerinin başlattığı insanca yaşam koşullarının elde edilmesine yönelik eylemlilik, Hatay cezaevini de kapsamına aldı. Hatay cezaevinde de PKK'li savaş esirleri direniş geleneğinin sürdürücüleri olarak süresiz açlık grevine başladılar.

İnsanca yaşam koşulları sağlanana kadar açlık grevini sürdürmekte kararlı olan savaş esirlerinin isteklerinin kabul edilmesi sonucu, eyleme 20 Temmuz günü son verildi.

PKK-İdil Grubu Davasında Kararı Verildi 1 İdam, 8 Müebbed

Diyarbakır Askeri mahkemesinde görülmekte olan PKK-İdil grubu davası karara bağlandı. 53 kişiden oluşan PKK-İdil grubu davasında sömürgeci faşist mahkeme, 1 savaş esiri hakkında idam, 8 yurtsever hakkında da ömür boyu hapis cezası verdi. Ayrıca 21 kişi de beraat etti.

22 Temmuz 1988 günü, 13'ü tutuklu toplam 53 devrimci ve yurtseverin mahkeme önüne çıkarıldığı duruşmada, söz alan tutuklu savaş esiri İbrahim Malgir, 2 gündür açlık grevinde olduklarını belirterek, "Urfa cezaevindeki arkadaşlarımızın açlık grevini destekliyoruz. Biz de açlık grevindeyiz ve haklarımızı

alıncaya kadar devam edeceğiz" dedi. Bunun üzerine faşist mahkeme heyeti, konuşulanan davayla ilgisi olmadığı bahanesiyle, İbrahim Malgir'in konuşmasını engelledi.

Daha sonra kararı açıklayan sömürgeci-faşist mahkeme heyeti, savaş esirlerinden İbrahim Malgir'i idam cezasına çarptırdı. Tutuklu devrimci ve yurtseverlerden Mehmet Adıbelli, Havil Adıbelli, Mehmet Çağlı, Ahmet Karagöl, Bişar Hazar, Halef Cesur, Ömer Abay ve Hüseyin Gezer'i önce idam cezasına çarptıran faşist mahkeme heyeti, daha sonra bu cezayı ömür boyu hapse çevirdi.

DERSİM MEKTUBU:

Yüce Sıfatlar Arkasına Gizlenen ve Yeni Adlarla Ortaya Çıkan

Tasfiyeci, Ajan-Milis Yapıya Hayat Hakkı Tanımayalım!

TC sömürgeciliğinin gelişen ulusal kurtuluş mücadelemize karşı tezgahladığı oyunların devamı olan yeni ucube yapılarla diktat edelim. Devrimci mücadele kendi öz örgütünü yaratarak geliştikçe bu görev adına yola çıkan örgütün yanısıra, devrimcilik-komünistlik gibi yüce sıfatlar ardına gizlenip sınıf mücadelesinin gelişimine paralel olarak koşar adım karşıdevrim cephesindeki yerlerini alan yapılar var olacaktır.

Bölgemizde de yeni adlar altında örgütlendirilen devletin uzantısı "Partizan-DABK" (Doğu Anadolu Bölge Komitesi) adlı örgütü iyi tanıyalım. Geçmişte bu yapı içinde yer alan biri olarak bu gücü her yönüyle tanıtmak, gerçek yüzünü sergilemek yurtseverlik görevidir. Bütün yurtsever-demokrat güçler, bu gücü tanımalı ve ona hayat hakkı tanınamamalıdır.

Bu tip örgüt ve klikler kendisini iki şekilde gösterir: Bazıları bizzat devlet eliyle devrimci mücadeleye karşı oluşturulmuş örgütlerdir. Bunlara Tekoşin ve Sterka Sor gibileri örnek verilebilir. Diğer ikinci kesim ise birincilerden daha fazla ken-

disini gizleyerek faaliyet yürütürler.

Dernekçilik çerçevesinde kof bir örgütlenme içerisine giden Türk solu, 12 Eylül sonrası kendisini tasfiye etmiş, kapağı Avrupa sosyal demokratlarının kapısına zor atmıştır. Fakat tasfiye olup dağılmasına, yurtsever insanların kaybına rağmen bölgemizde ısrarla bazı güçler tarafından yaşatılmaya çalışılan ve değişik adlarla ortaya çıkan Partizan-DABK adlı örgüt artışının amacı nedir? Ne için yaşatılmaya çalışılıyor? Bu örgüt nasıl oluşmuştur?

Bu örgüt İbrahim Kaypakkaya tarafından Aydınlik (ASD) şafak revizyonizminden DABK kararları ve 11 ilke temelinde ayrılmış ve TKP-ML adlı partiyi kurmuştur. İhtilalci bir çıkış yapan bu örgüt ilk olarak Dersim'de faaliyet yürütmüştür. Ancak 1973 yılında önderlerini yitirince ve bazı unsurları da tutuklanınca kendini feshetmiş, '74 sonrasında ise tekrar örgütlendirilmeye çalışılmıştır. TKP-ML ilk çıkışın yanısıra (ihtilalci köylü çıkışı), bu sefer legal dernekçilik çerçevesinde

Devamı 18. sayfada

Palme Cinayetinde Suçlular Açığa Çıkıyor

İsveç eski Başbakanı Olof Palme'nin ölümünün ardından 1,5 yıla yakın bir zaman geçmesine rağmen, hala olayın soruşturması sona ermedi. Palme'nin katledilmesi başlangıçta PKK üzerine atılmak istenmişse de, olayın arkasında bulunanların gerçek yüzleri açığa çıkmıştır.

Palme'ye karşı düzenlenen komploda CIA, SÄPO ve MİT'in ortak çalıştıkları ve olayın PKK üzerine atılmak istendiği çeşitli açıklamalarda yer aldı. En son olarak PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN bir İsveç gazetecisi ile yaptığı röportajda, olayın SÄPO, MİT ve CIA'nın ortak bir saldırı ile gerçekleştiğini açıkladı.

Bu açıklamanın yapıldığı günlerde, Palme cinayeti ile ilgili yeni iddialar da ortaya atılıyordu. Bu kez işe İran da karıştırılarak, PKK'nin, eylemi İran hesabına düzenlediği açıklaması yapıldı. Devlet ve SÄPO, polis teşkilatı içerisinde ısrarla olaya PKK'nin de adını karıştırmak isteyenlerin adı yeni bir skandala karıştı. Adalet Bakanının da içinde bulunduğu bu grup devletten gizli olarak bir

soruşturma komisyonu oluşturmuştu. Bu komisyonun finansmanını ise İsveçli bir tekel firmasının sahibi yapıyordu.

PKK'nin cinayete herhangi bir ilişkisinin olmadığını açığa çıkması ile birlikte, bu yönlü soruşturmalara da son verilmişti. Ancak, bu grubun bu yönlü araştırmalarını özel bir finansmanla yürütmeleri ve bunun bir tekel tarafından desteklenmesi ve yine bu grubun İsveç'te yasak olan gizli dinleme cihazlarını sınırdan sokmak isterken yakalanmaları skandala yol açtı. Hele bunun devletten gizli olarak yapılması, bardağı taşıran bir damla oldu. Bunun üzerine Adalet Bakanı istifa etti.

Bunun dışında 16 Temmuz tarihli Expressen gazetesinde yeni iddialar ortaya atıldı. Bu gazetenin verdiği bilgilere göre, İsveç polisinin elinde bulunan eski bir PKK yöneticisi Palme cinayeti hakkında yeni bilgiler vermiş. Söz konusu böyle bir kişinin olup olmadığı belli değil. Varsa bile, bu kişi çok uzun bir süreden bu yana İsveç'te bulunuyor. Bu bilgileri ise çoktan

vermiş. Özellikle bu dönemde gündeme getirilmesi, yeni kompoların tezgahlanmak istendiğinin açık bir kanıtıdır.

Yine Expressen gazetesinin yazdığına göre, "Ne normal polis ne de Palme cinayeti araştırma grubu, verilen bilgilerden haberdar edildiler. Ebbe Carlsson, Nils Erik Ahmanson'u ve sonra da Anna Greta Leijon'u bu kişinin ifadeleri doğrultusunda bilgilendirdi." Gazetenin yazısından da anlaşılıyor ki, Ebbe Carlsson gibi karanlık bir unsur, resmi bir yetkisi olmadığı halde Palme cinayeti üzerine araştırma yapıyor ve bunu devletin temsilcileri ile birlikte yürütüyor. Bu bilgiler karşılığında Adalet Bakanı eğer delil varsa polisi harekete geçirmesi gerekirken, bunu yapmıyor, Ebbe Carlsson'a özel bir izin çıkarıyor.

Bu yeni kompoların tezgahlandığını çok açık olarak göstermektedir. Ancak bu kompolar da sahiplerini yakayı ele vermeden kurtaramadı.

Yine bu kişiler, ellerinde bulundugunu iddia ettikleri kişi için yüzbinlerce kronluk harcama yapıp, koruma tedbiri

aldıklarını söylüyorlar. Ayrıca İsveç'e gizli olarak sokulmak istenen gizli alıcıların bir kısmının bu kişinin korunması için kullanılacağı belirtiliyor. Yine bu kişiye, 50 milyon kronluk mükafatın bir kısmının verileceği açıklanıyor. Bütün bunları yazan Expressen gazetesi, bu konudaki çalışmaların gizlilik içinde sürdürüldüğünü de yazısının sonuna eklemiştir.

İsveç'te PKK ve Kürdistan bağımsızlık mücadelesi aleyhine yeni dolaplar çevrildiği açık olarak görülmektedir. Anlaşılan büyük paralar karşılığında satın alınan bir uşağın ifadelerine dayanarak, olaya yeniden PKK'nin adı karıştırılmak isteniyor. Bu konuda Türk MİT'i ve Alman yönetiminin özel bir çaba harcadığı ve bunu yeni kompolar düzenlemenin bir gerekçesi yapmak istedikleri de görülmüyor.

TÜRK MİT'İNİN ROLÜ AÇIĞA ÇIKTI

24 Temmuz tarihli Hürriyet'te bir haber yayınlandı. Haberin başlığı "Palme Cinayetine MİT'i Bulaştırma Taktiği"ydi. Aslında bu bir taktik değil, baştan beri cinayetin içinde bulunan MİT'in rolünün giderek belirginlik kazanmasıdır.

İsveç silah uzmanı Carl Gustaf Ostlind'in evinde yapılan aramada MİT'e ait çok sayıda döküman bulunuyor. Ügünçtür;

aynı evde Hans Holmer'e ait silahlar da var. İsveç'te kullanılması yasak olan, fakat Holmer'in korumalarına verdiği silahlar da Carl Gustaf'ın evinde diğer silahlarla birlikte bulunuyorlar.

Hans Holmer, Palme cinayetini soruşturan eski ekibin şefiydi. Holmer, olayda ısrarla "PKK bağlantısı" üzerinde durmuş; cinayeti PKK üzerine atmak için çaba harcamıştır. C. Gustaf'ın evinde bulunan silahlar, bunun Holmer'e olan yakınlığını da ele veriyor. Yine bu kişi, Ebbe Carlsson'un korumalarının İsveç'e sokarken, Helsingborg gümrüğünde yakalattıkları özel dinleme cihazlarını da sağlayan kişi.

Hans Holmer, Adalet Bakanı Anna Greta Leijon, Holmer'in homoseksüel ilişki içinde olduğu yayıncı Ebbe Carlsson'un muhafızı P. O. Carlsson ve en son açığa çıkan Carl Gustaf ile bunun evinde MİT'e ait bulunan belgeler. Ne kadar da birbirine yakınsadılar... Bu kişiler, Palme cinayetini soruşturma adı altında olayı ısrarla PKK üzerine yıkmak isteyen kişilerdi. Bunların evinde ise MİT'e ait belgeler çıkıyor.

Böylece Palme cinayetine PKK'nin adını karıştırmak isteyenlerin kimlerle ortak çalıştığı bir kez daha açığa çıktı. MİT'in cinayetindeki rolünü gizlemek için, bu kişilerle nasıl bir ortaklık kurduğu daha da açığa çıkıyor.

Silah taşıma ve kullanmanın serbest bırakılması ardından turistlere de mi silah veriliyor?

ŞİMDİ DE TURİSTLERE SİLAH UYGULAMASI MI?

Gelişen ulusal kurtuluş mücadelemize karşı sömürgecilerin kendilerini kurtarmak için uygulamaya koydukları uygulamaların ardı arkası kesilmiyor. İsteyen herkese ruhsat verilmesi ve silah taşımanın serbest bırakılması ardından, Kürdistan'a gelen turistlere yönelik yeni bir uygulama başlatıldı.

Bu uygulamanın ne kadar yaygınlaştığı hakkında kesin bilgiler elimize ulaşmamakla birlikte turistlere silah uygulaması bir çok turistik broşüre konu olacak düzeye ulaştı bile.

Almanya'da faaliyet gösteren turistik bir seyahat bürosu bastırıldığı kataloglarda eline silah verilmiş turistlerin resimlerini yayınladı. Yanında Türk askerleri olduğu halde resimleri yayınlanan ve ellerinde silah bulunan turistlere, istedikleri gibi gezi yapacakları çağrısında

yapılıyor.

Böylesi bir resimin maksatlı olduğu açıktır. Turistlere eline silah verilmekle ve resimleri bu tür turistik broşürlerde yayınlamakla hangi amaç peşinde koşuluyor? Böylece turistlere "Türkiye'nin çok rahat bir ülke olduğu mu gösterilmek isteniyor? Ya da, ordumuz sizi koruyamaz, kendi başınızın çaresine bakın mesajı mı verilmeye çalışılıyor? Veya siz, "Türki-

ye'ye gitmeyin" çağrılarına uymayın biz her türlü tedbiri alacağız mesajının verilmesi mi amaçlanıyor.

Hangisi olursa olsun, faşist rejimin, turistlerin eline silah vererek, resimlerini turistik broşürlerde yayınlaması, acizliğini ve katliamcı yüzünü gizleyemez. Savaşın yaygın olarak devam ettiği bu Kürdistan hiçte emin bir alan değil, turistler için. Faşist ordunun vahşetinden turistlere nasibini almakta gecikmeyecektir. Fransız rehber ile Alman rehberin tutuklanması buna örnektir, Kürt, Kürdistan adını ağızlarına aldıklarında kendilerini faşist zindanlarda bulacaklardır. Turistlerin eline silahlar hangi amaçla verilirse verilsin, Türk sömürgecileri halkımızın mücadelesini uluslararası kamuoyundan dışlamayı başaramayacaktır.

Türk Devleti Neyin Hazırlığında?

YENİ BİR FİŞLEME YAPILIYOR

Daha önceleri de çeşitli nedenlerle halkın ve özellikle de Kürt halkının fişlendiğini yazmıştık. Şimdi yeni bir uygulama daha gündeme konuluyor. Daha önce halkı "devlet yanlısı, tarafsız ve devlet karşıtı" diye fişleyen sömürgeciler, yine sadece Kürdistan'a özgü bir uygulamayı gündeme koyuyorlar.

İçişleri Bakanlığının, Nüfus Genel Müdürlüğü aracılığıyla il nüfus müdürlüklerine gönderdiği bir genelgede, yörede yaşayan halkın ayrı ayrı fişlenmesi istendi. Doldurulması için gönde-

rilen formlarda Yahudi, Süryani, Ermeni, Yezidi vb. dini azınlıklara mensup kişilerin ayrı ayrı fişlenmesi isteniyor.

Sömürgeci Türk devletinin herhangi bir açıklama yapmadan böylesi bir uygulamayı başlatması yeni bazı kompolarla hazırlık yapıldığının açık bir işaretidir. Azınlıkların (dinsel ve millet) tespit edilmesi, sömürgecilerin mezhep ve milliyet çelişkisini kullanarak ulusal kurtuluş mücadelemize karşı yeni kompolar düzenleme peşinde olduğunu göstermektedir.

Avrupa Parlamentosunda

KÜRT SORUNUNA İLGİ

Avrupa Parlamentosunda bulunan bir grup milletvekili Kürt sorununu incelemek üzere Türkiye ve Kürdistan'a gitti. Bu milletvekillilerin amacı Kürt sorununu yerinde incelemek ve Kürt sorununa ilişkin bir raporu AT Parlamentosu'na sunmaktır.

Avrupa Parlamentosu'nun Fransız, Belçikalı ve Yunanistanlı üyelerinden yaklaşık 20 kişilik bir grup geçtiğimiz günlerde bir toplantı yaptı. Toplantıda milletvekillerinin içinden bir heyetin yaz süresince incelemelerde bulunması ve bunun sonuçlarını bir rapor halinde parlamentonun Eylül ayında yapacağı toplantıya sunulması kararlaştırıldı.

Parlamentolar grubu adına açıklamada bulunan parlamentonun Belçikalı üyesi Willy Kuipers, heyetin 3 hafta boyunca incelemeler yapacağını söyledi. Ancak heyette kimlerin yer alacağı konusunda bir açıklama yapılmadı. Heyetin şu anda Türkiye ve Kürdistan'da bulunduğu ve çeşitli incelemeler yaptı-

ğı belirtiliyor.

Cumhuriyet gazetesi Brüksel muhabiri Hadi Uluengin'e dayanarak verdiği haberde parlamentoların Sevres antlaşmasını gündemleştirecek bir çalışma da yürüttüklerini belirtiyor. Konuya ilişkin gazetenin haberi şöyle: "Avrupa Parlamentosu'ndaki bir grup milletvekili, gizli bir 'Kürdistan Harekatı' başlattı. 'Ermeni Raporu'nun da öncülüğünü yapmış olan bu parlamentolar, Kürtler için federasyon öngören ve Sevres antlaşmasına atıfta bulunacak bir raporun Strasbourg asamblesinde onaylanması amacıyla bir yıllık strateji tespit ettiler."

Heyetin incelemelerini tamamladıktan sonra rapor hazırlığına başlayacağı, yine bu sürede yeni geziler yapacağı da açıklamada yer alıyor. Ayrıca yapılan açıklamalarda 1989-90 yıllarında parlamentonun gündeminin önemli bir sorununun Kürt meselesinin teşkil edeceği söyleniyor.

BİR FOTOĞRAF BİR KONU

İstanbul-Safaköy, İnönü Mahallesi. Bir ailenin dramı. Yüzlerce aileden sadece biri. Günlük yemeği yavan ekmek. Evi 1.5 metre kare. Üst üste harçsız bir şekilde konmuş tuğlalar ve üzeri naylonla kapatılmış. 1 yıldır bu kulübede yaşıyorlar. Eğer buna yaşam denirse. 7 nüfuslar. Çocuklar bu daracık kulübede çaputlar üzerinde yatıyor.

Diğer taraftan Türkiye çağ atlıyor, nutukları. 20. yy.'da bir aile, binlercesinden sadece biri. Açlığın ve sefaletin içinde, çağ atlamışlar. Ama her halde bu aileler çağ atlarken düşmüşler, bu yoksulluğa.

İşte Türkiye'nin durumu. Açlık, sefalet yaygın. Yoksullaşan binlerce aileye karşı, zenginleşen bir avuç tekerci. İşte, faşizmin en somut bir sonucu da bu: Yoksullaşan milyonlar, zenginleşen bir avuç tekerci, kan emici.

Alman yönetiminin saldırılarına karşı PKK-Avrupa Temsilciliği bir bildiri yayınladı:

Alman Emperyalizminin Kürdistan Halkına Karşı Yürüttüğü Savaş Sonuçsuz Kalacak Ve Kürdistan Halkı Kazanacaktır

Alman yönetimi kendi geçmişiyile övünerek, çeşitli sol güçleri nasıl tasfiye ettiğini, çeşitli grupları nasıl birer işbirlikçi ve uzantıları haline getirdiğini, bunu başaramadıkları yerde her türlü şiddet yöntemleri ile bazı güçlerin çalışmalarını nasıl engellediklerini, hatta dağıttıklarını belirterek, geçmişte onların başına getirdiklerini bu dönemde PKK'ye de dayattıklarını itiraf etmekte ve PKK öncülüğünde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinden vazgeçilmesini dayatarak, bunu zorla kabul ettirmek amacını açıkça ortaya koymaktadırlar. Bu tür hayaller peşinde koşan Alman yönetimi, derin bir yanılgı içerisinde. Çünkü PKK'nin geliştirdiği haklı ve doğru mücadelesi artık Kürdistan halkına mal olmuş, halkımız kendi kurtuluşu ve haklı davası için ayağa kalkmıştır. Bu uğurda ayağa kalkan bir halkın mücadelesinin önünde durulamaz

ve hiçbir gücün bunu engellemeye kudreti de yetmez.

Kendi geçmişiyile övünen Alman yönetiminin nasıl bir geçmişe sahip olduğu bütün dünya halkları tarafından çok iyi bilinmektedir. Dünyaya egemen olmak isteyen faşist Hitler'in nasıl dünyayı kana buladığı, insanları bir kobay olarak kullanıp, bunlar üzerinde ölüm deneyleri yaptığı, akıl almaz işkencelerle diri diri toplu mezarlara gömerek insanlar üzerinde nasıl katliamlar gerçekleştirdiği, en ufak bir düşünce özgürlüğüne bile müsaade etmeyerek, bunların tarihe nasıl lanetli, kara bir sayfa açtığı, halen günümüzde bunlara nasıl lanet okunduğu da bilinmektedir. Yine halkların kararlı mücadeleleri sonucu, bu faşist despotların nasıl bir sonla karşılaştığı ve bunların kendi halkının alnına sürdükleri bu kara lekenin derin izleri halen canlı olarak gürlemektedir. Şimdi

bunlar, bu sefer halkımıza ve onun öncüsü Partimize karşı tekrarlanmak isteniyor. Ama şunu bir kez daha hatırlatalım ki, geçmişiniz son derece olumsuz ve haksız, bunun için sonuç alamaz, olsa olsa yine tarihe yeni kirli sayfalar eklemekten başka birşey yapamazsınız.

O halde, faşist terörü aratmayacak türden saldırılarla mücadelemize ve halk varlığımıza yönelen Alman devleti ve sözcülerinin bütün düzmece ve karalama kampanyaları fiyaskoyla sonuçlanmaya mahkumdur. Yıllardır her türlü insanlık dışı uygulamalara rağmen direnişi yükselterek sesini bütün dünyaya duyuran Kürdistan halkı, her geçen gün dostunu ve düşmanını daha iyi tanımakta, mücadelesini sürekli geliştirmekte, bununla da dostlarını sevince boğarken, düşmanlarını ise çığına çevirmektedir. Bunun için, Alman devletinin asılsız, düzmece ve karalama kampanyalarına rağmen, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin meşruluğunu daha şimdiden kabul eden Alman halkı da, Kürdistan halkıyla dayanışmasını gösterecek ve egemen Alman burjuvazisinin dayatmalarını mahkum edecektir. Türk-Alman devletlerinin ortaklaşa geliştirdikleri terör başarısız kalacak ve halkımız mücadelesini yükselterek bu güçlere hakkettikleri cevabı verecektir.

Kürdistan halkının varlık mücadelesine TC'den daha azgınca saldıran Alman yönetiminin, hiçbir yasal ve hukuk kuralıyla bağdaşmayan tutumunu ilerici insanlık da yakından izlemekte ve buna karşı tavırları daha da netleşmektedir. Alman devletinin çokça övündüğü demokrasinin de nemenem bir demokra-

si olduğu daha iyi anlaşılmaktadır. Bu tutum sahiplerinin gün geçtikçe açığa çıkan yüzlerini daha da açmak, bu saldırılarının gerçek amacının ne olduğunu ortaya koymak için daha çok kanıt, belge sunma imkanına sahibiz. Gerekirse bunları ilerde ilerici insanlığa sunarak, bu yapıların daha da iyi tanınmasını sağlayacağız. Ama şimdilik bu çevrelere diyoruz ki, halkımıza ve onun öncüsü Partimiz PKK'ye karşı daha fazla suç işlemekten vazgeçin.

Hiçbir saldırı, provokasyon ve karalama Kürdistan halkının haklı bağımsızlık mücadelesine gölge düşüremez.

— Kahrolsun emperyalizm ve faşist Türk sömürgeciliği!

19.7.1988
PKK Avrupa Temsilciliği

SAKIN YANILTMASIN

-Adalet adına adaletin ırzına geçenlere ithaf olunur.-

sakın
yanıltmasın seni gülüm
yüzündeki masum bakışlar
terütaze beden
ve Madonna'ya özgü tebessüm
çünkü
kent soylu pezevenklerin
kirli elleri altında
pahalı bir sermaye gibi
yağlı müşteri arayan
bir afili yosma
olmuş adalet.
uzaktan
gel diye el edince
kodamanın biri
esas duruşa geçer
bizimki hemen:
emret!
öyle ya
"mülkün temeli" olmak
kolay değil elbet
paranın ucunu görsün yeterki
keseden gür çıksın
mangırın sesi
gövden genişse
ve kalınsa ensen
korkuya ne hacet
senden yana eğilir
terazinin kefesi
açılır önünde birer birer
kapalı duran
cümle kapılar
çözülür dava
besbelli
"adalet mülkün temeli"
oysa
yoksulda mülk ne gezer
cepler delik
çekilmez ağız kokusu
üst baş perişan
mülk dediğin Sabancı'larda
kapital Krupp'larda
başlayınca söze bir daha
"adalet yerini bulsun"
dememeli artık
zira
çoktan yerini bulmuş haspa
şimdi bu afet
dolarla açar siftahı
markla iş görür
İngiliz Keynes'ten de
beter işler kafası
onda pırıl pırıl
bir mülti-milyader
pratik Rockefeller
zekası var
giderir

bu şuh dilber
kuştüyü yataklarında
ten açlığını
şiş göbekli beyefendilerin
neme lazım
ayıp olur sonra
adalete hakkını verin
dur durak bilmeden
ağrılar her dem
tek kuş sütü bulunmaz
padişah sofralarında
cebi şişkin bir efendiyi
ya da beyi
her an aralık duran
nemli dudaklarıyla
mühürleyiverir hemen
tatlı kârlar sunan
bir projeyi...
beri yanda
kadavra sayar düşman
mezar hırsız misali
zulüm ve zindan
doldurur
gece ve gündüzü
açız diye haykırır
milyonlarca can
soğuk dağ başlarında
boyly boyunca
uzanır bir yiğit
özgürlük tutkusuyla
çarpan yüreğinde
açılır
kocaman bir yara
ve başında
namlusu henüz duman tüten
tomsonuyla
itin biri bir zabıt
zemheri ayında
bıyıkları buz tutmuş
delikanlılar
kar altında
filizlenir düşleri
her bahar
çiçek açar.
lakin
beklemeyin yolunu adaletin
haspanın yatağı sıcak
odası serin
bari eline bir cımbız
bir de ayna verin
seyreyleyin o zaman
"bir elinde cımbız
bir elinde ayna
umurunda mı dünya."

A. Hengirvanlı
30 Nisan 1988

"Alman Hükümeti Kürdistan Halkına ve Mücadelesine Karşı İzlediği Saldırgan Politikayı Terketmelidir!"

14 Temmuz 1988 günü Hamburg'da, ZDF "Studio-1" programında halkımızın öncü gücü PKK'yi karalama ve terörist gösterme amaçlı yayını ve Alman devletinin anti-demokratik uygulamalarını protesto eden "ERNK Taraftarları" imzalı bir bildiri kamuoyuna dağıtıldı.

Yine aynı tarihte, ERNK taraftarlarından bir grup Kürdistanlı, ZDF-Hamburg bürosunu işgal etti. Büro yetkililerine bildiririn Almancası ve istekler iletilti. "Studio-1" programının yayıncısının aşırı sağcı ve yabancı düşmanı olduğu aynı yetkililerce de kabul edilerek, bu programa karşılık 20 Temmuz'da Feyka-Kurdistan'la bir röportaj yapılacağına dair söz verildi.

Bu protesto eylemi, Hamburg-RTL televizyonu (ZDF'ye hazırlanmak üzere çekim yaptı) görüntüleyerek, Hollanda radyosu ise haber olarak duyururken; Taz, Bild, Abendblatt gazeteleri ile Hamburg'da yerel yayın yapan 3. radyo eyleme

geniş yer verdiler.

Bölgede geliştirilmek istenen komplo ve provokasyonların hazırlıklarının yapıldığına inanıyoruz. Alman yönetimi dışında bazı reformist ve mülteci gruplar da kullanılmak istenmektedir. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini hedefleyen olası komplo ve provokasyonlara, dağıtılan bildiride şöyle dikkat çekilmektedir:

"... Evet, Alman gizli haber alma örgütü, Türk MİT'i ile ortaklaşa Nilgün Timuroğlu ile Ebubekir Saydam'ı vurup PKK'ye maletmek için ZDF televizyonunu kullanmıştır. Bu programı izleyen herkes, spikerin ısrarla ve üzerine basa basa 'PKK, Nilgün Timuroğlu ve Ebubekir Saydam'ı vuracak' demesi ve bu yönlü soruları, komplodan habersiz olan bu zavallılara yöneltmesi ve onların da 'Evet, korkuyoruz' cevapları ile kendi hayatlarını tehlikeye koyduklarını iyi anlayacaktır. Bu program yapımcılarının Saydam ve Timuroğlu'nun

AVUSTURYA POLİSİ ALMAN YÖNETİMİNİN EMRİNDE

Berxwedan/Viyana:

Almanya'nın Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı yönelttiği saldırılara paralel olarak, Avusturya'da da bir Kürt yurtseveri tutuklandı.

Avusturya polisinin bu Kürt yurtseverini tutuklaması, Alman yönetiminin istemleri doğrultusunda gerçekleşmiştir. Alman yönetimine bağlı uydu politikası ile Kürt yurtseverini tutuklayan Avusturya polisi bu uygulamaya ile kimliğini daha açık bir şekilde ele vermiştir.

Avusturya'da bulunan Kürt yurtseveri A. Sapan, konsolosluğa vize almak için gittiği 4 Temmuz sabahı tutuklanmıştır. Tutuklanmasına gerekçe olarak ise, "Avusturya'da belli bir adresinin olmaması ve PKK üyeliği" gösterilmiştir. Bu kadar basit gerekçeler ardına sığınan Avusturya polisi, esasında bu yurtseveri Alman yönetiminin

istekleri doğrultusunda tutuklamıştır.

Daha önce Kurier gazetesinde çıkan yazı da gözönüne getirildiğinde ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik bu tür uygulamalar hiç de şaşırtıcı gelmiyor. Çünkü, sözkonusu gazetede polisin yönelimini meşrulaştıracak yazılara yer verilmişti.

Yurtseverler Protesto Etti

Viyana polislerinin Kürt yurtseverini tutuklaması üzerine harekete geçen yurtseverler çeşitli protesto eylemleri yaptılar. 14 Temmuz tarihinde 30 kişilik grup halinde iki ayrı gösteri gerçekleştirildi.

İlk gösteride Anayasa Mahkemesi işgal edildi. İkincisinde de İçişleri Bakanlığında gösteri düzenlendi. Göstericiler arasından biri, yetkililerle görüştü ve istekleri yazılı olarak sundu.

çalışma yeri ve adreslerini büyüterek ekrana getirmeleri tesadüf bir olay değildir. Bu ya bir sahtekarlık örneğidir, ya da alçakça bir oyunun planıdır. Timuroğlu ve Saydam'ı Türk MİT'i vuracak, ZDF belge olarak arşivindeki bu filmini çıkarıp yayınlayacak ve böylelikle PKK'nin 'teröristliğini' ispatlamış olacak (!)' Evet, bu vb.'lerinin hayatlarından ZDF ve Alman yetkilileri sorumludur.

Biz, ERNK taraftarları olarak Alman hükümetinin Kürdistan'lı devrimci-yurtseverleri tutuklamasını kınıyor ve serbest bırakılmalarını istiyoruz. Tutukluların siyasi savunma yapma hakkının özgür kılınmasını, tutukluluk şartlarının demokratikleştirilmesini talep ediyoruz. Alman yönetiminin basın-yayın araçları ile Kürdistan halkına ve önderi PKK'ye karşı yürüttüğü komplo-provokasyon ve karalamaları nefretle kınıyoruz."

Hamburg-ERNK Taraftarları
14 Temmuz 1988

GAL Bürosu İşgal Edildi

MÜNSTER (Almanya):

13 Temmuz günü saat 12.00 sıralarında 50 kadar Kürdistanlı yurtsever, ZDF televizyon kanalında, PKK'yi karalamayı amaçlayan yayını protesto etmek için Münster'deki GAL bürosunu işgal etti.

Yurtseverler isteklerini ve yazılı basın açıklamasını GAL yöneticilerine verdiler. Yetkililer, eylemin halklı olduğunu ve amacını desteklediklerini belirttiler. Bunun gereği olarak basın ve WDR televizyonunu davet ettiler. WDR televizyonu akşam "Aktuelle Stunde" programında, eylemi 2 dakika canlı olarak duyururken, istekleri de kısaca yayınladılar. Ayrıca Münster yerel basını eyleme yer verdi. GAL Yönetim Kurulu, eylemi destekleyen bir yazılı basın açıklamasını da haber kuruluşlarına gönderdi.

RÜSSELSHEIM'DA ARGK İLE DAYANIŞMA GECESİ

1000'e yakın yurtseverin katılımı ve güçlü bir kültür programıyla şanlı 15 Ağustos devrimci atılımının 5. kahraman ordumuzun 3. yıla girişi, devrimci-yurtsever bir ruhla kutlandı. İzin mevsimi olmasına rağmen kutlama gecesine güçlü bir katılım gerçekleşti. Yine B. Alman devletin özel televizyon programları hazırlayarak kitlelerin gözlerini korkutmak istediği bir dönemde gerçekleşen böylesi bir katılım, onların ve uşaklarının suratına bir şamar gibi indi.

Gece programı, Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük şehitleri anısına yapılan bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Ardından Stuttgart Folklor Ekibi halk oyunlarını sergiledi; Ozan Sefkan devrimci halk türkülerini söyledi. Yapılan siyasi Türkçe konuşmada, günün anlamı ve önemi üzerinde duruldu. Konuşmanın akışı içerisinde şanlı önderimiz PKK, dağda savaşan gerilla, zindanlarda direnen savaş esirleri, ordumuz ARGK ve Başkan Abdullah ÖCALAN yoldaşları selamlandı. Konuşmanın sonunda ise B. Almanya'da Kürdistanlı yurtseverlere yönelik saldırılara dikkat çekildi. Konuşma kitlelerce büyük bir coş-

kuyla karşılandı ve sık sık "İntikam", "Biji Serokê me APO", "Biji PKK-ERNK-ARGK" sloganları atılarak kesildi.

Konuşmayı, Frankfurt Müzik Grubu, Nürnberg Folklor Ekibi ve Berlin-Koma Botan müzik grubunun programı izledi. Daha sonra Genel Sekreter A. ÖCALAN yoldaşın Milliyet muhabiriyle yaptığı röportaj, Mahsum KORKMAZ Akademisi öğrencilerinin tatbikatları ve diploma törenlerini içeren video filmi gösterildi. Kitleler sloganlar atarak yoğun ilgi gösterdiler.

Almanca ve Kürtçe yapılan siyasi konuşmalardan sonra Frankfurt Folklor Ekibinin sunduğu oyunlarla program devam etti. Ozan Zozan'ın söylediği devrimci halk türkülerini, tiyatro izledi. Program, Koma Berxwedan'ın direnişçi türkülerinden sonra "Apo Hate Hilvanê" halayı ile sonuçlandı.

ARGK ile dayanışma gecesine, Irak-Kürdistan Sosyalist Partisi temsilciliği ve Türkiye-Kürdistan'daki Politik Tutuklu ve Yakınlarıyla Dayanışma Komitesi birer mesaj vererek dayanışma içinde olduklarını belirttiler.

Sait Nıştımın
19.7.1988

İSVİÇRE-HUNERKOM'UN Kuruluşu Kültür Gecesi ile Kutlandı

İsviçre-HUNERKOM yöneticilerinin gazetemize ulaştırdıkları habere göre bir süre önce Yurtsever Kürdistan Sanatçılar Birliği (Hunermendên Welatparêzên Kürdistan)'nin kuruluşu gerçekleştirildi. HUNERKOM'un İsviçre alanında kuruluşunu kitlelere duyurmak için bir gece düzenlenmesi kararlaştırılıyor.

16.7.1988 tarihinde İsviçre'nin Basel kentinde yapılan ge-

ceye 1000'in üzerinde kitle katılıyor. Gecenin programı ise, baştan sona kadar İsviçre-HUNERKOM'a üye olan ozanlar, folklorcular ve tiyatrocular tarafından hazırlanıyor.

Programda yer alan türküler, marşlar, folklor oyunları ve tiyatroyu sergileyen HUNERKOM üyeleri, kitlelerin beğenilerinin karşılığı olarak yeni yerlerde de gece yapma istekleri alıyorlar.

BIELEFELD'DE DAYANIŞMA TOPLANTISI

24.6.1988 günü Bielefeld'de; BWK, Volksfront ve Feyka-Kürdistan taraftarları "Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesiyle dayanışma toplantısı" düzenlediler. Autonomen, TKP-B ve Ekim grupları da toplantıyı desteklediler.

Feyka-Kürdistan temsilcisi, Kürdistan tarihi ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin günümüzdeki durumu hakkında özlü bilgilendirme yaptı. BWK ve Volksfront adına konuşan Alman arkadaş da Almanya'da Kürdistanlı yurtseverlere ve onların demokratik kuruluşlarına yönelik anti-demokratik uygulamaları somut örneklerle açıkladı.

Autonom grubunun dayanışma mesajı okunduktan sonra tartışma bölümüne geçildi. Kürdistan'daki gelişmeler hakkında çeşitli sorular soruldu ve bu sorular cevaplandırıldı. Bunun dışında, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesiyle, Bielefeld alanında nasıl bir dayanışmanın geliştirilebileceği üzerinde tartışıldı.

YJWK Yönetim Kurulu

10 Temmuz 1988 tarihinde, Fransız Komünist Partisi'nin Ay kasabasında düzenlediği bayrama HUNERKOM folklor ekibi de davet edildi.

Folklor ekibinin gösterileri, bayrama katılan Fransız ve Kürt kitleleri tarafından ilgiyle izlendi./Paris muhabiri

YRWK ŞUBESİ KURULDU

Fransa'da yapılan bir toplantıyla, daha önce Federal Almanya'da kuruluşu ilan edilen YRWK (Yekitiya Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistan-Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği)'nin bir şubesi de Paris'te kuruldu.

Paris'te 9.8.1988 tarihinde yapılan kuruluş toplantısında, YRWK'nin çalışma programı ve tüzüğü okunarak amaçları, görevleri üzerinde tartışıldı. Öğleden sonra saat 15.00'te başlayan toplantı, 19.30 sıralarında sona erdi.

Paris muhabiri

"Demokrasiyi, Hukuk Güvenliğini ve İlticacı Göçmenleri Korumak"

DERNEĞİ KURULDU

Berxwedan/Stockholm:

İsveç'in Eskilstuna kentinde "Demokrasiyi, Hukuk Güvenliğini ve İlticacı Göçmenleri Korumak" adı altında bir dernek kuruldu. Derneğin amacı, isminden de anlaşılacağı gibi, belirtilen konularda çalışma yapmaktır.

Dernek, kamuoyuna yönelik olarak yayınladığı bildiride, "SÄPO ve polis, dizginleri iyice eline geçirdi. Kanunlar, hukukcular, siyasetçiler sıkça bir kenara bırakılıyorlar. İlticacılar ve göçmenler çok sık olarak haksızlığa uğruyorlar veya sınır dışı ediliyorlar. Bazen işkenceye, takibata tutularak ölüme bile yollanıyorlar" diyerek, bu uygulamaların hemen durdurulmasını istedi.

Dernek yayınladığı programında ise, kuruluş amacını şöyle belirtiyor:

- 1- İltica talebinde bulunanların demokratik hak ve özgürlüklerini korumak.
- 2- İltica talebinde bulunanların insanca muamele görme hakkını korumak.
- 3- Terörist kanununa karşı geliştirilen kampanyaya katılmak.
- 4- Güvenlik polisi ve polisin demokratik bir kontrolün altına alınması için çalışmak.
- 5- Güvenlik polisi ve polisin anti-demokratik ve nazist, ırkçı kişi ve gruplardan arındırılması için çalışmak.

Bu amaçlarına ulaşmak için dernek kendi önüne bir çalışma planı da koymuş. Yaygın bildiri dağıtımı, enformasyon toplantıları düzenlemeyi yanı sıra kamuoyuna açık toplantılar yapmayı ve belediye sınırları dışına çıkmaları yasaklanan 9 Kürt ile dayanışmayı geliştirmeyi de programına almıştır.

BASIN TOPLANTISI

Metris Askeri Cezaevinden kaçan tutuklulardan biri olan Mustafa Yıldırım Türk, Almanya'nın Frankfurt şehrinde bir basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısında Mustafa Yıldırım Türk, basın mensuplarının kaçışa ilişkin olarak yönelttikleri soruları yanıtladı. Kaçışları ile ilgili bilgileri basın toplantısında açıklayan Yıldırım Türk, yurtdışına çıkış yolu hakkında herhangi bir açıklamada bulunmadı.

Bavyera Bölgesi-YJWK I. Konferansını Gerçekleştirdi

YJWK'nin bölgemizdeki kolu, daha önceden örgütlenmesinin rağmen pratikte gerekli işlevi görmedi. Bu eksikliğin bir sonucu olarak birliğin konferansı henüz yeni gerçekleşmiştir.

Kadınlar birliği konferansımız, 3 Temmuz 1988 günü 35 delegenin katılımıyla gerçekleştirildi.

Konferansta geçmiş çalışmaların değerlendirilmesi yapılarak geleceğe yönelik güçlü kararlar alındı. Geç de olsa, birlik konferansının gerçekleş-

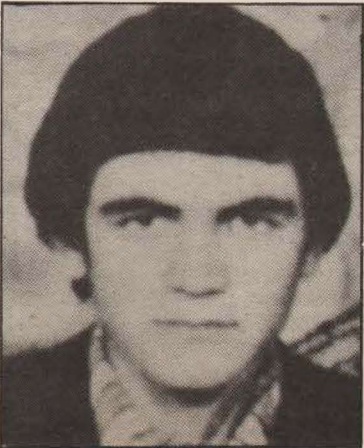
tirilmesiyle alınan bu kararlar, birliğin örgütlenmesinde ve geliştirilmesinde önemli bir adım olmaktadır.

Konferans, genelde kadın sorununa olan yanlış yaklaşımın ne olduğunu ve buna karşı devrimci ve ulusal kurtuluşçu doğru yaklaşımı izah etti. Kadın örgütlenmesinin önemi üzerinde de durularak, bu konuda birçok yönlü noktalara değinildi. Dolayısıyla birliğe düşen görev, sunulan perspektifler doğrultusunda çalışmaların yürütülmesidir.

Kadınlar birliği bölge yönetim kurulu seçildikten ve yapılan kapanış konuşmasıyla konferans sonuçlandı.

Daha sonra bölge folklor ekibi sunduğu çeşitli oyunlarla coşku yarattı. Ve en son olarak "Apo Hate Hilvanê" türküsüyle halay çekildi.

Dev-Sol Militanı Katledildi

Devrimci Sol yurtdışı temsilciliği yaptığı açıklamada, Hollanda'da Ahmet Köksal adlı bir militanlarının katledildiğini kamuoyuna duyurdu. Açıklamada Ahmet Köksal'ın mafya-faşist çetelerin işbirliği sonucu katledildiği belirtiliyor.

Ahmet Köksal'ın cenazesi Türkiye'ye gönderildi ve burada düzenlenen bir törenle toprağa verildi. Cenaze törenine yönelik olarak polisin saldırıları da gündeme geldi. Bazı aileleri gözaltına alan polis bu ailelere işkence yaptı.

Paris Türk Elçiliği Önünde Gösteri

13 Temmuz günü, Diyarbakır Askeri Mahkemesi tarafından, PKK'lı 20 siyasi tutuklunun 5 Şubat 1988 tarihinde idam cezasına çarptırılmasını, Türkiye ve Kürdistan'daki faşist baskıları protesto etmek amacıyla Paris'teki Türk Elçiliği önünde bir gösteri mitingi yapıldı. Gösteri mitingine THKP-C/Acilciler, ERNK, HDÖ ve MLSPB sempa-tizanları ile Baskıya Karşı Uluslararası Komite (CICR)'nin Paris'teki üyeleri katıldılar.

(Daha önce 5 Temmuz günü, CICR'nin Paris'teki üyeleri ile Kurdistan-Komite'den 12 kişilik bir heyet 20 idam cezasını görüşmek üzere Türk Elçiliğine gitmişlerdi. Fakat talepleri kabul edilmeyip elçilik yetkilileri tarafından zorla dışarı çıkarılmışlardı. Heyetin tepkisi üzerine elçiliğe polis de çağırılmıştı. Bu tutumu protesto eden heyet,

elçilik binası önünde bir gösteri mitingi düzenleyeceğini bildirmişti.)

Saat 11.30 sıralarında elçilik binası önüne giden 100 kişilik bir kitle, polislerin kurduğu bari-katla karşılaştı. 4 kişilik bir grup, polislere, Türk Elçiliğiyle görüşmek istediğini bildirdi. Fakat polis şefi, Türk Elçisinin görüşmek istemediğini belirtti. Türk Büyükelçisi, kendisine yazılarak verilmek istenen mektubu da kabul etmedi.

Bunun üzerine gösteriye katılan kitleler saat 12.30'a kadar gösteri eylemlerini sürdürerek sloganlar attılar. Acilciler, ERNK, HDÖ ve MLSPB Fransa taraftarlarının hazırladığı bildiriyi dağıttı. Kitle herhangi bir olay olmadan, elçilik binası önünden ayrıldı.

Paris muhabiri
G.D.

DEN HAAG (Hollanda):

Adalet Bakanlığında İşgal Eylemi

1 Temmuz 1988 tarihinde, 70 kadar Kürdistanlı yurtsever, Adalet Bakanlığı binasını işgal etti. Eylemin amacı, 4 yıl önce Den Haag'da iltica başvurusunda bulunan bir Kürdistanlı yurtseverin sığınma talebinin reddedilmesi ve bunun üzerine tutuklanmasını protesto edip serbest bırakılmasını sağlamaktı. Ayrıca red kararında PKK hakkında belirtilen gerçek dışı iddiaları kınamaktı da.

Siyasi sığınma talebini reddeden Adalet Bakanlığının karar gerekçesinde şunlar belirtilmektedir:

"PKK hareketi çok disiplinli ve disiplinli olduğu kadar da kendi üye ve kadrolarını disiplin altında tutmaktadır. Bu disiplin uymayan kadro ve üyeleri hain ilan edip öldürmektedir. Ve terörist bir harekettir. Adı geçen şahıs da PKK'ye üyedir, bundan dolayı Hollanda'da kalmasına müsaade edilmemiştir."

Bakanlık binasını işgal eden eylemcilerin bakanlıkla konuşma talepleri, yetkililerce kabul edilmeyerek yurtseverlerin dışarı çıkmaları istendi. Kürdistanlıların dışarı çıkmayıp, eylemlerini sürdürmeye devam etmeleri üzerine, bakanlık yetkililerince polis çağırıldı. 150 civarında polis bakanlık binasını kuşattı. Kürdistanlı yurtseverler taleplerinin yerine getirilmesinde direnince, Adalet Bakanlığının talimatıyla polis-

ler içeriye yığılarak, eylemcileri tekme, jop vb. zor yöntemleriyle dışarı çıkarmak istedikler. Bu anti-demokratik uygulamalara karşı Kürdistanlı eylemciler, yanlarında getirdikleri benzinleri önce polislerin, sonra da kendi üzerlerine döke-rek ateşle tutuşturdular. Polisler, hemen müdahale ederek söndürme aletleriyle yangını anında söndürdüler. Uzun bir itişme-kakışma sonucunda Kürdistanlı yurtseverler zorla dışarı çıkarıldılar. Dışarıda da eylemlerini sürdüren Kürdistanlıları engellemeye çalışan polislerin tutumuna, yurtseverler taş ve sopalarla karşılık verdiler. Kısa bir süre sonra eylemciler, bu kez de işlek bir yolu işgal ettiler. Bu işgal eylemiyle Den Haag trafiği uzun bir süre ulaşım kapatılarak çevredekilerin yoğun ilgisi çekildi.

Kürdistanlı eylemcilerin kararlılığı karşısında, mevcut polis gücü çaresiz kalınca, yeni polis gücü takviye edildi. Böylelikle eylemi zorla sonuçlandırdılar.

Eylem alanına 3 basın mensubu, 1 TV, 30 polis arabası, 3 cankurtaran, 3 itfaye arabası ile 5 zırhlı araç gelmişti. Hollanda TV 1. kanalı eylemi üç kez haber olarak verip görüntülerken, diğer Hollanda basını ve Hürriyet de eyleme yer verdi.

Den Haag'dan
Berxwedan okuyucusu

14 TEMMUZ DİRENİŞÇİLERİ HALKIMIZIN BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİNİ TUTUŞTURAN BİRER KIVILCIMIDIR

ÇAR BIRUSK

Ji bo berxwedana 14'ê Tirmehê 1982'an re

We çil hevalan
çil û çar rojan
çar can da
di rêça çar hezar canan de

We çar can hevalan
hejandin çar bloqan
deng çû çar birên welatan
û her çar meznê axa cîhan
û heya bigihê behran

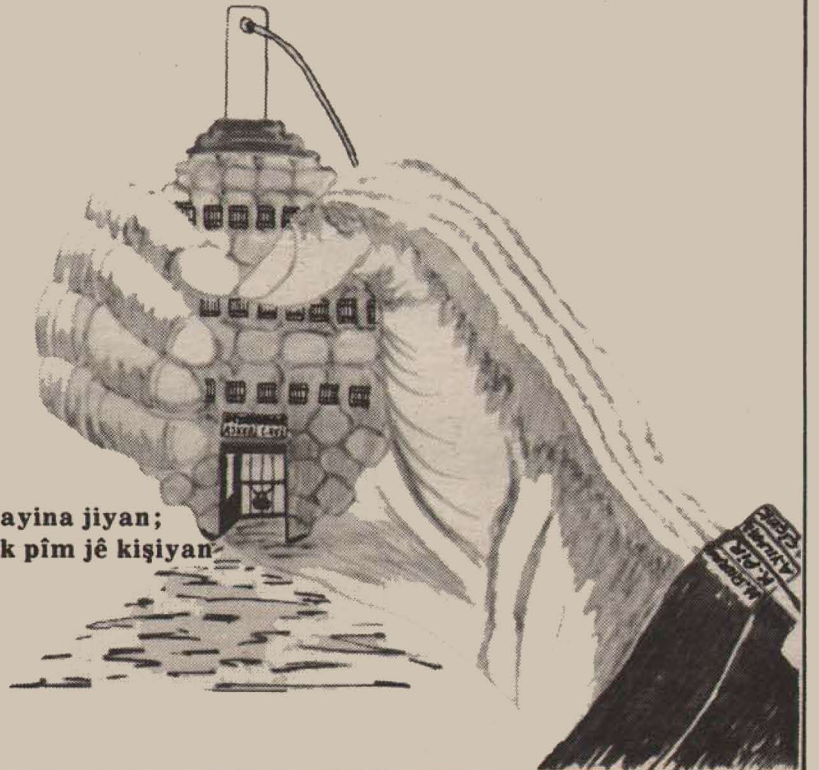
ÇAR CANAN
CAN DAN LI ÇAR ALIYAN
RAKIRIN SER XWE ÇARSED ZINDANAN

ÇAR CAN; ÇAR RÊHEVAL CAN
BÊTIRS Û KEMILÎ Û
KULÎLK dan li cîhan SEKINÎN

Dawiya wê baran bû û baho
çar can bûn çar birusk
rakirin ser xwe çar hezar canan
di nav çarsed rojan de
çil û çar dîlan çêbûn
li pey her çar canan

Şervan

... Azadî bilind kirin bi dayina jîyan;
Zindan kirin wek bombek pîm jê kişîyan

“DDKD’ye yaptığım hizmetlerden şimdi pişmanlık duyuyorum...”

Günümüzde emperyalizmin her gün çöküşe gittiği, ulusal kurtuluş ve sosyalist devrimlerin zafer kazandığı bir çağdayız. Birinci ve ikinci emperyalist bölüşüm savaşlarından sonra bir sürü ülkede sosyal devrimler gerçekleşti. Emperyalizm, sömürge ülkeleri daha uzun ömürlü sömürebilmesi için yetinip sömürgeciliği ve sömür-

ge ülkelerle ufak tefek çapta da olsa çarpık kapitalizmi geliştirdi. Kapitalizmin sömürge ülkelerde az da olsa gelişmesiyle birlikte ulusal mücade- lenin objektif koşulları da tamamlandı.

Bu sömürge halkları kendi kendilerini yönetmeye, bağımsızlık ve özgürlüklerine, ulusal kurtuluş savaşlarıyla kavuşabileceklerinin bilincine vardılar. Dünyanın birçok yerinde kendi ülkelerinde kararlı, tutarlı ve silahlı halk savaşlarıyla bağımsızlıklarını elde ettiler.

Hergün pazar alanlarını kaybeden emperyalizm, gittikçe azgınlıyor. Bir yanda militarizmi en modern bir şekilde geliştirirken, diğer yanda işçi sınıfının en büyük silahı olan Marksizm-Leninizmi de revize edip maske olarak kullanmaktadır. Bunlar oportünizmi, reformizm ve revizyonizmi geliştirmektedirler. Böylece ulusal kurtuluş ve sosyalist devrimlerin mücadelesini engellemeye çalışıyorlar.

Emperyalizmin bu oyunlarını Kürdistan’da da yaşadık ve halen yaşıyoruz. Temeli küçük-burjuva tabakasına dayanan DDKD anlayışına 11 yıl hizmet etmişim. Fakat zaman zaman çelişen yanlarımız, münakaşalarımız olmuş ve hatta benim için “sen Apocular gibi konuşuyorsun” demişlerdir. DDKD, kuruluş tarihinden günümüze dek sömürgecilerle zarar verecek eylemlere girişmemiştir. Kendi ordusunu kurup kolluk kuvvetlerine karşı savaşmamıştır. Yalnız ve yalnız 1980 senesinde bizi devlete karşı eğitecekleri yerde PKK’ye karşı silahlıydılar. Bütün sempatanlarının ellerine birer tabanca verdiler. Hatta Cizre birimine, “yabancı PKK’cileri neredede görürseniz vurun” emirlerini verdiler.

PKK’nin yok oluşu ile Kür-

distan’ı kurtaracaklarını söyleyenler gerçekte ulusal kurtuluş mücadelesinin önünde büyük ve tehlikeli bir set oluşturmuyorlar. Bunlar, 12 Eylül askeri-faşist cuntasının iktidara gelmesi ile birlikte vebadan kaçır gibi kaçtılar. En ufak bir direniş göstermediler. Ulusal kurtuluş mücadelesini silahlı mücadeleye dönüştürme yerine kendi tabanlarına bile sahip çıkmadılar. Kimisi yurt dışında evlendi, kimisi ailelerini de oraya götürerek mültecileşti.

Bunun karşısında PKK ne yaptı? Eskiden olduğu gibi bugün de PKK, Türk ordusuna karşı savaş ilan etmiş, bunu bütün dünya kamuoyunun gözü önünde yürütüyor. Faşist orduyu yıpratmış, TC’yi tarihinin görülmemiş bunalımının içerisine sokmuş, Kürdistan sorununu bütün dünya kamuyuna maletmiştir. Böylesi bir gücü hala “katil, maceracı” görmek, hangi akla sığar? 10 yaşındaki bir çocuğa bile sorulsa gerçekleri çok açık olarak ortaya koyar. Devrimi geliştirenin PKK, karşı-devrimci saldırılarda bulunanın ise TC olduğunu bilir.

Bugün Kürdistan’da iki cephe var. Bugün halkımızın çıkarını PKK temsil ediyor. Bunu görmeyip, işi SHP’ye destek vermeye, kitlelerin dikkatini parlamentoya çekmeye vardır- mak kabul edilmez bir durumdur. Ben bunun karşısında bu güçlerin bazı pisliklerini söylemek istiyorum.

Bunlar, 12 Eylül öncesi PKK için şunları söylüyorlardı: “Kürdistan’da bir ağayı yıpratırken, onu çekemeyen bir başka ağayı güçlendiriyorlar.” PKK’nin bil- diri ve yayınlarını kitlelerine göstermekten çekiniyorlardı. PKK’yi kendi tabanlarında anlaşılmaz bir örgüt haline getirmek istiyorlardı. Yine bizlere, “PKK üretici değil, avantacı bir örgüttür. Beleşten yaşamayı

tercih ediyor. Toplum içinde sürekli korku ve panik yaratıyor. Bunlar vur, kır, geç anlayışına sahipler” diyorlardı.

1984’ten bu yana ise, şöylesi bir propaganda yürütüyorlardı: “TC’nin de isteği zaten buydu. Ulusal birlik cephesinin kurulmasından korkuyorlar. Yalnız, PKK’nin milliyetçilik anlayışı ile verilen bu mücadeleden devlet memnundur. Zaten PKK, Humeyni’nin teşvikiyle bu olaylara girmiştir. TC’nin Irak’a yaptığı yardıma karşılık, İran destek veriyor. Yine Suriye, TC’nin bir zamanlar Ahvane-Müslüm (Müslüman Kardeşler) örgütünü desteklemesinden intikam almak için Hafız Esat ve Suriye istihbaratı, PKK’yi teşvik etmiştir. Bu birkaç sene böyle devam edecektir. Sonra, Humeyni Irak ile, Suriye de TC ile anlaşacak, PKK dağılacaktır.”

Bunlar PKK’nin yürüttüğü başarılı eylemlerini halk arasında inkar edemiyor, kitlelerden korktukları için bazen övüyorlar. Halk bunlara sürekli, “PKK savaşıyor, peki siz ne yapıyorsunuz” diye soruyor. Bu, onları önemli oranda korkutan bir sorudur. Bu soru karşısında bunların ağız kilitleniyor adeta.

Bugün PKK gerçeği güçlenmiştir. PKK yeni birçok mevzi kazanmıştır. Safdışı olan diğer anlayışlar olmuştur. Bunun bilincine varan ben de, DDKD’ye yaptığım hizmetlerden, şimdi pişmanlık duyuyorum. Bundan böyle PKK saflarına katılıp halkıma hizmet etmek istiyorum. Her zaman halkımın hizmetinde savaşacağıma PKK huzurunda bütün Kürdistan halkına söz veriyorum.

— Yaşasın PKK!
— Kahrolsun oportünizm, reformizm ve revizyonizm!

Cebbar

BERXWEDAN Sizlerindir!

Berxwedan şimdiye kadar, okuyucularımızın değerli katkıları ile yayın yaşamını sürdürmektedir. Bundan sonra da yayın yaşamını daha da geliştirerek sürdürmesi, yine okuyucuların değerli katkıları ile mümkündür.

Berxwedan emeğinizin, çabanızın bir ürünüdür. Sizlerin olan gazetenizi daha da geliştirmek için, daha yoğun çabanız gereklidir. Berxwedan’ın dağıtımından, yazı, resim, haber vb. yönleriyle beslenmesine varana kadar desteğinizi daha da artırmanız, gazetemizin daha da güçlenmesini beraberinde getirecektir.

Yine, yeni bir izin dönemine daha girdik. Birçok okuyucumuz da bu yıl izinlerini ülkemizin güzellikleri ve sıcak savaşı içerisinde geçirecek. Bu yılki izin anılarınızı gazetemizde yayınlanmak üzere bize postalamanızı istiyoruz.

Bunların yanısıra her okuyucumuzu “Berxwedan’a her ay bir mektup kampanyası”na katılmaya çağırıyoruz. Gazetemizde yayınlanmak üzere yazı, haber, resim vb. materyallerin okuyucularımız tarafından toplanıp hazırlanarak gazetemize gönderilmesi, emeğinizi ürünü Berxwedan’ı daha da güçlendirecektir.

“Berxwedan’a her ay bir mektup kampanyası” sürekli olarak devam edecek olan bir çağrıdır. Her okuyucumuz, aynı zamanda gazetemizin bir muhabiridir. Gazetemizin muhabirlik ağını daha da geliştirmek için bütün okuyucularımızı başlatılan bu kampanyaya katılma çağrısına cevap vermeye çağırıyoruz.

O halde bütün okuyucularımızı her ay bir mektup göndermek için kaleme sarılmaya ve kendi emeklerinin ürünü olan Berxwedan’a sahip çıkmaya, ve güçlendirmeye çağırıyoruz.

Gönderilecek mektuplar, haber içerikli olacağı gibi çeşitli konularda değerlendirme, inceleme-araştırma içerikli de olabilir. Yine resim, şiir, hikaye vb. gibi materyaller de gönderilebilir.

“Dağlar Gerillanın Elinde”

İzinden dönen bir Kürdistanlı emekçi ile konuştum. Anlattıklarını Berxwedan’a yazmayı gerekli gördüm. Savaşın yoğun olduğu Siirt alanından gelmiş. “Ülkede durumlar nasıl” diye sorduğumda, 50 yaşın üstünde olan amca elini kaldırarak, “nerden başlayacağımı bilmiyorum” diyerek, gelişmelerin yoğun olduğunu, altı haftalık izni süresince her günün heyecanlı ve bir savaş alanında geçtiğini belirtti.

Amca anlatmaya başladı:

“Kaç sene önce iki asker köye gelince, köylüler ne yapacaklarını bilmiyorlardı. Ama şimdi ise, gelen askerlerle çocuklar bile alay ediyorlar. Operasyon birlikleri gece dışarı çıkamıyor. Gündüz çıktıklarında da nereden akşam karanlığı basarsa orada sabahlıyorlar. Daha önceleri köylerde kurulmuş karakolların hiçbiri yok. Bunu gözlerimle gördüm. Şimdi birçok karakolu birleştirmişler. Yeni kurulan karakolların etrafında mevziler kazmışlar ve özel yetiştirilmiş kurt köpekleri sabaha kadar dolaştırılıyorlar. Köpekleri dolaştırılanlar da köy korucularıdır.

Halk artık askerlerden korkmuyor. Demekki güvendiği bir güç vardır. Tabii ki bu güç de PKK’dır. Yediden yetmişe kadar herkes PKK’dan bahsediyor. Yerlerinin onun yanışa olduğunu açıkça söylüyorlar.

Bir özel tim elemanına 1 milyon, polise 550 bin, öğretmenlere ise 350 bin lira aylık veriyorlar. Ama bu paraya rağ-

men kadro bulamıyorlar. Okulların bu sene erken kapanması da bu yüzdendir. Halk bunlarlada dalga geçiyor. Köy korucuları fazla yoktur. Olanlar da askeriyein içinde yatıp kalkıyorlar.

TC, devrimcilere karşı kullanmak üzere, birine silah vermek için yalvarıyor. Çobanlara da ihbarcılık yapmaları için çok yalvarıyor. Gerçekten devletin Kürdistan’daki durumu gülünçtür.

Gençler, gruplar halinde gerillalara katılıyor. Gittiğim yörelerde 20 yaşına basan gençler kayboluyorlar. “Bizim ordumuz var, kendi ordumuzda askerlik yapacağız” diyorlar. Ama Türk gazeteleri, “PKK gençleri zorla kaçırdı” diye yazıyor. Yalandır. Zaten hiçbir gazeteci olayın içine giremiyor ki. H. Kozakçıoğlu ne diyorsa onu yazıyorlar.

Türk ordusu, kırsal kesimden zaten umudunu kesmiş. Çünkü dağlar gerillanın elindedir. Şimdi gücünü şehir merkezlerine yığmış. Halkı korkutmak için hemen her zaman şehir üzerinden jet uçakları uçuyor.

Halk patlamaya hazırdir, her an bir emir bekliyor. Böyle bir gün uzak değil, yakındır. Şimdiye kadar gözümle görmemişim, inanmıyordum, Ama gittim gördüm. Şimdi her Kürdüm diyen, ülkesi için üzerine düşen görevi yapmalıdır. Bu bir borçtur, ödememiz gerekiyor”

B. Berlin’den
bir Berxwedan okuyucusu
7 Temmuz 1988

“Allah APO’dan Razi Olsun”

be” diyordu, şimdi Apocu diyorlar. Apocular, “namuslu, şerefli, kararlı ve cesur insanlardır” diyorlar. “Bizim yerimiz er veya geç onların yanındır. Yardımcı olalım, olmasak da şikayet etmeyelim” diyerek birbirlerine tembih ediyorlar.

Oradaki halk şehit düşen M.Emin ASLAN’ı çok iyi tanıyordu. Şehit düştüğü gün ailesi ve halk M. Emin’e sahip çıkıyor. O an Tugay Komutanı, Alay Komutanı ve Bölge Valisi de hazır. M. Emin ASLAN’ın anası 3 kez zılgıt atıyor. Bu komutanlar hayretler içinde “yas tutacaklarına, sanki bayram yapıyorlar” diyerek şaşırıyorlar.

Mazıdağı’ndaki bir kahvede 10 kişi oturuyorduk. Aramızda 2 de Kürdistanlı öğretmen vardı. Aldıkları maaşın kendilerine yetip yetmediğini sorunca, “Allah Apo’dan razı olsun. Eğer Apo primi olmasaydı aç kalırdık” şeklinde cevap verdiler. Çift maaşın adı “Apo primi” olmuş. Ayrıca bu öğretmenler şöyle diyorlardı: “Parti hangi gün bizden yardım isterse bu primi seve seve veririz”.

Şehirlerde de gelişme çok-

tur. Halk sol dergileri çok okuyor. Halkın isteği Kürdistan güçlerinin birleşmesidir. Halk Barzani’ye itibar etmiyor. “O gericidir, ağadır, Kürt ve Kürdistan’a çeki düzen veren Apo’dur. Talabani fena değil. Çünkü Apo’yla ittifak kurmuş” diyor. Bunlar halk arasında konuşulanlardır.

Bir genç sevinerek, “bir ay sonra eğitim kampına gideceğim” diyordu. Diyarbakır çarşısında Kürtçe kasetler çalınıyor. O kadar asker ve polis olmasına rağmen, Diyarbakır’da bir ortaokulun camılarını kırmışlar, Atatürk’ün resmini yırtmışlar. Duvarlarına da “Yaşasın Bağımsız Kürdistan, Biji Serok Apo” yazmışlar. Okulu bir gün tatil etmişler.

Gördüğüm, duyduğum çok olay var. Kaleme yazıp bitirmek mümkün değil.

Berxwedan’a hayırlı ve başarılı çalışmalar dilerim.

Selam olsun Kürdistan dağlarında savaşan gerillaya ve zindanlarda direnen savaş esirlerine. Allahın rahmeti olsun şehitlere.

İzinden dönen Kürdistanlı bir yurtsever/Fransa

DERSİM NOTLARI

Laşer Düzgünbaba

“Dersim’den ayrılık vakti gelmişti. Ayrılırken, arkamda bıraktığım topraklarda ve PKK sempatizanlarının geleceğe bakan gözlerinde zaferi görüyordum. İçimde bir şeylerin koptuğunu hissettim. Bu insanlara karşı eziklik duyuyordum.”

Günümüzde Dersim’de düşmanın yürüttüğü ekonomik, politik ve askeri faaliyetlerini böyle bir yazıda veya birkaç kitapta toplamak olanaksız bir mesele. Bu nedenle, benim bu yazımı okuyucuların, denizde bir damla su gibi görmelerini özellikle rica edeceğim.

DERSİM’E VARİŞ

Dersim’e doğru yaklaştığımızda, Dersim’in özellikleri de belirmeye başladı. Kayseri’den geçerken yalnızca bizim otobüsümüz durdurulup arandı. Otobüsümüz “Tunceliler” şirketine aitti. Arama işleminden kimse rahatsız olmadı, ben de aynı şekilde davranmaya çalıştım.

Mayıs ayının ilk haftasında Dersim’e uzanıyordum. Uzak-tan karla kaplı dağları gördükçe içim bir hoş oluyordu. Otobüs, bu beyaz tepelere yaklaştıkça bendeki heyecan da artıyordu. Kalbimin çarpıntıları hızlandıkça kafamdaki düşünceler de bir film şeridi gibi hızlı hızlı dönmeye başladı. İkisi de birbiriyle yarışa tutuşurcasına dağların doruklarından ayrılmayan gözlerimin önüne yeni görüntüler getirdiler. Öyle ya, mayıs ayıydı. Bu ayda nice şehitlerimiz vardı. Dağların doruklarında abideleşen cisimlerini görüyord gibiydim. Ben bu düşünceler içerisinde şehitler ayını Dersim’de nasıl yaşayacağımı düşünürken, birden otobüsümün, hızını azaltarak yavaşladığını hissettim. Gözümü yeniden yola çevirdim.

Mazgirt köprüsüne gelmiş-tik. Köprüde çok sayıda asker ve araçları vardı. Otobüsümüzü durdurmadılar. Fakat, şeritler takılmış makineli tüfeklerin tetiği üzerinde parmakları olan askerler bizleri tehdit edercesine bakıyorlardı. Namluların önünden birer birer geçtik. Köprüyü geride bırakınca otobüsümüz tekrar hız aldı.

Dersim uzaktan görünmeye başladığında duygularım daha da değişmeye başladı. Heyecan içimde fırtınalar koparmaya başladı. Otobüsümüz yolu yutarcasına yoluna devam ederken, binalar büyümeye başladı. Şehre girmemiz için yolumuz zorunlu olarak tugayın önünden geçiyordu. Tugayın önüne kocaman harflerle “Önce Vatan” yazısı yazılmış. Gülünecek bir şey arayanlar için komik bir

yazı. Türk ordusunun hangi vatanı beklediğini insan düşününce bu söze hem de Dersim gibi bir yerde tanık olunca gülmemek elde değil. Ardından köprüye vardık. Köprü adeta bir kale kapısı gibidir. Buraya da “Ne Mutlu Türküm Diyene” yazısını koymayı unutmamışlar. Her tarafta yoğun asimilasyon ve tehdit politikası ile karışıyoruz. Yazılar, şehir merkezine ilerledikçe çoğalıyorlardı. Düşman o kadar acz ve korku içerisine düşmüş ki, bu yazılarla kendisini kurtaracağını düşünüyor. Düşman fet-hedemediği bir kaleyi, sanki bu yazılarla fethetmek istiyor. Ama kimse bu yazılara aldırış etmiyordu. Bu yazıların silineceği günlerin yakın olduğunu herkes biliyordu.

ŞEHİRDE DOLAŞIYORUM

Uzak kaldığım memleketime varmıştım. Bütün hasretimle şehri kucaklamak için dolaşmaya başladım. İlk olarak gözüme çarpan büyük bir hızla ve sürekli bir şekilde gidip-gelen Land Rover jipleri oldu. Hızlı hızlı gidip gelen jipler, kendileri ile birlikte caddeleri de toza boğuyorlardı. İçlerinde sivil ve resmi giyinmiş özel tim elemanları vardı. Rambovari hareketlerle dolaşan bu timler, korku salmak isterken, kendi korkularını bile gizleyemeyecek kadar zavallı olduklarını insan görünce, bu kelle avcılarının avlanacakları günlerin yakın olduğunu daha iyi hissediyor.

Bu görüntüler arasında ’38’e daldım. İnsanlık cenderesinden geçmemiş vahşilerin katlettiği çocuklar, kadınlar, ihtiyarlar aklıma geldi... 38’i Dersim halkı unutmadı... Düşman da vahşetini unutmamış olacak ki, hesabının sorulacağı günleri uzatmak için çırpınıp duruyor.

Bunun için Dersim’de bir iş sahası bile açmadılar. Nüfusu bir de böylelikle sürgüne gönderdiler. Çocuklara ise, asimilasyon kurumlarını dayattılar. Dersim’de okulların bu kadar bol olması bundandır. Çocuklara ’38 unutturulmaya çalışıldı. Ama bu vahşeti kim unutturur ki?

Bunun için Dersimli’nin yarısı sürekli sızlar. Düşman süngülerinin ucundaki çocukların cıılgılığı hala dağlarımızda uğul-

dar ve kulaklarımıza yapışır. İşte Dersimliler sabırla düşmanın yargılanacağı günleri bekliyor. O zaman hak yerini bulacak. Çocukların cıılgılığı denecek... Nuri Dersimi’nin vatanından uzak, yadellerde intikam ve müstakil bir Kürdistan aşkı ile yanan kemikleri de rahat edecektir.

ŞAFAKTAKİ HOMURTU

Eskiden anneler çocuklarını sabahları kaldırırdı. Şimdi bu görevi de sömürgeciler üstlenmiş. Daha ilk ışıklar şehrin üzerine düştüğünde büyük bir homurtu duyulur. İlk gün çok garibime gittiye de, daha son-raki günlerde alıştım. Helikopterlerin homurtusu kesilmek bilmiyordu.

Şafakla başlayan homurtu, güneş kendisini karanlığa bırakınca kesiliyordu. Anlaşılan geceleri sessiz kalmayı tercih ediyorlardı. Her gün aynı film tekrar ediliyordu. Şafakla birlikte helikopterler havalanıyor ve bazı tepelere asker indiriyorlardı. Bununla halka korku vermeyi de hedefliyorlardı.

Ama düşmanın bilmek istemediği bir gerçek daha vardı: Dersim çarşısının üzerine doğan her günün, Kürdistan halkı ve PKK’nin lehine olduğuydu. Düşmanın bütün tehdit ve gösterişlerine rağmen, her gün bir yanımız kar çiçekleri ile bezenmiş, diri diri ateşler içinde yanıyor ve çelikleşiyordu.

SÜRGÜN İZLERİ

Dersim’in köyleri haraptır. Çökmüş, yıkılmış evleri görüyor ve sürgünün izlerini daha iyi yaşıyordum. Her köyde terk edilmiş, yıkılmış evler çoğalmıştı. Evlerin sahiplerinin nicelere karıştığını köylülere sordum.

Aldığım cevaplar aynıydı: İstanbul, Ankara, Aydın, Mersin, İzmir, Avrupa... Neydi bu göç olayı? O kadar mı yaşanmazdı bu topraklar? Elbette ki değil. Evler... gidenlerin geride bıraktığı hüznü yüreklerine duyuran bir sürü izle doluydu. Belli ki gidenler gitmek istememişlerdi. Gözleri arkada kalmıştı... Düşman dayatmıştı: Yaşamak istiyorsan kaç... kaç...

Nerede yaşayacaktı bu insanlar? Gidecekleri yerler çok mu güzeldi? Çok mu yaşanacak yerlerdi? Neredeydi Munzur’un

suyu, neredeydi serin rüzgarı? Hele karı... doyum olur mu? Yüreğim sıkışıyor, yılların acısını yaşıyor, duyuyordum. İnaniyordum bu insanlar yeniden gelecek bu topraklara. Onlar, bu aslanlar yurdunu tilki sürüsüne bırakmayacaklardı. Nereye savrulmuş olursa olsunlar geleceklerdi. Munzur’un karlı tepelerine baktım: Doruklardan inen gerillamızın tek tip elbiseli askeri nizamı ve sancaklarının dalgalanışını gördüm. Bu hayal yakın bir zamanda gerçek olacaktı...

GENÇLİK

Dersim’de okuma-yazma oranı %98 gibi yüksek bir rakamdır. Gençlik üzerinde asimilasyon politikası eskiden beri yoğun-dur. Bu politika büyük oranda boşa çıkarıldı. Ama hala sömürgecilerin en fazla umut bekledikleri bir uygulamaya.

Son zamanlarda, yatılı bölge okullarına bir de İmam Hatip Lisesi eklendi. Bu okula alınan gençler, tamamen devletin çıkarları temelinde eğitime tabi tutuluyor. Yöre halkı alevidir. Bu kez dinsel olarak da üzerlerinde oynayıp kolay kullanılır bir malzeme haline getirmeye çalışıyorlar.

Gençlik üzerindeki bu uygulamaya yenidir, ama daha uzun süre devam edeceğe benziyor. Dersim gençliğini, halkına karşı çıkarmak için düşman üzerlerinde her türlü oyunu oynuyor. Gençliği düşmanın bu uygulamalarından kurtarmak gerekir.

KONTRALAR

Özel timleri, her an görmek mümkün. Bunlar mütemadiyen şehirde ve çevre alanlarda dolaşıyorlar. Bu özel timler ise, eski MHP’li faşistlerden, ihanetçi eski solculardan oluşuyor. Teslim olmuş bazı ihanetçilerin de, bunların arasında olduğu söyleniyor.

Vali çeşitli yerlerde gezmeye çıktığında bu özel timlerin koruması altında ancak dolaşabiliyordu. Belli ki bu robotlara çok umut bağlıyorlar.

Kahvelerde, şehrin görünen yerlerine pişmanlık yasasını asmışlar. Ayrıca PKK’ye karşı bir dizi broşürü de burada görmek mümkün. Bunların çoğunda Hadis-i Şerif ve Kur’an’dan alıntılar var.

Dersim insanı bu yüz karar-tıcı yasaya karşı içten doludur. Onlar bu tür ihanet bildirilerine baştan kapalıdır. Bunlara karşı cevabı, kesinlikle hayırdır.

HALK, BÜYÜK BİR POTANSİYEL

Dersim halkı görebildiğim kadarı ile ulusal kurtuluş hareketine ve sosyalizme açık olan bir halktır. Bu halk her zaman büyük bir potansiyeldir. Bunu gözden uzak tutmamak gerekir. Tabii, bu halk örgütlendiğinde esas potansiyelini gösterecektir.

Şehir kitlesi örgütlenmeye oldukça elverişli bir durumda. Örgütlenme çalışmasını yoğunlaştırmakla halk da kazanılacaktır. Eskiden Dersim’de var olan siyasetlerin adları unutulmuş durumda, PKK dışında Dersim fırtınadan sonra dinmiş bir okyanusun sessizliğini yaşıyor. Bu, yeni fırtınalara hazır olduğunu da gösteriyor.

DERSİM DAĞLARI

Dersim dağlarının sesi çok

çeşitlidir. Ya acıdır, ağittir, ağlamadır ya da yastır. Ya sevindiricidir, ya da düşmana ve ihanete bir darbedir. Dersim’in dağları gerekli esin kaynağı olmuşlar... Dağlar damarlarımızda akan kan gibidir. Biz onlarsız yaşayamayız.

Dağlar, küt küt atar da durur damarlarımızda... Bazen Mazlum’u, bazen Mahsum’u, bazen de ’38 Dersim’i yaşarız. Sesler doruklardan doruklara ulaşır, büyür ve büyük bir çığ gibi vadilere, yeni yarınların müjdecisi olarak düşer.

Dersim’de gün rahat değildir. Munzur kendi halinde am-ı düşmana kinli ve öfkeli olarak akar gider. Sesi ağır, ama umut vericidir. Bir kadının ağıt sesleri geliyor derinden... Bir çocuk ağlıyor ve gün zorlanıyor doğmaya. İşte o zaman bilinmelidir ki, Dersim dağlarında yeni destanlar yazılmıştır. Nice destanlar gizlidir Dersim dağında...

BİR KAHRAMANI UĞURLARKEN

Çatışmada Haydar Kuru’nun abisi Kemal’i vurmuşlardı. Bir kahraman gibi çarpışmış ve şehadete ulaşmıştı. Ailesi cenazesine sahip çıktı ve gömmek istediğini söyleyince, cenazeyi verdiler.

Törene kalabalık bir topluluk geldi. Kadınlar çoğunluktaydı. Cenazeyi yıkadıktan sonra eline kına yaktılar ve kefene sardılar. Nenesi, annesi ve ablaları ile, törene gelen kadınlar, üzerine ağıt yakıyorlardı. Herkes ağlıyor ve bu yiğit insanın ardından ağıtlar söylüyorlardı.

Tabutu mezara koyarken, hoca, “Merhum Kemal bu dünyadan öteki dünyaya göç ediyor. Razi mısınız?” diye sorunca, herkes bir ağızdan “Razıyız” dediler. Ben ise kendi içimden “Borçluyuz” diye söyledim.

Kemal’i de kardeşi Haydar’ın yanına gömdük. O gün bütün herkes derin bir hüznü içerisindeydi. İki kardeşin böyle peş-peşe şehit düşmeleri acıları daha da derinleştiriyordu.

RÖPORTAJ

Ben oradayken Milliyet, “M. Ali Birand hayatının röportajını yaptı” diyerek, TV’de reklam vermeye başladı. Bu röportajın PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan’la yapıldığını daha sonra öğrendik.

Röportaj yayınlandığında Dersim’de büyük ilgi gördü. Erken yasaklanışı acı verse de, aslında bu kadarı bile yeterliydi.

AYRILIŞ

Günlerim dolmuş, ayrılık saatim gelip çatmıştı. Bu toprakları bir dahaki sefere kadar terkedecektim. Ama kalbimi orada bıraktım. Ayrılırken arkamda bıraktığım topraklarda ve PKK sempatizanlarının geleceğe bakan gözlerinde zaferi görüyordum. İçimde bir şeylerin koptuğunu hissettim. Bu insanlara karşı eziklik duyuyordum.

Okuyucuya

Avukat Hüseyin Yıldırım’ın “Tarihten Günümüze Dersim” adıyla gazetemizde yazdığı yazıyı, elimize ulaşmaması nedeni ile bu sayımızda yayınlamıyoruz. Yazıyı önümüzdeki sayılarda yayınlayacağız.

BERXWEDAN

Petrolü ile zengin bir beldemiz

S Ê R T

(S İ İ R T)

— I —

Batman Petrol Rafinerisi

SIİRT'İN ADI

Yöreyi ilk defa yerleşim alanı olarak seçen Sami kavmi, buraya şehir anlamına gelen "Keert" adını koymuş. Daha sonraları Kürtlerin yerleşik olduğu bu alanı islamiyetin doğuş yıllarında Arap orduları istila ederler. Bu dönemde, yörenin ismini kendi dillerine uyarlayarak "Seert" olarak değiştirirler. Ardından Türk işgalcileri egemenliklerini gerçekleştirdince, yöreye "Siirt" adını koyarlar. Halkımız ise yörenin adını Sêrt olarak anmaktadır.

SIİRT'İN TARİHİ

Zengin yeraltı kaynaklarına sahip Siirt yöresinin tarihi, günümüzden 4000 yıl öncesine kadar dayanır. Yöre topraklarında tarih, Kürt kavimlerinin burayı bir yerleşim alanı olarak kullanmasıyla başlar. Günümüze kadar birçok dış gücün istilasına uğrayan bu ilimiz, ilk olarak Samilerin egemenliğine girer. Samilerden sonra Babililer, Sasaniler vb. kavimler alanda egemenliklerini kurarlar. İslamiyetin yayılma döneminde (Halife Ömer zamanında) ise, Araplar yöreye hakim olurlar. Bu dönemde Araplar arasında birçok çekişme ve iç kavgalar başgösterince, Bizanslılar bu durumdan yararlanarak alanda egemen güç haline gelirler. Türk boylarının Malazgirt savaşıyla (1071) Anadolu'ya ilk ayak bastıklarında, işgal edilen ilk topraklardan biri Siirt alanı olur. Bundan sonra çeşitli Türk beylikleri yörede egemenliklerini gerçekleştirirler. Yavuz Sultan Selim, Çaldıran savaşı dönüşünde Siirt'in topraklarını Osmanlı İmparatorluğu sınırlarına dahil eder. Ve Diyarbakır'a bağlı bir sancak merkezi yapar. "Cumhuriyet" in ilanından sonra il haline getirilir.

Botan eyaleti sınırları içinde olan bu beldemiz, tarih boyunca

birçok güç tarafından işgale uğradığından dolayı, zengin tarihi eserlere sahip bir Kürdistan ilidir. Bu tarihi yapıtlardan günümüze kadar gelenlerinden bazıları şunlardır:

Asakır Camii: Çarşının merkezindedir; adı, bu nedenle "Çarşı Camii" olarak da anılır. XIII. yüzyıldan kalma bu eserin özenle inşa edilmiş bir mimarisi vardır.

Cumhuriyet Camii: Eski adı "Hudur-ül Ahdar" olan caminin kimin tarafından yapıldığı bilinmemektedir. Ancak ismi Arapça olduğundan dolayı, camiye inşa edenlerin Araplar olduğu tahmin edilmektedir.

Kavvam Hamamı: XI. yüzyılda Selçuklular döneminde yapılmıştır.

Sukul-Ayn Çeşmesi: Bu eserde Selçuklular döneminde XI. yüzyılda inşa edilmiştir.

Ulu Camii: Siirt'in merkezinde bulunan bu cami, 1129 yılında yapılmıştır. Minberi ceviz ağacından şekillendirilmiştir.

Alanda yöre halkı tarafından kutsal sayılan ziyaret yerleri de vardır.

Şeyh Musa Türbesi: Eli ayağı tutmayan insanlar, şifa vereceği inancıyla türbeyi ziyaret ederler. Halep yolu üzerindedir.

Şeyh Ebulvefa Türbesi: Siirt'in merkezine giden yolun girişindedir. Başağrılarına şifa verir diye ziyaret edilir.

Şeyh-ut Tirkî Türbesi: Haca gidenlerin uğrak yeridir.

Şeyh Halefi Türbesi: Yanında içi dolu su kuyusu vardır. Bu suyun sıtma hastalığına iyi geldiğine inanılmaktadır.

Şeyh Horonî Türbesi: Yanındaki suyla yıkananların kurdeşen (bir çeşit cilt hastalığı) den kurtulacağı söylenir.

Şeyh İlyas Türbesi: Belediye binasının yanındadır. Zamanında yürümeyen küçük çocuklar yürümeleri için ziyarete götürülürler.

COĞRAFİK DURUM

Siirt bölgesi, Botan ve Kezer nehirleri arasında sıkışmış 930 metre yükseklikteki bir platoda kurulmuştur. Doğuda Van ve Hakkari, güneyde Mardin, batıda Diyarbakır, kuzeyde Muş ve Bitlis illerimizle sınırdır. Toplam sayısı 10 olan ilçeleri şunlardır: Batman (İlloh), Baykan (Xana Hawêl), Beşiri (Qubîn), Erüh (Dih), Kozluk (Hezo), Kurtalan (Misric), Pervari (Berwarî), Sason (Qabilcewaz), Şirnak (Şirnex) ve Şirvan (Xizxêr). Şehir merkezine ve ilçelere bağlı toplam 27 bucak ve 464 köy vardır. Bunlar dışında 574 mezra da bulunmaktadır.

Yüzölçümü 11.003 km²'dir. Kilometreye düşen nüfus yoğunluğu 53 kişidir. Toplam nüfusu 578.000 civarında. Nüfusun %47,6'sı şehirde, %52,4'ü ise kırsal alanda yaşamaktadır.

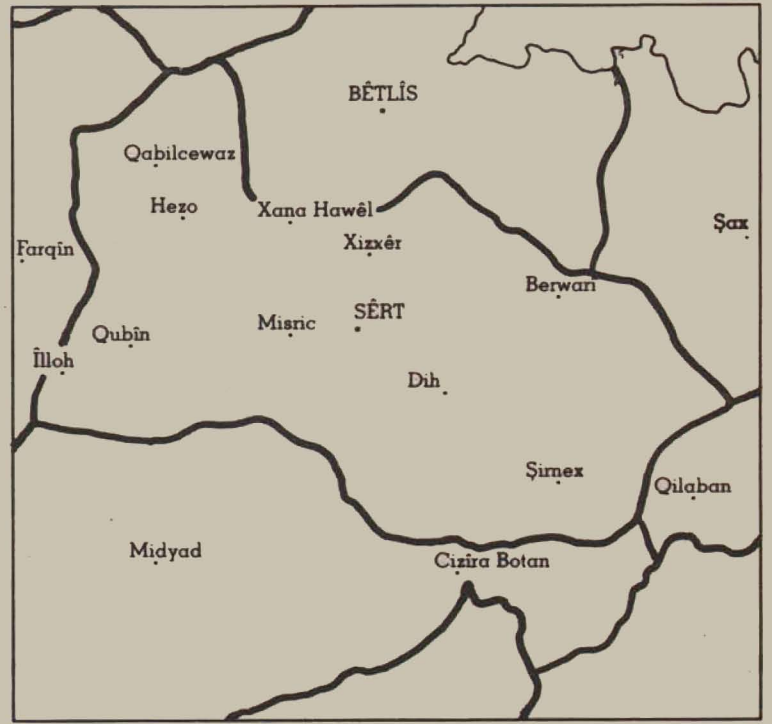
Alanın %75'i dağlık, %20'si dalgalı arazi, %5'i yayla ve ovalıktır. Siirt'in kuzeyindeki dağlar önemli oranda sık ve yer yer de meşe ormanıyla örtülüdür. Güneyindeki dağlar ise bozkır görünümündedir.

Siirt'in toprakları %10 ekilidikili, %17 ormanlık, %11 nadaslık, %28,5 çayır ve otlaklık, %35,5 ürün vermeyen arazi şeklindedir.

Siirt alanının kuzey ve doğusunda Güneydoğu Toroslar yükselir. Siirt'in batısından üç kola ayrılan Toroslar, buradan uzanarak Zağroslar'la birleşirler. Bu dağların alan sınırları içindeki kolları şunlardır. Sason (2500 metre), Bilokî, Kov (2750 metre), Kerzevi (2650 metre) ve Güran Dağı. Bu yüksek dağlar, Dicle'ye akan akarsular tarafından yarılarak heybetli bir görünüme bürünmüşler. Alanın güney ve batısında da Mereto (2967 metre), Herekol (2943 metre), Körkandil, Nartepe, Raman (1228 metre), Cudi ve Ta'nin dağları ile geniş bir alanı kapsayan 1831 metre yüksekliği ile Gabar Dağı yükselir. Bunlar dışında daha irili-ufaklı birçok dağ mevcuttur.

Akarsular bakımından Siirt, zengin bir Kürdistan ilidir. Alanın kuzey kesimindeki dağlardan akıp giden Botan çayı, Batman-Silvan ve Batman-Bismil sınırlarını dere yatağıyla çizip Dicle'ye karışır. Diyarbakır'dan çıkıp akan Dicle nehri Batman'ın güneyinden geçer. Aynı zamanda Siirt ve Mardin'i Cizre'ye kadar birbirinden ayıran sınır çizgisidir de. Kozluk'taki Pisyar çayı deli deli akar. Karların erimesiyle, ilkbaharın ilk ayında, yoğun su kütlesi ve sert akışı geçit vermez taşkınlıkta olur. Bitlis'in güneyinden akarak Baykan'ın ortasından geçen Başur çayı, güney doğrultulu olup Dicle nehrine dökülür. Siirt merkezinin batısında bulunan Kezer köyünün hemen yanından geçen Kezer suyu ve Beşiri çayı orta büyüklükte olan çaylardır. Bu iki akarsu güneyde Dicle ile birleşerek, yine aynı

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

doğrultuda akıp giderler. Siirt il merkezi ile Erüh merkezi arasında, aktığı vadi ile bir sınır çizerek güneyde Dicle'ye karışan Botan nehri alanda en sert akışlı akarsudur. Yaz ve kış boyu geçit vermez. Dipten akıntılı bir nehidir.

Genellikle dağlık olan Siirt yöresindeki ovalık kesimler Batman, Beşiri ve Kurtalan alanlarıdır. Deşt Xerzan, Batman ve Beşiri ovaları alanın belli başlı ovalarıdır.

YERALTI ZENGİNLİK KAYNAKLARI

Siirt alanı yeraltı zenginlik kaynakları bakımından önemli derecede zengindir. Alanın bu zenginlik kaynakları sömürgeci ekonomide önemli bir yer tutar. Bunların en önemlisi zengin petrol yataklarının bulunmasıdır.

İlk petrol yatağı 1940 yılında Raman dağında bulundu. Raman ve Garzan alanlarında çıkarılan hampetrol, Batman rafinerisinde işletilmektedir. Bu petrol yataklarından sonra, Magrip (Kurtalan), Şelnio (Kozluk), Çelikli (Baykan) petrol yatakları da bulundu. Günlük 900.000 ton hampetrol işletilmektedir.

1966 yılında, 494 kilometre uzunluğunda bir boru hattı döşenerek buradan çıkarılan petrol İskenderun körfezine aktarılmaktadır. Alanda işletilen petrol, bugün "Misak-ı Milli" sınırları içerisinde üretilen petrolün %90'ını karşılamaktadır. Sömürgeciler; Siirt'i zengin petrol yataklarına sahip olmasından ötürü, "Türkiye'nin petrol kuyusu" olarak adlandırmaktadırlar. Ve bu önemli zenginlik kaynağını rahat bir şekilde sömürmek için birçok koldan, petrol alanlarına yol ve batıdan Kurtalan'a kadar demiryolu ulaşımı sağlamıştır.

Şirnak ilçesinde bulunan zengin asfaltit (kömür) yatakları, 27 ilin ısınma ihtiyacını karşılayacak kapasitededir. TKİ (Türkiye Kömür İşletmeleri) tarafından işletilen bu kömür ocaklarında, günde 400 ton kömür üretimi yapılmaktadır.

1969 yılında Şirvan ilçesinin Maden köyünde yapılan çeşitli araştırmalar sonucu %2,3 bakır tenörlü 26.000.000 ton bakır olduğu tespit edilmiştir. 1979 yılında Etibank işletmesi, bakır madenini çıkarma çalışma-

larına başlar. Bu önemli ve büyük kaynağa B. Alman emperyalizmi de ortak olmak ister. Şirvan'daki bakır madeninin ortak işletilmesi için 2 Mart 1984 tarihinde, Batı Almanya'nın Preussag AG., Etibank ve Alarko Holding AŞ. arasında bir anlaşma imzalanır. Bu anlaşmaya göre, buradan sağlanacak kârın %49'u Alman Preussag AG.'ye, %46'sı Etibank'a, %5'i ise Alarko Holding'e kalacak. Anlaşmanın imzalanmasından sonra, Alman mühendisleri Şirvan ilçesine giderek yeni rezerv tespitleri ve madeni işletme hazırlıkları için çalışmaları hızlandırırlar. Yapılan hesaplara göre, işletilecek 600.000 ton cevherden 89.000 ton %18 tenörlü bakır, 18.000 ton %45 tenörlü çinko ve 237.000 ton kökürtlü prit konservasyonu elde edilecek.

Baykan'ın Dodan mıntıkasında son yıllarda doğal gaz bulunmuştur. Bu doğal gazın bulunduğu Dodan dağından yaklaşık 81 kilometre uzakta bulunan Raman ve Garzan'da açılmış 16 kuyuya, EOD sistemiyle bulunan doğal gazdan karbondioksit aktarılmaktadır. 2700 varil kapasiteli olan bu kuyulardaki üretimin 50.000 varile çıkarılması planlanmıştır. Bu plana göre 20 yıl içerisinde üretim 70.000 varile çıkacak. Dolayısıyla hedeflenen düzeyde bir doğal gaz üretimle, bugünkü dolar değerine göre, Türk devletinin milli gelirine 15 milyar dolar ek gelir sağlanmış olacak.

Yeraltı zenginlik kaynaklarındaki talan ve sömürü çok açık şekilde görülmektedir. Halkımızın yaşadığı topraklarda zengin madenler bulunup ve sömürgeci burjuvaziye ayakta tutacak bir düzeyde seyrederken, halkımız ise kendisine ait olan bu zenginlik kaynaklarından hiçbir şekilde yararlanılmamaktadır. Bundan da öte sömürgeci Türk devleti, bu zenginlik kaynaklarının talanından aldığı güçle baskıyı, zulmü, katliamcılığı ve köle yaşamı egemen kılmaktadır. Halkımız sadece, bu işletmelerde en düşük ücretle çalıştırılmıyor, bir de onun emeği sömürülmektedir. Dünyada az görülmüş bu haksızlık, karşısında tarihsel bir direnişi görmektedir artık. Her şeyiyle sömürülenler, sömürülenlere karşı bu direniş içinde yer alarak kaybettikleri her şeye rine sahip çıkmaktadırlar.

“Çocukların... Gözbebeklerinde Geleceği Görüyoruz”

Çok şey beklediğim ;

Mektuplarını alıyor, okuyorum. Öyle okumak için değil veya zaman öldürmek, ya da zamandan çalmak için değil. Önce dünyayı görmek, yaşayan, duyan, duyumsayan insanların, insanlarımızın yürek atışlarına bilinçlerini katan yaşam ve kavga tomurcuklarını arıyorum... arıyorum... arıyorum.

Düşünüyoruz, özlüyoruz, unutmak kolay değil... Kolay değil unutmak, her anında bir dünya, bir ülke, bin seveda, namuslu bir yücelik, yakınlık, bağlılık vardı; halen öyle durur gözlerimizde, halen her şey taptaze...

Bazen satırlarına kayan ve yan yana duran bu öfke ve seveda tomurcukları öyle yaman, öyle cesur ve öyle içten bir coşkuyla etkiliyor ki beni, bizi, kendimizi Sulbus-stari ya da Kato veya Tenin dağlarının serin, namuslu, direngen eteklerinin dost kucağında, ya da sıra sıra canların başı dik gövdelerinde sıcak duran yüreklerinde buluyor, hissediyoruz kendimizi. Düşünüyoruz, özlüyoruz, unutmak kolay değil... Kolay değil unutmak, her anında bir dünya, bir ülke, bin seveda, namuslu bir yücelik, yakınlık, bağlılık vardı; halen öyle durur gözlerimizde, halen her şey taptaze...

Ve bugün can; kimliğimiz, kişiliğimiz, yüreğimiz ve bilincimizle öyle kavga ruhlu, öyle yaşam dolu, öyle yaşıyorsak, dal budak büyüyorsa, verebiliyorsak eğer yaşama kendimizden bir şeyler; tövbesiz konuşabiliyorsak, yani yiğidim; zulalanmadan karanlığa, gün ışığına serebiliyorsak gerçeğimizi, yani kavganın orta yerinde, yani çevrilmişken bile, adını anabiliyorsak, söyleyebiliyorsak türküsünü düşenlerin sevmişliğimizdendir adını...

Mahpus yerinin bir “izolasyon kampı” veya “rehabilitasyon merkezleri” olduğu bilinir, söylenir. İşleyişi bu olsa da, mahpuslardaki yaşam; Dört’lerle tuşan alev, Newroz’u ısıtan kibrit, Durmuş’umuzun, “Kürdistan Vietnamlaşıyor, bu insan çığlıklarını unutmayınız!” haykırışındaki kararlılık; bunu yad-sıyor, yalanlıyor. Mahpuslarda; teslimiyetin, ihanetin, kötünün ya da çirkinin, lanetlenmiş kara’sı değil; insanca bir yaşam için direnişin, yiğitliğin, dostluğun, dayanışmanın, iyiye, güzele tutkunun bir de... bir de can; o yüce, o akrep onurlu bedenlere saygının, saygı sempatisinin yükselerek yüceldiği bir yakınlık, bir coşkunluk yaşanıyor.

Ve bu coşkunluk can; bizleri canlarla tanıştırtıyor, canlara yakınlıştırıyor. Gururluyuz. Sizlerle olabilmenin, yeryüzünde en dinamik, en sıcak, en coşturucu; yani on yıllık, yüzyıllık, bin yıllık öfke, hasretlik ve sevdamızı güneşe sermenin sevinçini yaşıyoruz, yetmiyor döne

döne yaşıyoruz... İçerdeliğimizi dışarıyla kardeşleştirebilmek ne güzel.

Acı’lıyız çünkü, baharın yemyeşil kollarını, kırlarını, uçsuz bucaksız düzlüklerini, onurlu ve aman dilemez doruklarını en güzel çiçekleriyle insanlarına açtığı bu güçlü gününde canlar düşüyor canlar!.. Tutuşuyor, alevleniyor, yanıyor içimizde bir dağ, bir dağ devriliyor sanki...

Can dost; bugünlerde sevinçlerimizi, acılarımızı ve zorluklar gölgeliyor, gölgelemek istiyor. Bugünleri, bu güzel günleri; “bugünden yarına” aceleciliğiyle, öyle emeksiz, öyle be-

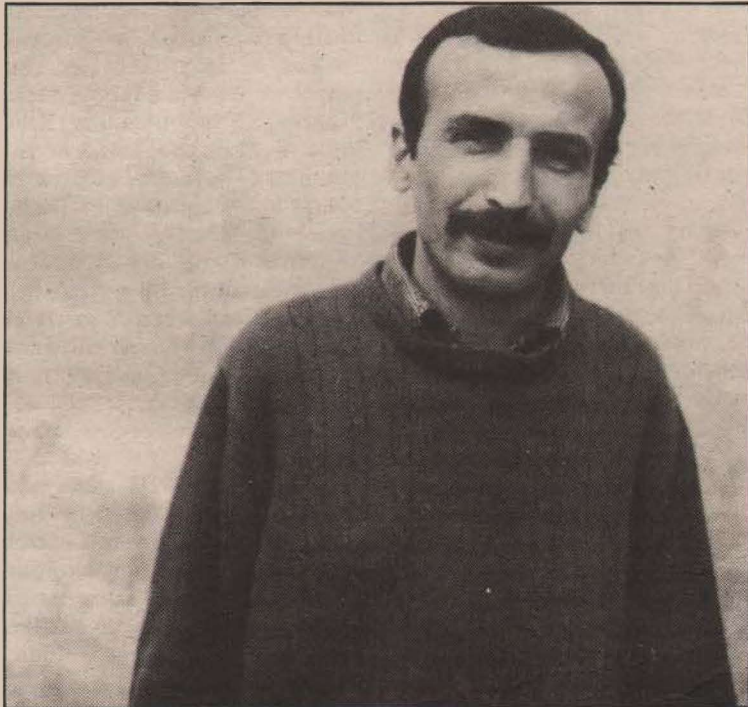
ki... Düşünüyoruz kısık nemli gözlerimizle tepeleri, dağları, ovaları, dereleri tarıyoruz, düşenleri sayıyoruz, sayamıyoruz... Ahh... öyle de çok ki... öyle de çok ki... “Doğası bu” diyemiyorum, doğası bu olmamalı yaşamın. Bu olmamalı. Yeşil yemyeşil yapraklar dökmemeli ağaçlar, sular çekilmemeli yatağından, sular yatağını yadsınamalı. Evrimleşen doğa koruyabilmeli göz açan yeşilliklerini.

Evet dost, ‘korumak’, bu bizlerle de yakından ilgili. Devrimci kişilik iyi, daha insanca bir yaşam için yaşama yakın olmak, yaşama yakın durmak. Bu güzel, bu onurlu anlayış geleneksel yaşam tarzımız oldu. Tüm sorun, zorluk ve sıkıntılarımızın karşısına bu anlayışımızı çıkardık, çıkarabildik. Bizi en dipsiz karanlıklarda bile var eden, yiğitçe yaşatan bu anlayıştır, bu tutkudur.

Bilirsin yazmıştım; onca grevden sonra, insanca yaşam koşul-

uygulamaya sessiz kalmak, her şeyden önce varlığımızın inkarı anlamına gelirdi, ve bu da gerçeğimiz değildi. Sonuç vermeyen girişimlerimiz 9 MAYIS’ta açlık grevine dönüştü, sürgün dahil taleplerimiz kabul edildi. Başka bir sonucun kabul edilirligi sözkonusu edilemezdi zaten... Ancak can; yaşam tek düze ve sıradan değildir. Yaşam bir çelişkiler yumağı, bir zorluklar yumağıdır. Sorunlar, sıkıntılar, arzular, arayışlar dolanmıştır ona. Bir anlamda yaşam; güzel ile çirkinin, eğri ile doğrunun savaşıdır. Ve can, öyle bir savaş ki bu, yadsımak, dışında kalmak, kalmak istemek olası değil, kesinlikle olası değil... Bu nedenle duyarlıyız ve yaşam denen gerçeğin bilincindeyiz. Ve bu bilinç bizlere mahpus yerinde de sorunların süregen olduğunu gösteriyor, kavratıyor. Nitekim, yeni sorunlar, yeni ihtiyaçlarla karşı karşıyayız. Yaşam ve onur kavgası bu, sürüyor sürece, ne zamana sığdırabilirsin ne de belli bir mekana. Ancak insani ölçülere vurmak gerek, vurmasını bilmek gerek. Yaşamın matematiği budur.

Hele hele ağaçların ormanlaştığı, ırmakların coşmasıya aktığı; böylesine bereketli, böylesine coşkun bir dönemde, güçsüzlükten ya da umutsuzluktan bahsetmek bağışlanabilir gibi değil... Anaların, analarımızın, hiç tereddütsüz ölümlere yandığı böylesi onurlu, böylesi namuslu bir günde... Anaları görmek, anaları tamamlamak gerek...

Cezaevi direnişinin önderlerinden Mustafa Karasu

delsiz yaratmadık; zerresine yığınla emek ve eşsiz insanlarımızı, allığımızı verdik; veriyoruz, vereceğiz...

Acı’lıyız çünkü, baharın yemyeşil kollarını, kırlarını, uçsuz bucaksız düzlüklerini, onurlu aman dilemez doruklarını en güzel çiçekleriyle insanlarına açtığı bu güçlü gününde canlar düşüyor canlar!.. Tutuşuyor, alevleniyor, yanıyor içimizde bir dağ, bir dağ devriliyor san-

larını yarattığımız, ancak EMIN’imizi yitirdiğimiz 9 ŞUBAT’ı yaşamış, ve bununla sosyal, kültürel ve ekonomik olanaklarımızın çerçevesini genişleterek koşulları daha yaşanabilir” kılmış, ancak tutukevinin sivil’e devredilmesiyle; sadece ertelenmiş olan sürgün sorunu tekrar önümüze sürülmüştü. Kazanımlarımızın elden çıkmasına kayıtsız kalmak, insani ölçülere bile vurulamayan bir haksız

Evet dost, yiğitler içerde. biliyor ve müthiş öfkeleniyoruz. Alman hükümetinin karakteri biliniyor ve bu yönü tavırları bekleniyor. Yazmıştınız. Bunu A...’nın, M...’nin, A...’nın mektuplarında da görebildim. Ancak anladığım kadarıyla tümümüz aynı geleneksel hatayı yapıyor, yapmakta ısrar ediyoruz... Hani ne derler: “Bile bile lades” yani... Kendilerine en fazla ihtiyaç duyulan bir za-

manda makinanın işlemeziğine sebebiyet vermek affedilir gibi değil, kesinlikle değil. Kolay koşulların uyusukluğunu atmak gerek. Hareketli bir unsur ve yapı olmanın yolu budur. Oysa ben, mektuplarınızda daha bir uyusukluk, bir çekingenlik, bir kararsızlık, dolaylılık ve atıllık görüyorum... “Neden... neden...” diye düşünüyorum, düşündüğümü yanıtlatabiliyorum. Bireysel kaygılardan kurtulmak, bir ihtiyaç unsuru olduğumuzun bilincine varmak, bilinci pratik sürece itmek gerek. Hele hele ağaçların ormanlaştığı, ırmakların coşmasıya aktığı; böylesine bereketli, böylesine coşkun bir dönemde, güçsüzlükten ya da umutsuzluktan bahsetmek bağışlanabilir gibi değil... Anaların, analarımızın, hiç tereddütsüz ölümlere yandığı böylesi onurlu, böylesi namuslu bir günde... Anaları görmek, anaları tamamlamak gerek...

Sinop’tan bahsediyorsun. Biliyoruz. Büyük bir tecrit ve yalnızlık ortamdındalar. Doğal olarak bu kendilerini sınırlıyor, bir yönüyle etkisiz kılıyor. Ama, yaşama ve yaşamsal değerlere Mazlum’ca bağlılık, ya da Ferhat’ca tutku, adamı yaşıttır, yüceltiyor. (Bu arada şunu belirtiyim; Ahmet Öğretmen DS’li değil, bizim davadan yargılanıyor.)

Sevgili dost; belki mektubuma birlikteliğimizin anlamlı sıcaklığını yansıtamıyorum, belki ayrınlığımızın karşılığını veremiyorum, belki sana sıcak, sınımsız sözçükler dize-miyorum. Ama değil, öyle değil. Sorumluluğumuzun bilinci, yani yaşamın katı gerçekleri beni böyle “buz gibi” bir mektup yazmaya zorunlu kılmış olabilir, ama bilesin ki, bilesiniz ki; Temmuz ya da Ağustos sıcaklığı var bizde. Size yazamadım, biraz ihmalden, biraz iş’ten. Dolu dolu yaşıyoruz inanki. Yakınıyorum sanma, aslında sevi-niyorum. İçerdeliğin klasik ve tekdüze biçimini dışarılaştırmak az şey değil. Sevinmek gerek. Bir de, açık görüşlerimizi bir görsen, öyle sıcak, öyle canlı, öyle coşturucu ki; bir sevinç, bir halk yumağı sanki... Tıpkı düğünlerimizi, düğünlerinizi andırıyor! Sizi görmek isterdim. Yaşlıları, anaları, babaları, bacıları soruyor; koyu-tatlı sohbetlere dalyor, govend’ler tutuyor, Agitleri söylüyoruz. Çocuklarla çocuklaşıyoruz, çocukları büyütüyoruz, kahkahalarımızla öpüyoruz gül yüzlerini, adlarını okuyoruz, o tanıdık adlarını, gözbebeklerinde büyüyörüz, gözbebeklerinde geleceği görüyoruz...

Dost, bu ara özellikle A..., M... ve H...’den mektup alamıyorum, neden? Bu mektubumu H... abiye de yollarsan sevinirim. Bu arada bizler iyiyiz. Doğan da çok iyi, selamlarını yolluyor. (Şu an koğuştan ittifak, otonomi üzerine yoğun bir tartışma var. Bir göresin ne ittifaklar kuruluyor ne ittifaklar yıkılıyor.)

Bitirirken, 4. Kat 1. Hücre olarak, tüm 35 adına tümünüze, tüm insanlarımıza yürek dolusu selamlar, saygılar.

Yürekle... 8.6.1988/Şamil Diyarbakır 1 nolu Sivil cezaevi. 35. Koğuş DİYARBAKIR

2000'e Doğru'nun Dayandığı Miras Teslimiyet Ve İhbarcılıktır

Selahattin Erdem, Alman Cezaevinde tutuklu bulunan bir Kürt politikacısı. Gazetemizde 2000'e Doğru dergisine ilişkin olarak yayınlanan yazının ilk bölümünü okuduktan sonra bu bölüme ek niteliğinde bir yazı göndermiş. Yazının tamamını okuyamadığını belirten Selahattin Erdem konunun daha iyi anlaşılması için 2000'e Doğru adlı dergi üzerine bilgilerine de dayanarak bu yazıyı kaleme almış. Elimize ulaşan bu yazıyı konuyu tamamlayıcı bilgileri içerdiğinden yayınlamayı uygun gördük.

BERXWEDAN

Geçmiş olmayanın geleceği de olmaz. Bir olgunun bugününü ve geleceğini anlamak ya da ne olup ne olmadığını tesbit etmek için geçmişini irdelemek büyük önem taşır. Bir siyasal hareketi irdelerken de onun dayandığı tarihi mirası ortaya koymak, sorununu önemli ölçüde çözüme kavuşturur.

"Geçmiş olmayanın geleceği de olmaz" doğru tanımı, bugünkü 2000'e Doğru'nun bir dönem önceki atası olan "Aydınlık"ın, 1970'li yıllarda kemalizmden kopmaya çalışan sola karşı en çok kullandığı, onunla üzerlerine yürüdüğü bir deyimdi. Tabii o, buradan çıkarak kendi geçmişini, dayandığı tarihi mirası netçe belirliyordu: Atatürk devrimciliği! Doğru ya, sözü geçen akımın şefi Doğu Perinçek, "Kemalist Devrim" adlı kitabını boşuna yazmamıştı. Ve böyle bir geçmiş belirlemesiyle Aydınlık gazetesi, "halkın sülalesi" denen akımı 1970'li yıllarda epeyce de sıkıştırmış, sonunda kazanan kendisi olmuştu.

2000'e Doğru'nun dayandığı tarihi mirasın Atatürkçülük olduğunu Berxwedan'da yayınlanan "Bu 'Cumhuriyet' Nasıl Yaşatılmalı" yazısı çok yönlü ve netçe ortaya koyuyor. Bu kapsam henüz okuyamadığımız devamında bu akımın bütün özelliklerinin ve işlevinin gözler önüne serilmiş olacağını göstermektedir. Ama akımın kendi özgeçmişinin başından itibaren ortaya konması ve evriminin izlenmesi, onun anlaşılması açısından önemlidir ve daha bir kolaylık sağlar. Bu açıdan 1975'lerden sonraki süreci açıklamak olguyu ortaya koyar, ama tamamı vermez. Çünkü 1975 sonrası Kürdistan açısından ne kadar önemliyse, 1975 öncesi de Türkiye açısından o kadar önemlidir.

Bugün Türkiye yayıncıları ve faşist-sömürgeci rejimin sözcüleri tarafından pohpohlanan 2000'e Doğru ve onun arkasındaki "Saçak-Sosyalist Parti" akımının geçmişini, özelliklerini, politikalarını ve taşıdığı misyonu, yerine getirdiği işlevi ortaya koymak epeyce önem taşır. Bu önem, birçok açıdan geçerlidir. Bir kere, Türkiye'de yeni bir gençlik kuşağı oluşmakta ve bu kuşak bilime ve halkın sorunlarına açılmaktadır. Herkes bu kuşağı etkilemek ve kendi ideolojik-politik doğrultusu içine almak için yoğun bir çaba içine girmiş bulunmaktadır. 12 Eylül 1980'den beri sekiz yıllık bir faşist kuşatma altında oluşturulan bu kuşak geçmişten iyice koparılmış, devrimci gelişme sürecinden habersiz hale getirilmeye çalışılmıştır. Bir kuşak olarak gelişen bu gençlik potansiyeline, geleceğini doğru çizebilmesi için geçmişin doğru ve tam olarak izah edilmesi büyük öneme sahiptir.

İkincisi, bu gençlik potansiyeline devrimci geçmişini doğru izah edecek Türkiye solu yok denecek kadar örgütsüz ya da çok

cılızdır. Tasfiyecilik Türkiye devrimci-demokratik hareketini dağıtmış, örgütsüz ve eylemsiz kılmış, uzun süreli bir kopukluğa uğratmış, ona acı bir tükenişi yaşatmıştır. 1960'ların ve 70'lerin yaşadığı büyük gelişmeler, '80'lerde sanki olmamış gibi bir ortamla yüzyüze gelmiştir. Bu açıdan, gelişen yeni gençlik kuşağına devrimci geçmişini, çizgiyi ve geleceği izahetme görevini doğru ve yeterli bir biçimde Türkiye devrimcileri yapamamaktadır ve bu halleriyle yapmalarını beklemek mümkün değildir. Kendilerinin devrimci olduklarını söyleyen birçok legal dergi çevresi, daha 12 Mart'ta devrimci hareket saflarından atılmış olan 2000'e Doğru akımıyla aylarca ortak parti toplantıları yapabilmekte, geçmişini belgilemede bu akımın sözcülerine sayfalarını açabilmekte, kısaca nerdeyse teslimiyet ve ajanlıkta gedikli hale gelmiş olan bu güce yeniden "meşruiyet" kazandırmaktadır. T. Kurtuluş gibi dergilerde, bu akımın "özeleştiriyaptığı, fakat yetersiz olduğu" gibi şeyler okunmaktadır. Bunlara karşı yetkin ve kararlı bir ideolojik mücadeleye yönelim, devrimciyim diyen hiçbir dergide görülmemektedir. 2000'e Doğru'nun özeleştiriyapmadığı kesindir, bu ise onu böyle görenlerin nasıl bir evrimi yaşadığını gösterir. Türkiye'de solun bu durumu, yeni kuşağın bilgilenmesi açısından tehlike yaratmakta, meseleyi daha da önemli hale getirmektedir.

Üçüncüsü, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve genel toplumsal muhalefet karşısında zorlanan faşist-sömürgeci rejim, kendisinin sol parçası olan 2000'e Doğru gibi akımları öne çıkarmakta, beslemekte ve gelişen yeni gençlik kuşağının karşısına dikmektedir. Gençliğe, "işte solculuğunuz böyle olmalı" demektedir. Yoksa rejimin bir emniyet sibobu işlevini gören bu güçlerin böyle muhteşem yayıncılığı, "Sosyalist Partisi" kurmaları nereden gelmektedir? Elbette Özal destekli legal "Sosyalist Parti" kurma hakkı boşuna bunlara verilmemiştir. 12 Eylül rejimi sıkışmaya başlayınca bunları piyasaya sürmüş, yayıncılıklarını ve partililiklerini başlatmış ve gelişen toplumsal muhalefeti bunlarla rejime kanallı etmeyi amaçlamıştır.

Kaldı ki, 2000'e Doğru akımının böyle öne sürülmesi, devrimci gençliğin karşısına rejim tarafından çıkarılması taktiği yeni de değildir. 12 Mart döneminde de aynen böyle, hatta bundan daha belirgin olmuştur. 12 Mart faşizmi tarafından devrimci hareketlerin önder kadroları katledilmiş ya da zindanlara doldurulmuş iken, MİT eğitimi ve tarbiyesinden geçirilmiş olan Doğu Perinçek ve arkadaşları salıverilmiş ve gelişen devrimci gençlik hareketinin karşısına "gerçek devrimciler" olarak

dikilmiştir. Bir yığın kitap ve gazeteyi bir anda ortaya çıkaran, dernekler kurup harıl harıl seminerler vermeye başlayan bu güçler, geçmiş hakkında bilgisi olmayan ve sınırlı ideolojik bilgiye sahip bulunan geniş gençlik çevresini aldatıp etkilerine almayı ve böylece birçoğunu heder etmeyi başarmışlardır. Çok sayıda devrimci sempatan gencin pasifize olmasına ya da düzenin sol parçası olan bu akıma angaje hale gelmesine yol açmışlardır. Ve burjuva düzen bundan epeyce yararlanmıştı. 12 Mart sonrası devrimci gençlik hareketi, bunları etkisiz kılabilmek ve devrimci gençlik saflarından tecrit edebilmek için uzun bir mücadele süreci yaşamak zorunda kalmış, ancak 1970'lerin ortalarında bunu başarabilmiştir.

O halde Türkiye'nin genç beyinlerine söylenecek şudur: Karşınıza "devrimci" ve "sosyalist" adıyla çıkanların kimliklerini iyi tanıyın. Aldatıcı parlak sözlerle değil, pratiğe bakın; güçlerin geçmişlerini, pratiklerini ve siyasetlerini iyi irdeleyin. Daha 1970'li yıllarda devrim saflarından atılmış olan teslimiyetçileri ve ihbarcıları iyi tanıyın; 2000'e Doğru ve Sosyalist Parti akımının kemalist düzeni yaşatma işlevini iyi görün. Gerçekleri, 1970'li yılların Türkiye devrimci gençlik hareketini günümüze doğru bir çizgide ve kesintisiz devrimci pratikle bağlayan PKK'den öğrenin. Ve karşınıza çıkan güçlerin doğruluğunu bu gerçeklik, PKK önderliğindeki Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi karşısındaki tutumuyla ölçün!

Bu akımın önemli bir özelliği parlak ve keskin devrimci laflar kullanması, lafazanlık yapmasıdır. Yirmi yıllık tarihi içinde düzene karşı hiçbir muhalif eylemi olmamasına rağmen, kullandığı adlar "Proleter Devrimci", "İhtilalci İşçi Köylü Partisi", bugün 12 Eylül koşullarında legal "Sosyalist Parti"dir. Elbette bu durum son derece maksatlı ve hesaplıdır.

Olaya böyle bakıldığında, günümüzün 2000'e Doğru diye nam yapan akımının gerçek yerinin faşist-sömürgeci rejimin yanı sıra, onun kemalist demogojisiyle cıllanmış şekli olduğu görülür. Ve bu durum yeni değildir, bu akımın ortaya çıkışı böyledir, 1960'lı yıllarda bu akım ortaya çıktığından günümüze kadar aynı öze ve işleve sahiptir. Bu açıdan, özellikle bu oluşum yıllarına bakmak ve gerçeği orada görmek daha yararlıdır.

1960'lı yıllar, Türkiye'de devrimci hareketin yeniden örgütlendiği, özellikle devrimci gençlik hareketinin ileri boyutlarda geliştiği, işçi hareketinin ortaya çıktığı ve devrimci örgütlerin oluştuğu yıllardır. Elbette bu, Türkiye'deki ekonomik ve toplumsal gelişme temelinde olmaktadır ve ona bağlıdır. Bu yıllarda ve özellikle 1960'ların sonlarına doğru devrimci yazın

çoğalmış, devrimci sosyalist fikirler yaygınlaşmış, sol örgütler kurulup gelişmiştir. Türkiye'de çeşitli kesimlerin düzene muhalefet hareketleri artmış, devrimci eylem 1970'lerin ilk yıllarında doruğa ulaşmıştır. En çok gelişen devrimci gençlik hareketidir ve bu da üyeleriyle bu hareketin merkezinde yer almıştır. İşte bu iki kesim, hareket içinde iki tip ortaya çıkarmıştır.

1960'lı yıllarda sürekli büyümesine rağmen devrimci hareket kendi içinde ağır sorunlu ve sağlıksızdır; bölünmüş ve tutarlı çizgiden yoksundur. İşte 1960'ların sonlarından önemli bir bölünme "Proleter Devrimci Aydınlık" adıyla olmuş, bugünkü 2000'e Doğru'nun temeli olan bu hareket 12 Mart'tan "Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi" adıyla çıkmıştır. Bu bölünmenin, daha doğrusu ünlü PDA (Proleter Devrimci Aydınlık) oluşumunun önemi iki noktadadır. Birincisi, parlak devrimci laflarla sürekli pasifizmi ve düzen onarcılığını savunması; ikincisi ise, devrimci saflara "sosyal emperyalizm ve buna karşı mücadele" teranesini sokarak ağır bir tahribat yaratmasıdır. "Sosyal emperyalizme karşı mücadele" teranesinin daha sonra nasıl geliştiği, devrimci güçleri ne denli böldüğü, ne kadar devrim potansiyelini heder ederek devrimci harekete ne denli zarar verdiği bilinmektedir. Elbette aynı oranda da burjuva düzen açısından yararlı olmuş, düzene hizmet etmiştir. Bu durum, elbette uluslararası bir olaydır ve onunla da bağlantılıdır; ama PDA'nın dünya ölçüsünde bu işin şampiyonu olduğunu ve en çok zarara yol açtığını söylemek hatalı olmayacaktır.

"Sosyal emperyalizm" teranesiyle pasifist pratik çizginin bir arada bulunması bir tesadüf değildir; bunların birbirleriyle yakın bağı vardır. Eğer "sosyal emperyalizm" gibi karşında olmayan pratik bir güce savaş açmazsan, keskin devrimci lafazanlıkla pasifist, düzeni onarmak isteyen pratiği bir arada tutamazsın; bu halinle kimseyi aldatamazsın. Ancak böyle Donkişotvari tutum aldatıcı olabilir ve düzenin avanaklaştırdığı birçok gücü peşinden sürükleyebilir. İşte 2000'e Doğru'nun bu iki temel özelliği böyle şekillenmiş, ne yazık ki Türkiye ortamında bu Donkişotluk birçok gücü etkileyip heder edebilmiştir.

Türkiye'de 1960'larda gelişen devrimci hareket burjuvazinin 12 Mart faşist darbesiyle karşılaşmıştır. İşte, darbe öncesinin toz-duman ortamının belirsizliği bu dönemde kaybolmuş, herkesin ne mal olduğu ortaya çıkarak akla kara belli olmuştur. Gerçek devrimciler faşizme karşı eylemlerini ortaya koyarak kendilerini kanıtlamışlar ve tarihe adlarını böylece yazdırmışlardır. Devrimci hareket saflarına asistan kariyeriyle bir üniversite hocası olarak katılan PDA şefinin (ve dolayısıyla hareketinin) kimliği de esas olarak bu dönemde daha da netlik kazanmıştır. Genç kuşağın bilmediği, bilenlerin ise söyleme gücünü kaybettiği o yılların yaygın deyişiyse "Topal Doğu" lakaplı Doğu Perinçek, cezaevlerinde pişsin ve olgunlaşsınlar savıyla bütün örgüt arşivini ve üyelerini polise teslim etmiştir.

Hatta bununla da yetinmeyerek başka örgütlerin militanları hakkında da bilgi vermiş, bir ihbarcı gibi çalıştığı o dönemin yaygın söylentisi olmuştur. Demek ki, Türkiye'de V. N. Tör "gele-neği" 1970'lerde de devam etmiş, Vedat Nedim'in Doğu Perinçek türü izleyicileri olmuştur. Bir şey bir defa gelenek haline gelince, demek ki, gele-neğin sürdürücüleri de ortaya çıkarmış! Ve bu D. Perinçek örneğiyle en aşağılık bir tarzda bir kez daha yaşanmıştır. Başlangıç "geleneğe" uygun olunca, ondan sonrası da buna uygun bir tarzda işleyecektir. Nasıl ki, Vedat Nedim, Şevket Süreyya devletin en seçkin memur ve yazarları olarak ömür doldurdularsa D. Perinçek de ömrünü öyle dolduracaktır. İşte 12 Mart sonrası en erken tahliyesi ile bu rol başlamış ve bugün de devletin sürpriz ve sansasyonel yazarlığı ve yayıncılığı ile devam ettirmektedir.

1960'larda üniversitelerde yükselen devrimci mücadele ve 12 Mart darbesi karşısındaki tutum Türkiye'de iki yapı ortaya çıkarmıştır. Harekete katılan bir kesim olarak devrimci gençlik, Mahir Çayan, Deniz Gezmiş gibi adlarda sembolleşen ihtilalci önder militanlarını yaratmış ve onları ölümsüz kılmıştır. Aynı 12 Mart'tan Uğur Mumcu ve Doğu Perinçek gibi iki de ünlü üniversite hocası çıkmıştır. 12 Mart öncesinin üniversite hocası bu keskin devrimcileri, bugün, biri Cumhuriyet gazetesinde diğeri ise kendi dergisi 2000'e Doğru'da devletin istihbarat güçlerinin kamuoyuna açıklanmasında sakınca görmedikleri gizli belgeleri yayınlama görevini yürütmektedirler. Olaylar ve yapılanlar özetle budur. Eh baylarımıza göre bu da bir "vatanı" görevdir, hem de solculuğa bile devam etmek mümkün olduktan sonra kendilerinden şanslı daha kim olabilir!

Bugünün 2000'e Doğru'su, geçmişten beri PDA, Halkın Sesi, Aydınlık olarak evrimleşen akımın 12 Mart'tan çıkışı işte böyledir. Bu haliyle 1970'lerin ortalarında devrimci hareket saflarında yeniden teşhir ve tecrit edilmiştir. Ondan sonraki işleri, burjuva düzene darbe vurucu hareketlere karşı ihbarcılığa dayalı savaş olmuş, böylece düzene hizmet etmeye çalışmıştır. Tabii 1970'lerin sonlarına doğru bu savaş bütünüyle anti-PKK bir savaş halini almıştır. Bunlar, "Bu 'Cumhuriyet' Nasıl Yaşatılmalı" yazısında geniş olarak işlenmiştir.

Bu akımın önemli bir özelliği parlak ve keskin devrimci laflar kullanması, lafazanlık yapmasıdır. Yirmi yıllık tarihi içinde düzene karşı hiçbir muhalif eylemi olmamasına rağmen kullandığı adlar "Proleter Devrimci", "İhtilalci İşçi Köylü Partisi", bugün 12 Eylül koşullarında legal "Sosyalist Parti"dir. Elbette bu durum son derece maksatlı ve hesaplıdır. Bununla devrime eğilim duyan, özellikle gençlik heyecanına sahip bulunan kesimler aldatılmaya, böylece düzene karşı zararsız hale getirilmeye çalışılmaktadır. Bu, bu akımın düzen içindeki misyonudur, yüklendiği roldür, üzerine almış olduğu görevdir. Düzene muhalefeti pasifize ederek düzenin bir parçası, devletin son

Devamı 18. sayfada

2000'e Doğru dergisinin 19 Haziran 1988 tarihli sayısında Kürt sorunu üzerine geniş bir yazı yayınlandı. Bu yazı birçok yönüyle değerlendirmeye tabi tutulacak bir nitelikte. Bu özelliğine rağmen, yazıda dile getirilenler niyette olmasa da gerçeklerin görülmesine hizmet ediyor.

Yazı, Türk ordusu içindeki subay, astsubay ve erlerin Kürt sorunu karşısındaki tavırlarını araştırıyor. Bizzat ordu içindeki askerlerin ağzından görüşlerini aktarıyor. Yazı, orduyu temize çıkarmayı amaç edinmiş olsa da, aslında ordunun Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş savaşı karşısında içine girdiği çıkmazı da çok açık bir şekilde ele veriyor. Kendi içinde gerçekleri bu kadar açık dile getirmek zorunda kalan bu yazıyı yorumsuz yayınlamayı daha uygun gördük.

2000'e Doğru:

Subaylar Ne Düşünüyor? Askerlikten Soğuma

5. Kolordu'da görevli binbaşı, "subayların çok fanatik olmaları dışında herkesin, orada yaşayanların durumunun düzeltilmesi ile çözüm gelebileceği düşüncesinde" olduğunu anlatıyor. "Ben dahil, hiç kimse Kürtler yoktur mavalına inanmıyoruz" diyor. Ancak yakında "Şark hizmeti çıktığında belki de ayrılırım" sözleriyle kendi hissiyatını döküyor. Gitmek durumunda kalırsa da "Adam Kürtmüş, Türkmüş beni ilgilen-dirmiyor. Ancak kendimi savunmak için onu öldürürüm" tavrını benimseyecek.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde görev yapmış, hatta içlerinde bazıları birkaç kez PKK gerillalarıyla çatışmaya girmiş subay ve astsubayların anlattıkları çok önemli. Buraya ifadelerle hemen hemen hiç dokunmadan özetleyerek alıyoruz.

Subay ve astsubayların anlattıklarına göre,

Bir: Bölge halkı devlete güvenmiyor. Dolayısıyla güvenlik güçlerine yardımcı olmuyor. PKK'yi desteklemese de karşısında da yer almıyor. Halkın amacı iki taraftan da zarar görmeden durumu idare etmek. Bu güvensizlikte hatta zaman zaman yalan ve yanlış bilgi vererek karşı çıkmada en büyük etken başta jandarma olmak üzere güvenlik güçlerinin halk üzerindeki — zaman zaman teröre uzanan-baskısı.

İki: Bölgede görev yapan güvenlik güçleri mensupları da — Sb. Astsb., polis, erbaş ve erler— devlete güvenmiyor. Dolayısıyla görevini gerektiği gibi yapmıyor. Zaman zaman da hincını, PKK'cılar yerine masum bölge halkından alıyor. Televizyonda ve basında görünen şaşaalı cenaze törenleri, kahramanlıklar onlar için inandırıcı olmuyor. Bunun da iki nedeni var. Birincisi; bölge halkının halini gördükten sonra beliren eziklik, onlara her konuda hak vermeyi beraberinde getiriyor. Bu da devlete tepkiyi doğuruyor. İkincisi; ölürsem arımda kalanlar ne olacak duygusu. Çünkü onlar biliyor, o görkemli cenaze törenlerinden sonra her şey bitecek ve ölümünden en az altı ay sonra bağlanacak maaşla geride kalanlar istedikleri gibi sürünebilecekler. Ev yok, bark yok.

Üç: Bölgenin çok sarp, engeli ulaşımın güç olması hem harekâtı, hem de personeli olumsuz etkiliyor. Buna karşı PKK'cıların bölgeyi çok iyi bilmeleri bu etkilermeye katkıda bulunuyor. Bir süre sonra herkes her taşın arkasında PKK'cı var diye düşünüyor. Bu da tedirginliği beraberinde getiriyor.

Dört: İstihbarat ve istihbarata karşı koyma faaliyetinin zayıf hatta yok denecek kadar az oluşu. Güvenlik güçleri PKK hakkında hiç bilgi toplayamazken, PKK'nin yapılan ve yapılacak olan çoğu faaliyeti anında öğrenmesi başarıyı engelliyor.

Beş: Güvenlik güçlerinin elinde yeterince uzman ve eğitimli personelin olmayışı ve yine personelin ikmal yönünden yeterince desteklenmemesi isteksiz-

liğe neden oluyor. PKK'cıların peşinden gidebilecekse bile gitmiyor.

Görüşüğümüz bir astsubayın söylediklerini aynen aktarıyoruz: "85 Haziranından 87 Haziranına kadar iki yıl Hak-kari bölgesinde görev yaptım. Defalarca çatışmaya girdim. Birkaç defa da Irak sınırını geçip PKK kamplarına kadar yaklaştık. Bunca zamandır gördüklerimizden sonra şunu anladım ki olaylar bu şekilde önlenemez. O bölgeye değil kolordu, ordu yığsanız, olağanüstü bölge valisi değil olağanüstü bölge başbakanı atasanız bu yolla olaylar önlenemez.

Halk kesinlikle yardımcı olmuyor. Biz gittiğimizde köyün muhtarı dahil insanlar "aman kumandan, ne iyi ettiniz de geldiniz. Bıktık şu PKK'cılardan. Elinizi ayağınızı öpelim kurtarın bizi" diyor. Ama söyleyecekleri bundan öteye gitmiyor. Arada bir de PKK'ya edilen birkaç küfür. Tabii bu konuşmalar birkaç kişiyle sınırlı kalıyor. Çünkü çoğu Türkçe bilmiyor. Ayrıca karşınızda kim var bilmiyorsunuz. Tarlada uğraşan köylü mü, dağda koyununu otlatan çoban mı, yoksa köyün korucusu mu? Bu konuda öyle şeyler gördüm ki inanmazsınız. 85 kışydı dört ay 12 PKK'cı ile aynı evde yaşadık. Biz mahsur kaldık, onlar da kışı geçirmek için köye gelmişler. Silahlarını köye gelmeden gizlemişler. Hepsı bize hoşgeldin dedi hatta PKK'ya küfürler yağdırdılar. Biz bunu daha sonra onlar gittikten sonra öğrendik.

Halkın ihmal edilmesi deymi çok hafif kalır. Unutulmuşlar dersek biraz yaklaşmış oluruz. Buraları görmeden önce duydum da inanmazdım. Yol yok. Dolayısıyla ulaşım da yok. Hak-kari-Beytüşşebap arası 40 km. civarında. 5-6 saatten daha aşağı katedemesiniz bu mesafeyi. Su ayrı bir problem. Kuyulardan çıkan su içiliyor. Kurtlu, pis. Biz ilk geldiğimiz zamanlar hastalıktan kırıldık. Köyün birinde a-rama yapıyoruz. Bir kapıyı açtık. İçerisi karanlık, ağır bir hayvan ve tezcek kokusu yüzümüze çarptı. Gözlerimiz alıştığında gördüğümüz manzara gerçekten çok kurkunçtu. İçerde yanlış hatırlamıyorsam iki koyun bir de merkep vardı. Odanın bir kenarında da büzüşmüş birbirine yapışmış birkaç küçük çocuk ve bir kadın. Bu insanlar hayvanlarla bir arada yatıp kalkıyor. Düşüne biliyor musunuz? Ülkenin diğer yörelerindeki ahırlar daha modern ve aydınlık. Eğitim ve kültürü hiç anmamak gerek. Birkaç köylüye cumhurbaşkanı kim diye sordum. Kimisi Atatürk, kimisi bilmiyor dedi. Bazıları da garip garip yüzüme baktı. Saddam Hüseyin diyen bile çıktı."

Astsubay, diğer ordu mensuplarının görüşlerini ise şöyle aktarıyor.

"Çeşitli görüşler var. Bir kısım arkadaşlar biraz önce anlattıklarımı görüp daha makul, daha akılcı davranmaya çalışıyorlar. Köylüye ilişmeden elin-

de silah kan akıtanlarla uğraşmaya çalışıyorlar. Yani köylü suçlu değil. Bir kısmı bunun tam tersini yapıyor. "Hepiniz Kürt değil misiniz, tut birini vur öbürüne" mantığıyla davranıyor. Yani şiddet, bir başka grup daha var ki, ben bunlara "teskereci-ler" diyorum. Postu deldirmeden görev süremi doldurup şuralardan uzaklaşayım diyenler erlerin hemen hemen tamamına yakını bu gruptan. Aslında onlar da haklı. İstihbarat faaliyetleri çok yetersiz, ikmal imkanları kısıtlı. Biz öğrendiğimiz yalan yanlış bilgilerle yola çıkıyoruz, PKK'cılar bizim attığımız her adımı önceden öğreniyorlar. Arazide ikmal helikopterle oluyor genellikle. Hava uygun olmaz helikopter gelmez. Geldiği zaman da aşağıda iki mermi patlasa pilot alçalmadan döner gider. Kısacası şartlar çok zor. Sizde bir olay anlatayım. Kesin tarihini şu an hatırlamıyorum. Tımmizle takibe çıktık. Irak sınırını 5-10 km kadar geçtik. Sanıyoruz PKK'nin kampını bulduk. Kampa 1-1.5 km kadar yaklaştık. Dürbünle her şey görünüyordu. Biz (30 kadar er, tim komutanı bir subay ve ben) kampı gözetleyecek şekilde tertip aldık, yayıldık. Tim Komutanı telsizle yardım istedi. Yardım göndermeyeceklerini, bizim kendi inisiyatifimizle taarruz etmemizi söylediler. Tim Komutanı "sıkıyor-sa gelin siz kendiniz saldırın" dedi, telsizi kapattı. Hiç çatışmadan geri döndük. Buna benzer pek çok olay duydum.

Sonuç olarak şunu diyorum. Olayları çözmek için izlenen yol yanlış. Böyle giderse bir yığın suçsuz insanın canı yanacak yöre halkını kazanmak gerek. Nasıl olur, ne kadar zamanda olur bilemiyorum ama bu şart.

Binbaşı ..... Siirt bölgesinde görev yapıyor. 1.5 yıldır dağ tepede demeden bölgeyi dolaşmış çatışmalara girmiş, halen orada. İzinli olarak geldiğinde kendisiyle görüştük. "Bir defa karşımızda kim var bilmiyoruz. Teröristle masum vatandaşı nasıl birbirinden ayıracağız. Elimizde bir katalog yok ki bu masum, bu terörist diyelim. Köylü de yardımcı olmuyor. Çünkü bize güvenmiyor ya askere almak için, ya oyunu almak için ya da karışıklık çıktığında bastırmak için oralarda devlet görünmüş. Sonuç olarak biz hedefi görmezsek bir şey yapmayız. Dedektif değiliz ki. Sonra arazi çok berbat. Ben komandoyum ve bir buçuk senedir bölgenin tamamına yakınına dolaştım. Bana bile illallah dedirtti. Halbuki teröristler bu yöreyi avuçlarının içi gibi biliyorlar ve araziye alışkınlar. Bir de uzun zaman arazide kalmak personeli iyice bezdirdi. Galiba bizim arkadaşlar olayların üstüne inanaarak gitmiyorlar. Bunu şuradan söylüyorum ölüm tedirginliği ardında bıraktıklarının ne olacağı düşüncesi olaylara müdahalede fren etkisi yapıyor. Göreve (pusuya) gidiyorum diye ayrılıp ıssız bir yerde timini yitiren tim komutanı, köy basılırken köyün ebesiyle kağıt oynayan tim komutanı gördüm. Çatışmada erlerin dörtte üçü havaya ateş ediyor.

Adam gelip lojmanları kurşunluyor. Takiba çıkıyoruz. Bir

yerden sonra sanki yer yarılıp içine giriyor ya da sanki buharlaşıyorlar. Ara ki bulasın. Olan en yakın köylüye oluyor. Neler yapmadık ki, köylünün kimliklerini bile topladık. Bizden habersiz bir yere ayrılmasınlar diye. Gördüğünüz gibi sonuç ortada. Bu durumda en kötüsü köylünün hali. Aşağı tükürse sakal, yukarı tükürse bıyık. Bize yardımcı olursa PKK, PKK'ya yardım ederse biz canına okuyacağız.

Bunca zamanda şunu anladım. Baskı, şiddet çözüm getirmiyor.

Güneydoğuya hiç gitmemiş, halen batı bölgelerde görev yapan subaylara bu konuda ne düşünüyor sorumuz Trakya'da görev yapan bir yüzbaşı yanıtlıyor, "Bu konuda bizim de sade vatandaştan pek farkımız yok. Yıllarca yan yana okuduğumuz arkadaşlarımızın ölüm haberini alıyoruz. Bu bizi herkesten daha fazla üzüyor. Bir an önce çözüm-lenmesini diliyorum. Hepimiz

tedirginiz. Her an bölgeye bizimizin tayini çıkabilir. Uzaktan duyduklarımızı o zaman yaşayarak göreceğiz."

Yüzbaşı erlerin tepkisini ise şöyle aktarıyor. "Batılı erlerin tepkileri sıradan vatandaşın tepkilerinden pek farklı değil. Kızıyor kinleniyorlar ama sanırım içten içe de oralarda askerlik yapmadıkları için seviniyorlar. Doğulu olanlar biraz tedirgin. Nedenini bilemiyorum ama bunu fark ediyorum. Zaten onları özellikle güneydoğuluları dikkatle izliyoruz. Onlara kritik görevler vermiyoruz. Ayrıca özelliğ arzedan nöbet yerlerinde yalnız nöbet tutturmuyoruz. Sizin anlayacağınız gözden uzak tutmuyoruz. Çünkü son zamanlarda firar özellikle silahlı firar olaylarında ve kendini yaralama ya da arkadaşını yaralama bir artış var. Bu olaylara neden onların %90'dan fazlası da doğulu. Olaylar oralarda oluyor ama etkileri burada da gözüküyor.

ANALAR ARTIK BÖYLE KONUŞUYOR

2000'e Doğru adlı derginin son sayısında, PKK'lı savaşı esiri Mehmet Şahin'in anası Rahime Şahin'in bir mektubu ve resmi yayımlandı. Rahime Şahin ana, Diyarbakır cezaevinde bulunan PKK'lı savaşı esirlerini desteklemek için Saliha Şener ana ile birlikte kendilerini yakma eylemi yapmışlardı. Bu değerli ve yiğit Kürt anasının bütün analara bir çağrı niteliği taşıyan bu mektubunu, bütün analara ulaşması ve gereken karşılığı bulması dileğiyle yayınlıyoruz.

"Ölümden başka gidecek adresim kalmamıştı"

İnsan olduğumuzu bir kez daha vurgulamak için yaktım kendimi. Bizi insan görmeyen, doğurduğumuz yavrumuzu insandan saymayan, ona her türlü muameleyi reva görenlere verilmiş insani bir yanıttı benimki.

Yıllardır yetkililer denen o adamların kapılarını aşındırıp duruyoruz. Valiye gidiyoruz "senin oğlun hain" diyor, savcısı anarşist diyor. Bölge Valisi görüşmek istemiyor. 7. Kolordu Komutanı Hulusi Sayın Paşa kapısından kovuyor. Başka kime gidek. Üç beş partici var onların sözünü de kimse duymuyor. Yani ölümden başka gidecek adres kalmamıştı önümde.

Anamdan atamdan öğrendiğim dilimi konuştuğu için

oğlum daha suçlu oluyormuş. Kürtçe savunma yaptığı için 18 yıl daha ceza istedikleri hakkında. Eğer suçlu arıyorlarsa gidip 4 bin yıl öncesinin atalarımızı bulsunlar.

Kendimi yaktığımda gazeteler "oğlu yolunu şaşırmış" diye yazdılar. Oğlumun yolunu filan şaşırdığı yok. Doğru olanı yapıyor, biz de onun için destekliyoruz.

Derginiz aracılığıyla bütün Türkiyeli analara bir mesajım var. Çocuklarımız en değerli hazinelerimizdir. Bugün bize, yarın size. Haksızlık düzeninin uzun ömürlü olmasını istemiyorsanız, haksızlığa uğrayanlara destek olun.

RAHİME ŞAHİN
/DİYARBAKIR

Göçmenler Bakanı George Andersson'a Açık Mektup

Göçmenler Bakanı G. Andersson, 19.05.1988 tarihinde "belediye sınırlarını terketmeme" uygulamasına tabii tutulan dokuz Kürdistanlı ile ilgili bir basın açıklaması yayınladı.

Andersson; sözkonusu Kürtlerin PKK (Kürdistan İşçi Partisi) hakkındaki düşüncelerinin değişmediğini belirterek sözü edilen yasakların kaldırılmayacağını belirtti.

Göçmenler Bakanının bu açıklaması hükümet kanunun 2. maddesi ve 1. paragrafı ile çelişkiye düşmektedir. Sözkonusu madde ve paragraf; "Her vatandaşın düşüncelerini söz ve yazıyla teminat altına almıştır. Tanınmış olan bu özgürlük, herkesin düşüncelerini, görüşlerini ve duygularını yazı, resim vb. şekillerde kamuoyuna aktarması anlamını" içerir. Biz dokuz Kürdistanlı bu açıklamaları okuduğumuz an kendimize; hangi ülkede ve hangi rejimin yönetimi altında yaşıyoruz" sorusunu sormadan geçemedik.

İsveç gibi geleneksel demokratik bir devlet yapısına sahip bir ülke, biz dokuz Kürdistanlıyı "Belediye sınırlarını terketmeme" ve haftada 3 kez polise görünme" gibi yaptırımlara, herhangi bir yargı organı önünde yargılamadan nasıl tabi tutar? Bu nasıl gerçekleşebiliyor? Açıktır ki, Kürt ve savunmasız, diğer yandan Göçmenler Bakanı G. Andersson'un sahip olduğu aynı düşüncelere sahip olmadığımız için bu yaptırımlara muhatap olmaktadır. Neden tafsız bir yargı organı önünde yargılanmıyoruz? Çünkü böyle bir olay bizim açımızdan haklı çıkarlar sağlayacaktı.

G. Andersson; PKK konusundaki görüşlerimiz değişmediği sürece bizlere uygulanan "belediye sınırlarını terketmeme" yasağının kalkmayacağını belirtmektedir. G. Andersson, görüşlerimiz konusunda kimin veya kimlerin hesabına açıklamalarda bulunmaktadır? G. Andersson'un belki de anayasada yer alan düşünce ve görüş belirtme özgürlüğünden haberi yoktur. Biz dokuz Kürdistanlı hangi nedenlere dayanarak PKK hakkındaki görüşlerimizi değiştirecektik? G. Andersson, biz dokuz Kürdistanlı şahsında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin yönünü değiştirebileceğini mi zannediyor? Gerçekten bu düşüncelere sahip ise kim veya kimlerin hesabına açıklamalarda bulunmaktadır? Fakat G. Andersson yanılıyor. Çünkü bizler 25 milyon Kürdün 9 kişilik bir parçasıyız.

Bize yöneltilen suçlamalar 1930'larda Adolf Hitler tarafından George Dimitrov'a yöneltilen ve hükümet konağının yanmasına neden olan suçlamalar ile büyük benzerlik taşımaktadır.

Bir hükümet, örgüt veya birey her zaman hata yapabilir. Fakat hatayı yapan birey veya kurum hatayı yaptığını anladığı anda hatasını ve bu hatanın yarattığı tahribatları

bertaraf etmeye çalışır. G. Andersson da yaptığı hataların farkında, fakat o bunları bilince çıkararak ileriye gitmeye çalışıyor.

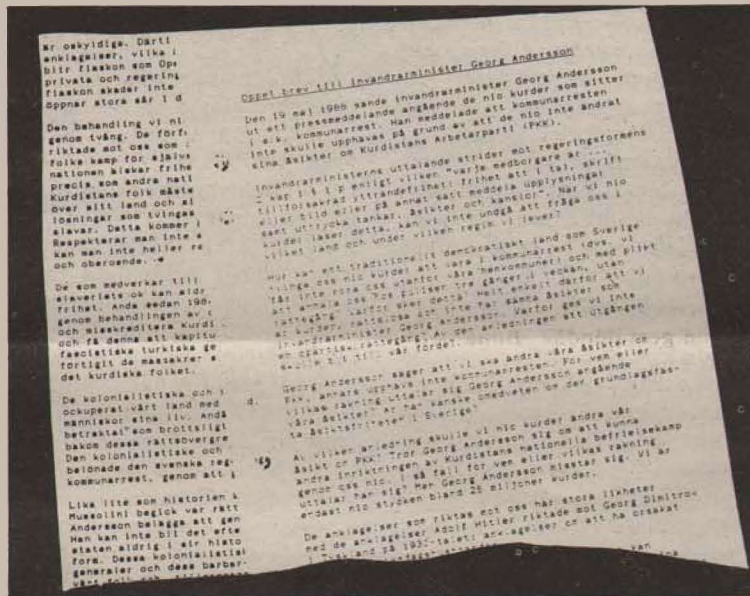
İlerici ve demokratik kamuoyunun suçsuz olduğumuzu bilmelerine rağmen, İsveç hükümetinin de yaptığı hatayı düzeltmek için herhangi bir çaba gösterdiği görülmemektedir.

Durum böyle iken her gün, günden güne değişen yeni suçlamalar ortaya çıkarılıyor. Sonuç; "Operasyon Alpha" ve hükümet ve özel kişilerin maddi desteğini alan "Ebbe Carlsson" olayında olduğu gibi sürekli fiasko olmaktadır. Bu fiaskolar İsveç hükümetine zarar vermekle birlikte geleneksel İsveç demokrasisinde derin yaralar açmaktadır.

Biz dokuz Kürdistanlıya dayatılan uygulamalar zor yolu ile herhangi bir çözüme götürülemez. Bizlere uygulanan bu yaptırımlar kişi olarak bize yönelik değildir, uygulamalar açıkça Kürdistan halkının bağımsız ve özgürlük mücade-

Sömürgeci-faşist generaller ülkemizi şiddet kullanarak işgal etmişlerdir. Her gün onlarca insan hayatını feda etmektedir. Tüm bunlara rağmen 1984-1988 sürecinden beri suçlu sandalyesine oturtulmaya çalışılan Kürt halkıdır. Tüm bu haklara tecavüz etme olaylarının arkasındaki adam Hans Holmer mükafatlandırılmıştır. Sömürgeci-faşist generaller de dokuz Kürdistanlı yurtseveri çeşitli cezalara çarptırdığı için İsveçli işadamlarına milyarlarca kron tutarında ihaleler vermek suretiyle İsveç hükümetini mükafatlandırmıştır.

Yakın tarihte açıkça; Hitler ve Muhşolini'nin yaptıklarında haklı olmadıklarını gösterdiği gibi G. Andersson da K. Evren'in bir demokrat olduğunu kanıtlayamaz. Evren bir demokrat olamaz, çünkü faşist Türk devleti tarihinde asla demokratik bir şekil almamıştır. Sömürgeci-faşist Türk generalleri ve komutantlarındaki barbar ordu Kürt halkını katletmeye son vermeli ve

sine yöneltilmiştir.

Kürt ulusu da diğer uluslar gibi bağımsızlığı, özgürlüğü ve demokrasiyi sevmektedir ve bunun devamı için direnecektir.

Kürdistan halkı kendi kaderini tayin hakkına kesinlikle sahip olmalıdır. Önümüze sürülen program ve taslaklar halkımızın kölece yaşamının devamını içermektedirler. Kürdistan halkı bu dayatmaları asla kabul etmeyecektir. Başka halkların bağımsızlık ve özgürlüğüne saygı göstermeyenler kendi halklarının da bağımsızlık ve özgürlüğüne saygılı olamazlar.

Kürdistan halkının kölece yaşamının devamı için çaba gösterenler demokrat olamayacakları gibi bu amaçlarına da asla ulaşamayacaklardır. 1984 yılından bu yana İsveç hükümeti, dokuz Kürdistanlıya dayattığı bazı uygulamalarla Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini karalayıp Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine darbeler vurmaya ve böylelikle Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini sömürgeci-faşist Türk generallerine teslim etmeye çalışmıştır. Dolayısıyla bu süreçte generallerin ordusu tarafından Kürdistan halkına karşı girişilen katliamlar saklı tutulmaya çalışılmıştır.

asimilasyon kurumları ile birlikte Kürdistan'ı terketmeli-dir.

Modern araçlarla donatılmış bu ordu hergün ülkemize saldırmaktadır, sürdürdükleri imha savaşında binlerce Kürdü katletmişlerdir. Halkımıza kimyasal silahlarla saldırmaktadırlar. Cennet Kürdistan'ımızı bir savaş alanına çevirmişlerdir.

Kürt olarak bu imha savaşına karşı olmak suç mudur? Fakat İsveç'te bu tür protestolarda bulunan "muhtemel" terörist olmakla suçlanmaktadır. Bu muhtemel teröristler için mahkeme önüne çıkarılma da sözkonusu değildir.

İsveç hükümeti, ülkelerindeki Kürt kamuoyunu susturacaklarına ilişkin Gen. K. Evren'e söz vermiştir. İşte dokuz Kürdistanlı yurtsever ve aileleri verilmiş olan bu sözün etkisini yaşayan canlı örneklerdir.

Günümüz Kürdistan'ında; askeri, siyasi ve ekonomik gibi çok içerikli bir savaş sürmektedir. Savaşın bir cephesinde Kürdistan halkı üzerindeki sömürsünü şiddet kullanarak sürdüren sömürgeci-faşist TC ordusu bulunmaktadır. Cephenin diğer yanında ise Kürdistan halkının yasal ve resmi temsilcisi olan PKK-ERNK önderliğindeki Kürdistan Ulusal

İsveç'te dört yıldan bu yana "terörist" oldukları gerekçesi ile çeşitli yaptırımlara zorlanan dokuz Kürdistanlı'nın durumu için İsveç hükümeti, geçtiğimiz günlerde bir basın açıklaması yaparak, bu insanların PKK hakkındaki görüşlerini değiştirmediklerini ve bu yüzden de üzerlerindeki cezaların kalkmayacağını, Göçmenler Bakanı George Andersson aracılığıyla duyurdu. Söz konusu Kürdistanlılar da yayınladığımız bu açık mektubu kamuoyuna açıkladılar.

Kurtuluş Cephesi bulunmaktadır.

G. Andersson'un PKK'ye olan düşüncelerimiz ve sempatomize son vermemizi istemesi yeni bir olay değildir. Bu artık kokuşmaya başlamış eski bir istemdir. SÄPO G. Andersson'dan dört yıl önce aynı istemlerle yaklaşmıştı bizlere. Biz, dokuz Kürdistanlı PKK'yi terörist bir örgüt olmakla suçlamış olsaydı idik mükafatlandırılacaktık. SÄPO'nun bizden aldığı cevap açıktı: Bir insanın onurunu satın almaya hiçbir güç yetmez. Bu cevabın aynısını G. Andersson da alacaktır. Kendi bağımsızlığı ve özgürlüğü için mücadele eden bir halkı terörist olarak damgalamak, liberal de olsa hiçbir demokratik düşüncenin ürünü olamaz.

Desteklediğiniz faşist general K. Evren halkımızı ortadan kaldırılabılır; ama özgürlük ve bağımsızlık istemimizi asla yok edemez. Sömürgeci-faşist TC ile kurduğunuz siyasi ve ekonomik ilişkileri halkımızın özgürlük, demokrasi ve bağımsızlık istemlerini onlar söküp atamayacaklardır.

G. Andersson, İsveç gibi demokratik bir ülkede PKK hakkındaki görüşlerimizi değiştirmemizi ve dolayısıyla Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine ihanet etmemizi ve onu teslim etmemizi istiyor.

O halde, G. Andersson, ülkesini ve halkını satan, faşist Türk polisi ile çalışan bir insanın, insanlık değerlerinden geriye nelerin kalabileceğini açıklayabilir mi? Kendi halkına ve halkının istemlerine ihanet eden bir kişi toplumda saygı görebilir mi? Böyle bir insan kendi kendine saygı duyabilir mi? G. Andersson'un önerileri, insandan onun şerefini söküp atmayı amaçlıyor ve bizler tarafından asla kabul edilmeyeceklerdir. Bizler yalnızca ve yalnızca bize dostça uzanan ellere ellerimizi vereceğiz. Bir insanı SÄPO ve MİT'le çalışmaya zorlamakla binlerce kez öldürmektesiniz. Bunu ayrıntıları ile kavramış olsaydınız PKK hakkındaki görüşlerimizi değiştirdiğimiz taktirde üzerimizdeki yaptırımların kalkacağı önerisinde bulunmazdınız. Bizler sizin faşist general K. Evren ile birlikte çalıştığınızı biliyoruz. Katledilen her Kürdün yaşamı için tarih önünde bir sorumluluk taşımaktasınız. İsveç'teki var olan kamuoyunu Kürdistan'da gerçekleştiren katliamlar hakkında susturabilmek için bizleri "muhtemel" teröristler olarak damgaladınız. Bunu, Uppsala'daki bölge savcısı ve Stockholm'daki üstsavcılık bizleri suçsuz

buldukları ve hakkımızdaki tüm araştırmalara son vermelerine rağmen hayata geçirdiniz. Bizler, İsveç halkına suçsuz olduğumuzu sizin tüm kanıtları gizli tutmanıza karşın kanıtladık.

Toplumsal yükümlülüklerimizi yerine getirmemizi engelleyen "belediye sınırlarını terketmeme" uygulamasını neden kaldırmıyorsunuz? Türk generallerine ne sözü verdiniz? Bizleri terörist olarak ilan ettiniz. Bizlere yöneltilen suçlamalarda gereksinim duyduğunuz tüm gerek ve dokümanları faşist cuntadan aldınız. Suçsuz insanları dört yıl hiçbir yargı organı önüne çıkarılmadan belediye sınırlarını terketmemeye zorluyorsunuz, onları terörist olarak ilan ediyorsunuz.

Demokrasinin bir taraftarı olduğunuzu iddia ediyorsunuz, fakat suçlamalarınızın filozofik ve mantıki bir yanı bulunmamaktadır. Hitler yahudileri insanlık tarafından bilinen sonlarına mahkum ettiği zaman, bu insanların yahudi olduklarını ve bu yüzden dünya için bir tehlike oluşturduklarını iddia etmişti. Fakat sizler kimliğimizi kabul etmek bir yana, protokollerinizde yer aldığı gibi bizi "dağ Türkleri" olarak görmeyi tercih ettiniz. Türk halkına saygı duyuyorsunuz. Türk halkının birçok evladı Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi içinde şehit olmuştur. Faşist generaller hesabına çalışmalarını istiyorsunuz. Cevabımız: Biz Kürdistanlı yurtseverler olarak PKK ile bir bağımız yoktur. Ama tüm kalbimiz ile PKK-ERNK önderliğinde mücadele eden Kürdistan halkı ile beraberiz. Hapis cezalarınız ve ölüm tehditleriniz bizi korkutmayacaktır. Tam tersine, bu cezaları bizler kendimiz için bir şeref olarak kabul edeceğiz. Yine Kürt ve Kürdistanlı olmayı kendimize bir şeref olarak kabul etmekteyiz. Baskı, gözaltına alma vb. tutuklamalar ile dolu dört yıl boyunca bizi bağımsızlık ve özgürlük düşüncelerimizden alıkoymayı başaramadınız. Zaman geçtikçe inancımız daha da güçlenerek gelişmektedir.

Tarih, hiçbir halkın bağımsızlık ve özgürlüğünün kolay kazanılmayacağını göstermiştir. Halklar zindanların, işkencelerin, sefaletin ve şehadetin acısını sürekli çekmişlerdir. Bunun bedelini Kürdistan halkı da ödemiştir. Bunun içindir ki, Kürdistan'ın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine verdiğimiz destek ve dayanışmadan dolayı bize vereceğiniz cezalar ve ölüm tehditlerine hoş geldiniz diyoruz.

İsveç'teki Kürdistanlı Dokuz Siyasi Mahkum

AFGANİSTAN:

Afganistan'da Çatışmalar Kesilmedi

SSCB birliklerinin Afganistan'dan belirlenen program çerçevesinde geri çekilmesi devam ederken, Afgan gericileri saldırılarını arttırdılar. Kabil yakınlarına kadar sızan gericiler, başkente yönelik olarak roket atışları ve bombalı sabotajlarını devam ettiriyorlar.

SSCB birliklerinin Pakistan sınırından geri çekilmeye başlaması ile birlikte, gerici Afganlar, Pakistan ve ABD'nin artan yardımları ile birlikte saldırılarını daha da boyutlandırdı. Sovyet birliklerinin tümünden Afganistan'dan çekilmesi ile birlikte, Afgan gericileri yönetimi tümünden ele geçirmeyi hedefliyorlar.

Afgan hükümet kuvvetleri ile Afgan gericileri arasında yoğun olarak devam eden çarpışmalar nedeniyle, Sovyetler'in Kabil'e başka alanlardan yeni birlikler gönderdiği bildiriliyor. Ayrıca Sovyet birlikleri ile Afganistan hükümet kuvvetlerinin, Afgan gericilerine karşı ortak bir operasyon başlattıkları da bildiriliyor.

Afganistan'da çatışmaların daha uzun süre kesilmeden devam edeceği görülüyor. Çatışmanın sonucu ne olacağını şimdiden kesin bir şekilde belirtecek veriler elde yok. Bu konuda SSCB'nin tutumu önem taşıdığı gibi, Afgan hükümetinin kendisini koruyup koruyamayacağı da önem taşıyor.

İRAN - IRAK:

İran ile Irak Arasında Ateşkes Uzadı

İran, 18 Temmuz'da yaptığı bir açıklama ile Birleşmiş Milletler'in 598 sayılı kararını kabul ettiğini açıkladı. İran'ın 598 sayılı kararı kabul etmesi, İran ile Irak arasında 8 yıldır devam eden savaşta ateşkes sağlama umudunu arttırdı. Irak'ın da ateşkes kararına uyması durumunda savaşın sona ereceği de söylenmektedir.

İran'ın bu açıklamayı yapması ardından, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez de Cuelar devreye girerek, İran ile Irak arasında barışı sağlama görüşmelerine hemen başlanmasını istedi. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri kısa bir süre içerisinde ateşkes sağlayarak, daha sonra esas görüşmelere başlamaktan yana.

Irak, İran ile direkt görüşme masasına oturmayı isterken, İran ise ilk elde görüşmelere Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin aracı olmasını ve doğrudan görüşmelere bundan sonra başlanmasını istiyor. Irak, İran'ı doğrudan görüşmelere çekmek, barış masasına daha güçlü oturmak ve bu amaçla elinde bulunan savaş esiri miktarını çoğaltmak için karşı bir saldırıya geçti. İran topraklarına giren Irak birlikleri, İran'ın bir kısım toprağını ele geçirdi. Irak daha sonraki günlerde birliklerini buradan da geri çekti. Bu saldırıya karşılık ise İran yeni bir seferberlik ilan etti ve cepheye yeni birlikler sevketti.

Irak'ın birliklerini geri çekmesi ardından, bu kez Irak ordusunun havadan ve karadan desteği ile Irak'ta üslenmiş olan Halkın Mücahitleri bir saldırı düzenlediler. Bölgeden çeşitli kaynakların verdiği haberlerde, Halkın Mücahitleri'nin yaklaşık 100 km İran içlerine girdiği bildiriliyor.

ve pahalılık eklenince, Yugoslavya'nın ciddi sorunlarla karşı karşıya bulunduğu kendiliğinden anlaşılmaktadır.

GÜNEY AFRİKA:

Nelson Mandela'nın 70. Doğum Yıldönümünde Geniş Gösteriler Yapıldı

Güney Afrika ırkçı yönetimi tarafından 26 yıldır tutuklanmış olan ANC (Afrika Ulusal Kongresi) lideri Nelson Mandela'nın 70. doğum yıldönümü, Güney Afrika ve dünyanın çeşitli ülkelerinde gösterilerle kutlandı.

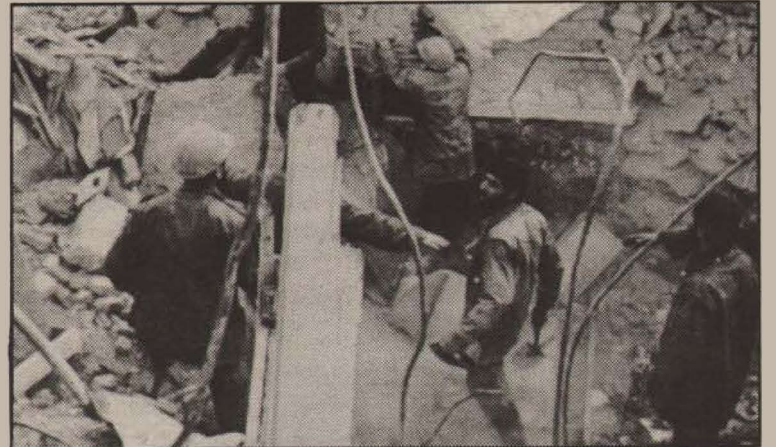
İlki İngiltere'de yüzbinlerce kişinin katılımı ile yapılan gösteriler, 15 Haziran'da başladı ve Nelson Mandela'nın doğum günü olan 19 Temmuz'a kadar bir kampanya biçiminde devam etti. Nelson Mandela'nın doğum gününde Güney Afrika'da yapılmak istenen gösteriler ırkçı yönetim tarafından yasaklandı. Buna rağmen kutlama törenleri yaygınlaştı ve geniş bir anti-ırkçı görünüm kazandı.

Ancak, İran'ın cepheye yeni birlikler göndermesi ve çatışmaya daha aktif bir şekilde birliklerini katması sonucu, Halkın Mücahitleri, Irak'taki üslerine ağır kayıplar vererek geri çekildiler.

Halkın Mücahitleri'nin Irak'ın desteğiyle böyle birdenbire devreye konulması, Saddam rejiminin İran'a karşı güttüğü barış masasına daha güçlü oturma planının bir sonucudur. Irak son güçlerini harcayarak, masaya daha fazla koz elde etmiş olarak oturmak istiyor. Ateşkes kararına göre kendisi İran'ın bir ka-

de bunun devam edeceği gözlenmektedir.

Ancak İran ile Irak Birleşmiş Milletler'de dışişleri bakanları vasıtası ile görüşmelerini başlattılar. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri ile ayrı ayrı görüşmelerde bulunan her iki ülke dışişleri bakanları, barışa taraftar olduklarını açık bir dille ifade ettiler. Buna rağmen aralarında ilk tur görüşmeler doğrudan mı, yoksa Birleşmiş Milletler aracılığı ile mi yapılacağı konusunda henüz ayrılıklar tümenden giderilmemiş, devam ediyor.

İran-Irak savaşından bir görüntü...

rış toprağını bile denetimi altında bulunduramayacak. Bu durumda kendisinin denetiminde olan bu örgüt vasıtası ile İran topraklarının bir kısmını elinde tutmak istiyor. Ancak, Irak'ın desteği olmadan Halkın Mücahitleri'nin İran ordusu karşısında tutunması oldukça zor bir mesele. Nitekim çatışmaların dördüncü gününde Halkın Mücahitleri'nin Irak içlerine çekildiği haberleri geldi.

Ateşkes çabalarına rağmen, İran ile Irak arasında henüz çatışmalar bitmiş değil. Bazen yoğunlaşarak varlığını devam ettiriyor. Önümüzdeki günlerde

İran ile Irak arasında 8 yıldır devam eden savaş sonuçlandırılmak için başlatılan görüşmelerin nasıl bir sonuca ulaşacağı halen Birleşmiş Milletler bünyesinde devam eden görüşmeler neticesinde daha da açığa çıkacaktır. Son yapılan açıklamalarda, ateşkesin kesin olarak yürürlüğe gireceği bir tarihin saptanmaya çalışıldığı belirtiliyor.

Bunun yanı sıra, savaşı devam ettiren ve İran topraklarına karşı saldırıda bulunan Irak üzerindeki uluslararası baskılar yoğunlaştı. Çatışmaları yürütmekten vazgeçmesi belirtildi.

NİKARAGUA:

KONTRALAR BÖLÜNDÜ

Nikaragua hükümeti, CIA'nın aktif desteği temelinde kıskırtılan ve rejime karşı savaştırılan kontralar ile ateşkes görüşmelerine bir süre önce başladı. Bu görüşmelerin yapıldığı sürede ABD'nin kontralara sunduğu destek de durdurulmuştu. Görüşme süresince varılan antlaşmaya göre, ABD'nin kontralara herhangi bir yardım vermemesi gerekiyordu. Son günlerde görüşmelerin çıkmaza girme ihtimalinin belirmesi üzerine, ABD kontralara yeniden yardım vereceği tehditinde bulundu.

ABD'nin aktif yardımla ayakta tuttuğu kontralar, tüm bu desteğe rağmen bölünmekten kendilerini kurtaramadılar. Faşist Somoza diktatörlüğünün ordu komutanlarından biri olan ve şu anda kontralara komutanlık yapan ve önde gelen bir komutan olan Enrique Bermudez'in kontra yönetimine seçilmesi üzerine, ılımlı 7 komutan kontralardan ayrıldıklarını duyurdular.

Her 7 komutanın emrinde 2700 kişilik bir kontra birliğinin bulunduğu bildiriliyor. Toplam sayıları 10.000 dolayında olan kontralardan küçümsemeyecek oranda bir sayının ayrılması önemli bir gelişmedir. Bu durum, kontra birliklerini önemli oranda bir gücü kaybetmesine yol açarken, Nikaragua Sandinist hükümetinin ise lehinde olan bir gelişme. Bu bölünmenin ardından kontralar güçlerinin %30'unu kaybetmiş durumdadır.

Nikaragua Hükümet Başkanı Daniel Ortega, Mart ayında başlatmış oldukları ateşkesi 30 Ağustos'a kadar tek yanlı olarak sürdüreceklerini açıkladı. Daniel Ortega, konuşmasına ek olarak, ABD'nin kontralara herhangi bir yardım sunması durumunda sözkonusu ateşkesin sona ereceğini de belirtti.

Nikaragua hükümeti, ABD'nin Managua'da bulunan büyükelçisini sınır dışı etti. Sınırdışı gerekeceği olarak, elçiliğin, Nikaragua'nın içişlerine müdahale etmesi gösterildi. ABD, bu sınırdışı etmeye karşı misilleme amacı ile Washington'da bulunan Nikaragualı 7 diplomatı sınır dışı etti.

Kontraların bölünmesi, ABD ile Nikaragua arasında gerginliğin yeniden artması, bölgedeki sorunların da gergin bir ortama yeniden sürüklenmesine yol açtı. Kontralar ile Nikaragua hükümeti arasındaki görüşmelerin nasıl sonuçlanacağı henüz aydınlanmamış değil.

YUGOSLAVYA:

YUGOSLAVYA'DA ULUSAL SORUN ÇIKMAZDA

Yugoslavya'nın Kosova eyaletinde uzun bir süreden bu yanadır devam eden iç karışıklıklar, son günlerde daha da ciddi boyutlara ulaştı.

Kosova'da yaşayan Arnavutlar ile Sırp'lar arasında ulusal ayrılıklardan dolayı başgösteren çatışmalar bir süredir ağırlığını ciddi olarak duyurmaya başladı. Bugüne kadar herhangi bir çözümün sağlan-

madığı iç karışıklıkların, kolay bir şekilde giderilemeyeceği belirtiliyor.

Yugoslavya Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin toplantısında her ne kadar sorun görüşülmüşse de, kısa vadede çözüm sağlayacak herhangi bir tedbir alınamamıştır. Kosova'daki ulusal ayrılıklara bir de ülkede son dönemlerde yoğun bir şekilde artış gösteren enflasyon

MEKSİKA:

Meksika Seçimleri Şüpheli

Meksika'da temmuz ayının ilk haftasında yapılan seçim sonuçları 5 gün gecikme ile ay ortasında açıklandı. Muhalefet partileri, seçime hile karıştırıldığı gerekçesi ile seçim sonuçlarını protesto ettiler.

Seçime, halen iktidarda bulunan Anayasal Reformcu Parti, Demokratik Ulusal Cephe ve Ulusal Hareket Partisi katıldı. Açıklanan seçim sonuçlarına göre ARP %53, DUC %29, UHP ise %16,6 oranında oy aldı.

Dünyanın bu en borçlu ülkesinde gerçekleşen seçimlerin sonucunun 5 gün gibi bir süre sonra

nı seçildi. Bu ise, hileler konusundaki kanıtları güçlendirdi.

DUC'un adayı Cuauhtemoc Cardenas, seçimlere hile karıştırıldığını açıklayarak, başkent Meksiko City'de onbinlerce kişinin katıldığı bir gösteri düzenledi. Gösteride seçim sonuçları protesto edilirken, yeni seçilen devlet başkanının bir kuklası da yakıldı.

Metelokên Kurdî

Şûna şêran rûvî lêdikin gêran

ÇAND • PÎŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

Kürdistan Müzik ve Folklor Festival'inde, BERXWEDAN muhabirinin, folklor yarışması dalında birinciliği kazanan İsviçre-Koma Botan Folklor Ekibi ve müzik yarışması dalında birinciliği kazanan Stuttgart-Koma Jiyan müzik grubu ile yaptığı röportajı yayınlıyoruz:

BOTAN FOKLOR EKİBİ:

“Folklorumuz hakkettiği yerine ulaşacaktır...”

■ Öncelikle Berxwedan adına sizi kutlarız.

■ Teşekkür ederiz.

■ Yarışmayı birincilikle bitirmeniz sizin beklediğiniz bir sonuç muydu, yoksa sürpriz olarak mı değerlendiriyorsunuz?

■ Her şeyden önce amacımız belli bir yörenin oyunlarını en iyi bir şekilde özüyle temsil etmek için çaba sarfetmekti. Bu açıdan bizim için birincilik veya ikincilik fazla ca bir önem teşkil etmiyordu. Fakat birincilik bizim için fazla sürpriz olmadı. Birincilik olmasa bile dereceye gireceğimizi tahmin ediyorduk.

■ Şimdi neler hissediyorsunuz?

■ Çok mutluyuz. Çünkü yıllardır kendi adımızla temsil edemediğimiz kültürel değerlerimizden halk oyunlarını iyi bir şekilde temsil etmenin sevincini, mutluluğunu yaşıyoruz.

■ Diğer folklor ekiplerinin oyunlarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Aldıkları dereceler hakkındaki düşünceniz?

■ Gerçekten tüm ekipler çok iyi bir şekilde hazırlanmışlardı. Bu, eksik ve yetersizlikler yoktu demek değildir. Tüm ekiplerde bazı eksiklikler gözle görülüyordu. Fakat olanak ve imkanlarımızı gözönüne alacak olursak bu tür eksikliklerin ortaya çıkması normal karşılanmalıdır. Genelde folklorumuzun tüm bölgelerde gelmiş olduğu seviyeye baktığımızda gerçekten epey gelişme göstermiş olduğunu görürüz. Bu da bize şunu göstermekte; daha ilerdeki dönemlerde folklorumuz hak ettiği yerine ulaşacaktır.

Bizce tüm ekipler folkloru da hemen hemen hak ettikleri dereceleri aldılar. Değerlendirme bazı eksikliklerle birlikte objektif bir değerlendirme oldu.

■ Yarışmayı ikinci olarak bitiren ekibin oyunlarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Ayrıca en beğendiğiniz folklor ekibi hangisiydi?

■ İkinciliği kazanan ekibin oyunları epey güzel oyunlardı. Zengin figürlerden oluşuyordu. Fakat ekibin dikkat etmediği bazı yarışma

ve oyun kuralları vardı. Aslında bu durum hemen hemen tüm ekiplerde görülen bir yetersizlikti. Zamanı, yani oyunları sergilemek için verilen süreyi dikkatli kullanmama, gereksiz yere figürlerin, oyunların uzatılmaya gidilmesi... Bu da oyunların bir nevi özelliğiyle birlikte, kitlenin sınırlı da olsa ilgisini kaybetmesini sağlıyordu. Fakat birçok ekip oyunlarıyla ve sınırlı da olsa ekipler arasındaki diyaloglarıyla beğeni kazandı. Tüm ekipleri göstermiş oldukları çabadan dolayı kutlarız. Duisburg ve Frankfurt ekipleri, ekibimizin beğenisini kazandılar.

■ Bir bütün olarak festivali değerlendirir misiniz, olumlu ve olumsuz yönleriyle? Ve festivalin amacı neydi, buna ulaştı mı?

■ Festivalde gerçekten birçok eksiklik, yetersizlik yaşandı. Başta organize komitesinin zayıflığı kendini çok açık bir şekilde gösteriyordu. Diğer tarafta salon düzeninde, görevlendirmelerde, salon iç disiplininde, program düzeni ve sunuluşunda da birçok eksiklik ve yetersizlik yaşandı. Gerekli özveride bulunulsaydı gerçekten birçok yönüyle festival amaçladığı yere ulaşırdı.

Başta ekiplerin kaynaşmadan, diyalogtan, bilgi alışverişinden adeta kaçma gibi durumları gözleniyordu. Bazı gruplar bu yönlü çaba sarfediyordu, ama bu da sınırlı kalıyordu.

Bir yarışmada jüri heyeti gerçekten önemli rol oynar. Bunun için jüri seçilirken epey özen gösterilir. Oysa bizim festivalde buna fazla dikkat edilmemişti... Bu da birçok olumsuz sonucun doğmasına yol açtı. Kitle yoklamasında müzik yarışmasında Berlin'den Koma Botan'ın birinciliği beklenirken, jüri çok sürpriz sonuçlar çıkarmakla birlikte bu gruba üçüncü sırada yer verdi... Kısacası seçilen jürinin folklor ve müzikten iyi anlaması gerekiyordu. Genel bilgiler konusunda zayıf olan jüri değerlendirme yaparken, kendi genel gözlemlerine ve sunulan ekiplerin oynadıkları oyunların yöre ve oyun isimlerini gözönüne a-

larak yapmaktaydı.

Festivalin amacı, kültürel değerlerimizi araştırıp ortaya çıkararak kitlelere tanıtmak olduğundan, bu yönlü epey amacına ulaştı denilebilir. Fakat sosyalist yarış ruhu içerisinde grupların hareket etmesinde epey zayıflık yaşandı.

■ Bundan sonraki hedefiniz ne olacak?

■ Bundan sonraki amacımız, açılan Hunerkom derneğimizin bünyesi altında kültürümüzü daha özünde tanımak, bu yönlü kitlelere açılmak ve bölge çalışmalarımızı güçlendirmektir.

Bize bu fırsatı tanıdığı için Berxwedan'a teşekkür ederiz.

■ Verdiğiniz bilgiler için teşekkürler. Ve çalışmalarınızda daha büyük başarılar dileriz.

KOMA JİYAN:

“Gelecek yarışmada, her müzik grubunu kazanmaya davet ediyoruz”

PKK ÖNDERİMİZDİR

Kalbimizde kaban kin Düşmanları kovmak için Şafak söktü doğuyor gün PKK'yle PKK'yle

PKK önderimizdir Kurtuluşa giden yoldur Gururumuz umudumuz PKK'dir PKK

İşçi köylü emekçidir Kavgamızın özgücüdür Kalktı ayağa onunla PKK'yle PKK'yle

Kutsal savaştır kavgamız Sürecek haklı davamız Devrimdir şanlı yolumuz Solmayan kızıl gülümüz PKK'dir PKK

Koma Jiyan

■ Yarışmayı birincilikle bitirdiğiniz için Berxwedan adına sizi kutlarız.

■ Teşekkür ederiz.

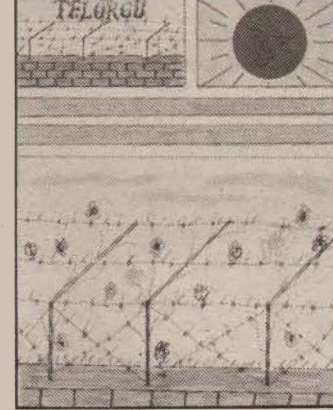
■ Yarışmayı birincilikle bitirmeniz size sürpriz olarak mı geldi, yoksa beklediğiniz bir sonuç muydu?

■ Önce şunu belirtelim: Müzikte derece alacağımıza inanıyorduk. Diğer grupların çalışmalarını yeterince tanımadığımız için birincilik alıp almayacağımız pek belli değildi. Yarışmada puan almak ve festivali güçlendirmek için yoğun

Çocuklar, Derginizin Adı: TELÖRGÜ

30 Haziran 1988 tarihli sayımızda Urfa Kapalı Cezaevinde çocuk dergisi çıkarıldığını ve buna bir isim arandığını sizlere duyurmuş ve isim göndermenizi istemiştik.

Derginin 2. sayısı, ismini bulmuş halde elimize ulaştı. Küçük kardeşlerimizin gönderdiği isimler arasında TELÖRGÜ'yü seçmiş amcılarınız. Çocuklar, isterseniz şimdi amcalarınıza kulak verin. Derginin adının neden TELÖRGÜ konulduğunu onlar size anlatsın. Hazırsanız... İşte dinleyin:

AÇIKLAMA

Sevgili okurlarımız,

İkinci sayımızla yine beraberiz. 1. sayıdan 19 adet çıkardık. Bunu Mardin'den Almanya'ya, Bingöl'den Dörtöl'a kadar gönderdik. Dergimiz tüm çocuklar tarafından büyük bir beğeniyle karşılandı, karşılanıyor. Dörtöl'dan bir çocuk dergisi muhabiri, beğenisiyle beraber dergilerinde tanıtımını yapacağını belirtmiş.

Siz sevimli çocuklardan mektuplar aldık. Dergimiz için önerilen isimleri değerlendirdik. Bunların hepsi de birbirinden güzeldiler. Ama biz, dergimizin cezaevinde çıktığını belirtmek için; adını TELÖRGÜ koyduk. Bunun yanında, sizlerden şiir, fıkra, bulmaca, hikayeler aldık. Bunların bazılarını bu sayıda yayınlayacağız, diğerlerini de gelecek sayılarda. Yazılan yayınlan-

mayanların gönlü kalmassın sakın.

Biliyorsunuz 19 Haziran'da Babalar Günü kutlandı. Böylesi bir günün en güzel yanı açık görüşün yapılmış olmasıydı. İçerdeki babalar çocuklarıyla hasret giderdiler. Dışardaki çocuklar görüşe gelerek baba, amca ve dayılara en güzel armağanı verdiler. Babalar, sımsıcak öpücükler kondururken yanaklarına çocuklarının, çocuklar da tertemiz sevgilerini bir buket çiçek yaparak sundular.

Çocuklarla yılların hasretini giderdik. Sohbet edip dertleştik. Onlarla röportajlar yaptık. Bunlardan Halil Tamboğa ve Zeynep Doğanay adlı arkadaşlarımızla yaptığımız röportajları bu sayıda yayınlıyoruz. Diğerleri de gelecek sayılarda çıkacak. Bizlere iletiklerini sizlere iletıyoruz. Sorularınızı da SORUN SÖYLEYELİM köşesinde bulacaksınız. Röportajlardan dolayı YURT ve OKUMAK köşeleri ile HAYDİ GÜLELİM'i kısmak zorunda kaldık.

İlerde kurban bayramı iç görüşü olacak. Sizleri bekliyoruz. Hepinizle röportajlar yapacağız. Sohbet edip, gülüp eğleneceğiz. Sizlerin yardım ve çabalarıyla TELÖRGÜ derginiz daha da güzelleşip zenginleşecek. Telörgüsü bir dünya özlemiyle hepinizi sımsıcak duygulanımla kucaklarız.

DERGİNİZ TELÖRGÜ

çaydık. Festivale asıl anlamı veren ise, gruplarca sergilenen tamamlanmış programlardı.

■ Festival hakkındaki düşünceniz nedir, olumlu ve olumsuz yönleriyle?

■ Bizce böylesi festivallerin belli aralıklarla sürekli kılınması gerekir. Bu, kültür-sanat faaliyetlerine önemli katkılar yapmaktadır. Toplumsal değerlerin ortaya çıkarılarak tekrar sunulmasına hizmet ediyor. Yıllardan beri kapalı bırakılan bir halkın kültürü (folkloru, müziği) birçok yeniliklerle beraber ortaya çıkmaktadır. Ulusal kurtuluş mücadelesi ile de bütünleşen bu ürünler mevcut durumda böylesi festivallerde sergilenmektedir. Grupların kaynaşmasını ve karşılıklı tecrübe aktarmalarını sağlayan, yine sosyalist yarışma ruhuna hizmet eden böylesi yarışma festivalleri elbette olumludur. Teknik yetersizlikler de bulunsu bunca uğraş ve 26 grubun yarışma dallarına katılması saygıya değerdir.

■ Bundan sonraki hedefiniz ne olacak? Gelecek yılda yapılacak festivalde yine iddialı mısınız?

■ Bundan sonra daha güçlü bir çalışmaya yönelme çabasıdayız. Sadece festival için değil, Hunerkom'un kültür faaliyetlerine güç vermek için de uğraşacağız.

Gelecek yarışmaya da iddialı gireceğiz ve yarışmaya katılacak her grubu kazanmaya davet ediyoruz.

■ Çalışmalarınızda yeni başarılar diler ve yanıtlarınız için teşekkür ederiz.

bir çalışma yürüttük. Tüm bunlara rağmen, birincilik belli oranda sürpriz oldu.

■ Birinciliğinizi neye borçlusunuz?

■ Birincilik, kolektif çalışmaya ve ortaya çıkarılan ürüne verilen ölçüdür. Çalışmalarımız boyunca grubun kolektif iradesini ve ortak emeğini ön plana çıkardık. Söylediğimiz parçalar, daha çok mücadeleyi dile getiren ve ona hizmet eden bestelerdi. Tüm bunlar ve grubun zenginliği (müzik-solo-koro vb.) birinci olmamızda etken oldular.

■ Birincilik ödülü aldınız; bu ödülün manevi değerini nasıl görüyorsunuz? Bu sonuçtan dolayı neler hissediyorsunuz?

■ Ödülün manevi değeri bizim için oldukça büyüktür. Ulusal kurtuluş mücadelemizin geliştiği bir ortamda, kültür-sanat faaliyetlerini geliştirmek ve bunun için emek sarfetmek önemlidir. Grubumuza böylesi bir ödül layık görülmüşse, grubun da buna layık olması ve bundan sonraki ulusal kurtuluşçu kültür çalışmalarını daha da güçlendirmesi gerekir.

■ Diğer müzik gruplarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

■ Diğer gruplar da oldukça güzel programlar sergilediler. Her şeyden önce, yoğun bir hazırlık yaptıkları görüldü. Bazı gruplar bize çok yakın puan topladılar. Bu da onların güçlü bir program sunduklarını ortaya koydu. Festivalde sergilenen sosyalist bir yarıştı ve biz de sadece bundan bir par-

Dersim Mektubu...

Baştarafı 10. sayfada

kof bir örgütlenme içerisine girdi. Bu faaliyet süresince birçok ihtilalci unsurlar hedefler üzerine yalnız gönderilerek imha ettirildiler. Bunlardan İsmail Hanoğlu, Orhan Bakır, Cemil Okan ve daha nicelerinin ölümü hala esrarını koruyor. Birçoğu, yetki ve sorumluluk verilmeyecek tasfiye edildi ve böylece ihtilalci özü boşaltılmaya çalışıldı.

Bu dönemde faaliyetlerini, kitlelerin muhalefeti ekono-mik, demokratik taleplerle sınırlayan, onların iktidara yönelik tepkilerini pasifize eden bu örgüt, 12 Eylül'e kadar bu yönlü faaliyetlerini sürdürmüştür. Aynı zamanda, bu dönemde diğer örgütlere karşı da saldırılarını sürdürmüştür. En bariz örnek bir yurtsever öğretmen olan

Hasan Çakmak'ı Dersim'in Mazgirt ilçesinde bir Partizan yöneticisi tarafından işkenceyle katledilmiş ve bu örgüt, bu işkenceyi demokratik güçlerden kaçırmıştır. Bu dönemlerde Kürdistan'da da bir güneş doğmuştur. Kürdistan halkı kendi partisine kavuşmuştur. Sömürgecilik yeni doğan bu partiyi boğmak için büyük saldırılara girişmiş, birçok devrimciyi tutuklamış, şehit ettirmiştir. Elbette ki bu durum sol geçinen güçlerin de dikkatini çekmiştir. Kemalist ideolojiden bağımsız ideoloji geliştiremeyen bu sol, Kürdistan halkının varlığı-yokluğu tartışmasına kapılmış, sömürgeciliğin ekmeğine yağ sürer vaziyete gelmiştir. 12 Eylül darbisiyle tasfiyeciler bir rol oynayarak kendisini fesheden bu sol, Avrupa'ya sığınmıştır.

Bu dönemden beri Dersim'de faaliyet yürüten Partizan adlı örgütün yapısını biraz inceleyelim. Bu güç, 12 Eylül faşist diktatörlüğün ardından silahlı mücadele adına bazı ihtilalci yurtsever insanları dağlarda silahlı gruplar halinde konumlandırmıştır. Bu dönem, bu gruplarda dolaşan bu gücün şefleri mücadele kaçınılılığı rolüyle Avrupa'ya kapağı tek tek atmışlardır. 1985'te yurtdışına çıkmasıyla bu süreç belli ölçüde tamamlanmıştır. Yurtdışında ise buradaki örgüt piyon olarak kullanılmaya çalışılmıştır. İhtilalci yurtsever unsurlar, bunlar tarafından ayak oyunları, entrikalarla ve imha ettirme yöntemiyle tasfiye edilmiştir. Silahlı mücadele temelinde faaliyet isteyen unsurlara randevu verilip randevuya gidilmeyerek gruplar imha ettirilmiştir. Gruplar dar çevrede tutularak düşmana hedef durumuna getirilmiştir. Düşmanla karşılaşmalarda kaçma talimatları verilerek imha ettirilmiştir. Kısaca öldürülen 8'lerin, 9'ların, 4'lerin birinci derecede sorumlusu bu örgüttür.

Bu örgüt üyeleri arasındaki ilişkiler devrimci ilişkilerden çok ahbap-çavuş, feodal ilişkiler olmuştur. Ahlak anlayışı keza öyle. Sıradan bir burjuva toplumunun bile hor gördüğü ahlak anlayışı bu yapı içinde normal görülüyordu. Saflarını terkeden bir bayanın ayrılırken, "Bana politika yerine hep evliliği anlattılar." Bir diğeri, "Biz evleneceğiz zannediyordum" beyanları düşündürücüdür. Örgüt dayandığı kitle tabanı feodal-aşiretçi, ahbap ve bölgencilik temeline dayanmaktadır. Örgüt, Dersim komünist partisi durumuna gelmiştir. Silahlı birlikleri çeşitli entrikalarla ayakta tutma çabaları içerisine girmiştir.

Türk sömürgeciliğinin değişik yöntemlerle uyguladığı anti-PKK'ci propaganda ve teşhir, köy koruculuğu, ajanlığı özendirme, halkın iç çelişkilerini keskinleştirme ve göç politikasının Dersim'de uygulayıcı mimarı olmuştur.

Yürüttüğü kitle çalışması kitleyi iktidar için örgütlemesi gerekirken, onun tepkisini pasifize etmek ve sömürgeci burjuva muhalefeti içinde tüketme

çabası içindedir. Kitleleri anti-PKK'ci bir yapıda birleştirme çabasında olan bu yapı gidasını burjuva basından alır. Bu basını kendisine materyal ederek PKK lehine propaganda yapmaktadır. Artık göstermelik de olsa devleti hedef gösterme gereği bile göstermeden sömürgeciliğin sözcüsü durumuna gelmiştir.

TC sömürgeciliğinin bütün çabasına rağmen, Dersim'de oluşturamadığı köy koruculuğunu bugün bu yapı yerine getiriyor ve yaratmaya çalışıyor. Birçok köyde "Bu halk silahlanıp PKK'yı buradan kovmalı", ve yine bir düşman subayının operasyonda, "Şu Partizan'cuları iyi çocuklardır. Onlara söyleyin gelsinler birleşelim, şu PKK'yı buradan kovalım. Onlar geldi huzurumuz bozuldu" türünden açıklamaları düşündürücüdür.

Yine baskı ve tehditlerle, sınırsız maddi olanaklar da sunarak yaratmak istenen ajan-ihbarcı yapı, bu örgüt tarafından yaratılmaya çalışılmıştır. Birçok yerde kendi yoz ilişkilerine, "Şunları ihbar ettirmek lazım", "Şu PKK'nın yaptığı artık yeter, devlet daha iyidir", "Onları eve almayın, ekmek vermeyin" türünden propagandalar yaparak karşı-devrimci yapı içerisine girmiştir. Dersim halkını bizzat ihbara yöneltmiştir.

Öte yandan bu örgüt kendi içindeki ihtilalci unsurları imha ettirdiği gibi halka da musallat

olmuştur. Birçok Dersimli, ajan diye ortadan kaldırılmıştır. Halkın çelişkilerini (kendi arasındaki çelişkiler) bahane ederek örgüt faaliyetini tasvip etmeyenleri katletmiştir. Artık her Dersimli, ajan-ihbarcı diye öldürüleceği günün telaşıyla yaşıyor ve birçoğu ülkesini terkedip metropol kentlere göç etmiştir. Sömürgeciliğin "Orman Kanunu", "Zorunlu İskan" vb. entrikalarla uygulamaya çalıştığı fakat hayata geçiremediği yasayı uygulamada bu örgüt yaptıklarıyla başrol oynamıştır.

İster DABK adını kullansın, isterse yeni kimlikle ortaya çıksın Dersim halkı bu ajan-milis yapıyı bugün daha yakından tanıyor.

Bu örgüt saflarındaki henüz kişiliğini yitirmemiş, bağımsızlık ve özgürlük özlemi duyan yurtseverlere sesleniyorum:

Senin yerin, sana bağımsızlık ve özgürlük vaad eden ulusal kurtuluş saflarıdır. Yani onun partisi PKK, cephesi ERNK ve ordusu ARGK saflarıdır. Kendi öz örgütünün saflarında yer al. Bilinçte de olsa içinde yer aldığın örgüt, sömürgeciliğin piyonu olmuştur. Bir çırpını içine giren ve örgüt bile olmayan bu ucube yapı, gelişen ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında yok olmaya mahkumdur. Senin yerin devrimci saflardır.

Dersim halkı, ajan-milis yapıya hayat hakkı tanımayacaktır.

**Hiçbir şey özgürlük yürüyüşümüzü engelleyemez!
Kahrolsun Türk sömürgeciliği ve her türden işbirlikçilik!**

Dersim'den Aydın

2000'e Doğru'nun Dayandığı Miras...

Baştarafı 13. sayfada

kesimi işlevini görmektedir. Dinden hiç düşürmediği "Kürt meselesi" sözlerindeki maksadı da budur. Bu sözlerle ve sözde dil özerkliği aldatmacasıyla bilinçsiz Kürt yurtseverlerini aldatıp kendi saflarına çekmeyi ve böylece mücadeleye saflarını zayıflatıp rejimi güçlendirmeyi amaçlamaktadır. PDA-2000'e Doğru akımı, Kürdistan'daki yurtsever gelişmeyi en erkenden, daha 12 Mart döneminde gören bir güçtür. Bu nedenle daha o zamandan "milli mesele" çağırıklığıyla ortaya çıkmış, devlet yetkililerini suçlayarak kendi rolünü yürütmeye çalışmıştır. Bugün devleti geç kalmış olarak suçluyorsa, bu gücü gerçekten kendisinin en erkenden ulusal kurtuluşçu gelişmeye savaş açmış ve bunu bütün gücüyle yürütmüş olmasından almaktadır. Daha 1970'lerin ilk yıllarından bu göreve başlamış, "Kürt sorunu" çağırıklığı altında Kürdistan devrimcilerine karşı azgın bir mücadele yürütmüş ve bu durumunu 1979'larda PKK'nin kuruluşuyla ihbarcılık düzeyine varırmıştır. Sorunu çözmeye çalışan güce karşı çıkıp da "Kürt Sorunu" lafçılığı yapmanın kötü maksat taşıdığı son derece açıktır.

PDA olarak başlayan ve bugün 2000'e Doğru olarak devam

eden akımın çökmekte olan kemalist düzenin nasıl yaşatılacağı konusunda kemalizmi yorumlama çabasında olduğu ve böylece bir düzenin onarım hareketi özelliği taşıdığı açıktır. Eğer rejim, zaman zaman onlara da karşı çıkmışsa, bu durum yanıltıcı olmamalıdır. Bunun sadece iki nedeni vardır. Birincisi, rejim içi çelişkidir, bazı koşullarda rejimin bu tür güçleri sınırlandırmıştır. Bu koşullar bunların hareket ettiği ortamdaki devrimin yararlanabileceği koşullardır. Devrimci çalışmaya vurabilmek için bunları sınırlandırmak gerekli olmaktadır. İkincisi, bunların düzene muhalif ve zorluk içinde çalışan bir güç olarak kamuoyuna gösterilmesidir. Eğer böyle görünmezse, rejime muhalif güçleri aldatmak kolay olmayacaktır.

Bu nedenle, geçmişi ve işlevi böyle olan bir güce bakış açısı sağlam olmalıdır. Türkiye'de "sol"um diyen güçlerin, yirmi yıldır atılmış bir gücü "meşrulaştırma" durumu, sadece kendilerinin meşruiyeti kaybettiklerinin ölçütü olabilir. Yeni yetişen genç kuşak için ise, devrimci hareketin geçmişini iyi öğrenme ve sahte sözlerle kolayca aldanmama gereği vardır. Bu çok önemlidir, çünkü geçmişi bilmeyen geleceği de kuramaz.

Serxwebûn'un "PKK'NİN 10. YIL AFİŞ YARIŞMASI"NA KATILMAYA ÇAĞIRIYORUZ

Serxwebûn gazetesi Haziran 1988 (78.) sayısında, **PKK'nin 10. Yılı** dolayısıyla bir afiş yarışması açtığını okuyucularına duyurdu. Yarışmaya katılacak afişlerin, **PKK'nin 10. yılını** dile getirir nitelikte olması gerektiği belirtiliyor.

Ayrıca yarışmaya katılacak okuyucuların eserlerini en geç **30 Eylül 1988** tarihine kadar postaya vermeleri de isteniyor.

Serxwebûn'un açtığı yarışmaya, biz de okuyucularımızı katılmaya çağırıyoruz. Resim yapabilen her okuyucumuzu yarışmaya katılmaya davet ediyoruz.

Resimlerin **Serxwebûn'un** adresine gönderilmesi gerektiği de belirtilmiştir. Yarışmaya her alandan okuyucular katılabilir. Avrupa, Ortadoğu, Avustralya, Amerika kıtaları ile Türkiye ve Kürdistan'da bulunan okuyucuların da katılabileceği duyuruluyor.

Yarışma koşulları ise şöyle belirtiliyor:

Katılıma herhangi bir yaş, meslek sınırlaması getirilmiyor. Birkaç resimle katılınabilececek. Resimler kara kalem, yağlı ve sulu boya çalışması olabilecek. Ayrıca gönderilen afişler yayınlarda kullanılacaktır.

Afişlerin gönderileceği adres:

Serxwebûn, Postfach 10 16 83, 5000 Köln 1/BRD

Serxwebûn'ün Notu: Yarışmaya katılan okuyucularımız açık ad ve adreslerinin yanısıra bir rumuz da göndermeliler. İsim ve adresler bizde saklı kalacak. Afişler (resimler) rumuzla yayınlanacaktır.

Impressum:
M. Atar
Göttinger Chausse 75
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Berxwedan
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach: 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
BfG.-Bonn
Konto Nr: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya 3.— \$
Avusturya 18.— s.
Belçika 60.— bfr.
Danimarka 8.— dkr.
Fransa 6.— ff.

Hollanda 3.— hfl.
İngiltere 0.80 £
İsveç 6.— skr.
İsviçre 2.50 sfr.
Norveç 10.— nkr.

Mafê jiyanê ji bo sîxur û hevxebatkaran nîne

Li gundê Hilal navça Qilaban keyê gund bi mirinê hate cezakirin. Şeva 27'ê Tirmehê keyê gundê Hilal, encama êrişeka hêzên ARGK, bi mirinê hate cezakirin. Ev vî kesî, sîxurî ji bo dijmin dikiir.

Hêzên ARGK bi şev çûn gund. Keyê gund Ahmet Kaplan girtin û anîn qada gund. Li

pêşiya gundiyan hat pirsyar kirin. Piştî ku gunehên wî yeko yeko hatin eşkere kirin pê ve, bi mirinê hate cezakirin.

Piştî buyerê, pêşmergeyên ARGK axafeka bangeşiyê ji bo gundiyan çêkirin. Di axafa xwe de, gotin ku tu sîxurî û welatfiroşî bê ceza nemîne.

Li Cizîra Botan sîxurek hate cezakirin

Li navenda bajarê Cizîra Botan livbaziyeke nuh pêkhat. Yekitiyên ARGK li her derî êrişî sîxur û welatfiroşan dikin. Gelek ji wan direvin navendên bajaran. Lê ARGK li wir jî dikeve du wan û wan ceza dike.

Gelek nêzîkî avahiya MIT'ê, ev livbaziya nuh çêbû. Sîxurek hate kuştin, 2 jî birindar ketin. Piştî livbaziye, li bajarê Cizîra Botan derketina kuç û zikakan hat qedexa kirin. Di vî demê de leşkerê dijmin qul bi qul li hêzên ARGK geriyan, lê tu kes peyda nekirin.

Ji ber ku ev livbazi li nêzîkî avahiya MIT'ê û di nivê bajêr de bikar hat, posîdeyên mezin li gel kir. Mêtînger bi qedexekirina derketina zikakan, xwestin ku herweha gel ji buyerê haydar nebe. Lê ev daxwaza wan biserneket. Tirs û bizdana wan, ji hêla gelê me çêtir hat dîtîn.

Terora dewleta Tirkan li Ortîlî (Şenkaya)

Bi daxwaza komutanê bolûka candarman Celal Sun, li Ortîlî leşkeran reşand ser gundiyan. 2 gundî hatin kuştin, 5 kes jî birindar ketine. Li cihê rûdanê, dora 2000 kakilkên beran hatin peyda kirin.

Yekitiyên artêşa mêtînger avêtin ser Zozana Yastî di navbera Ortîlî û Erzeromê. Bi pêkanîna hovîtiyeka nuh, rûçkê xwe yê rast carek din danîn pêşiya çavan.

Artêşa mêtîngerên Tirk, ji bona ku heyfa lêdanên digire bistine û hilweşandina xwe birawestîne, bi hovîti êrişî gelê me yê sivil dike. Davêje ser gundan, xaniyan disohtîne û mirovan di de ber lêdanê.

Çuqas livbaziyan rizgariya neteweyî zêdedibin û bêhtir alîkariya gelê me distînin, hevqas jî mêtîngerên faşîst, bo birrîna alîkariya gel, êrişî gelê me dikin. Tenha ji bo tirsandina gundiyan, bê ferq mirovên me dikiujin, wan jî îşkencan derbas dikin.

Yek ji van hovîtiyan, li Ortîlî pêkhat. Komutanê bolûka candarman Celal Sun, digel 8 cemsêyên leşkerî û 200 serbazan avêt ser gundan û dora gundan girtin. Pêşî gundî tiştê nekirin û negotine. Lê paşê teviya gundiyan li erdê razandine û reşandine ser wan. Berên di laşê gundiyan hatine kuştin û birindar ketine de, tev ji piştên wan hatine derxistin.

Li ser hovîtiya artêşa mêtîngeran, gundiyan bi dar û keviran bo parastina xwe, êrişî leşkeran kirin. Bi vî awahî pêşiya qirkirinekê girtine.

Li Aralikê civîn çêbûn

Li bajarê Serhadê navça Aralik zozanên Yenidoxan, Zor û Haydarbey civîn hatin çêkirin. Hêzên ARGK agir berdan 3 mal û 2 konreşên hinde sîxuran, ku hevkarîya dijmin dikiran.

Ji billî van civînan li gelek gundan hinde civînen din jî hatin çêkirin. Li ser gihaneka têkoşîna me û berpirsiyarên welatperweran axaf hatin kirin.

Di dawa PKK koma Hezexê de biryareka bidarvekirinê û 8 biryarên heya dawîya jiyanê

Di Dawa PKK koma Hezexê (Îdil) bajarê Mêrdînê de, ku li dadgeha leşkerî li Amedê dihat birêvebirin, biryar hatin dayin. Di dawa PKK koma Hezexê de, ku 53 kes derxistin pêşiya dadgeha, dadgeha mêtîngeran faşîst li dermafê dîliyê şer biryara bidarvekirinê û li dermafê 8 şoreşger û welatperweran jî biryara cezaya hepsê heya dawîya jiyanê da. 21 kes jî hatin berdan.

Ev dawa roja 22'ê Tirmehê hate girêdan. 13 ji wan xwediyê cezan, tev bi hev re 53 şoreşger û welatperwer derxistin pêşiya dadgeha mêtîngeran. Dîliyêkî cengê yê bi navê Îbrahîm Malgir, daxuyankir ku serê 2 rojan e di berxwedana xwebirçîhiştinê de ne û wusa got: "Em piştigiriya berxwedana rêhevalên xwe dikin, ku di girtîgeha Ruha yê

de dest bi xwebirçîhiştinê kirine. Me jî, niha me xwe birçî hiştîye û di berxwedanê de ne. Heya ku em mafên xwe bi dest bînin, em wê berxwedana xwe berdewam bikin." Li ser van gotinan, heyeta dadgehê ya faşîst, bi hîceta ku ev axaf girêdana xwe bi dawî re tune, gotinên Îbrahîm Malgir birrî.

Dure dadgeha mêtînger û faşîst biryarên xwe xwend. Li dermafê dîliyê şer Îbrahîm Malgir biryara bidarvekirinê da. Li dermafê şoreşger û welatperwerên bi navê Mehmet Adibellî, Hawil Adibellî, Mehmet Çaglı, Ahmet Karagol, Bişar Hezar, Xelef Cesus, Omer Abay û Hüseyn Gezer jî pêşî biryara bidarvekirinê da, lê paşê vî biryarê quliband biryara cezaya hepsê heya dawîya jiyanê.

Berxwedana xwebirçîhiştinê di girtîgeha Ruha de

18 dîliyên şer, endamên PKK, yên ku di girtîgeha Ruha de ne, roja 16'ê Tirmehê dest bi berxwedaneka xebirçîhiştinê kirin. Daxuyanî kirin, ku heya daxwaz bi cih neyîn wê berxwedana xwe bidominin.

Ev şervanên girtî, ji Amedê anînê girtîgeha Ruha. Gava li Amedê bûn, dawîya berxwedanan de hinde maf bi destê xwe ve anîbûn, lê piştî ku wan anîn Ruha yê, mafên wan dişa ji holê rakirin û berpirsiyarên girtî-

gehê sozen xwe di karvaniyê de bicih neanîn. Berî niha bi berxwedaneka 2 rojî, girtiyan vî bikaranînê protesto kiribûn. Ji ber ku daxwazên wan pêknehatin, niha dest bi vî berxwedana nuh kirin.

Dîliyên şer, daxwazeka ji 11 bendan pêşkêşî berpirsiyarên girtîgehê kirin û xwestin ku ev daxwaz bicih bînin, nexwe wê heya dawiyê berxwedana xwe berdewam bikin.

Daxwazên dîliyên şer yê li girtîgeha Hatay hatin pejirandin

Dîliyên şer, endamên PKK, roja 24'ê Hezîranê di girtîgeha Hatayê de dest bi berxwedaneka birçîmayînê kiribûn. 21 endamên PKK berxwedan bilind dikiran. Ji ber ku daxwaz bicih hatin, berxwedan roja 20'ê Tirmehê dawî bû.

Piştî ku girtiyan li Amedê serê bo mafên xwe bilindkirin pêve, girtiyan di girtîgehê din de jî, bo van mafan dest bi têkoşî-

nê kiribûn. Girtiyan li Hatayê (Antakiya) jî lewma berxwedanekê amade kiribûn. Dîliyên cengê, endamên PKK, keleporen berxwedana PKK, bi vî awahî li Hatayê jî bilindkirin û bûn berdewamkarên berxwedana zindanan.

Ji ber ku daxwazên dîliyên şer bicih hatin û girtî gihan hoyên mirovayeti, dawî bi berxwedanê jî hat.

Di dawa PKK ya Çermûkê de biryar

Di dawa PKK de ya navçaya Çermûkê li Amedê, biryar hatin daxuyanîkirin. Di navbera 3 û 10 salan de cezayên hepsê hatin eşkere kirin.

Dawa PKK ya Çermûkê di dadgeha leşkerî li Amedê hat birêvebirin. Dadgeh, biryarên

xwe diyar kir û li dermafê welatperwerekî jî 10 sal xwest, ku hîn nehatiye girtin.

Ji têkoşerên derketin pêşiya dadgehê, Bayram Çelik 5 sal, Mehmet Dogan 3 sal û 4 meh, Hikmet Şimşek 6 sal û 8 meh cezayên hepsê girtin.

Mitehitekî bêbext hate cezakirin

Welatfiroşek, ku ji demeka dirêjbû li dijî têkoşîna me ya rizgariya neteweyî hevalbendîya dijmin dikare, bi mirinê hate cezakirin.

Ev welatfiroşê sîxur, ku li Qilaban zivinga Kinik, mitehitiya avahiyên leşkerî jî dikira, bersiva gunehên xwe bi mirinê

girt. Berî niha çend caran salox bo wî hatibûn şiyandin, ku dev ji vî karê xwe yê gemar berde. Lê hevxebatkariya bo dijmin domand û dijminahiya xwe xurttir kir. Ji ber ku gunehên wî li dijî têkoşîna rizgariya neteweyî mezintir dibûn, bi mirinê hate cezakirin.

Sabotajek li dijî reyê trênan

Li nêzîkî navçeya Dara Hênê, yekitiyên ARGK sabotajek li dijî reyê trênan amade kirin. Lê ji ber ku dijmin zu bi xwe hesî, xwe ji hundabûnê mezîn ji rizgar kir.

Li ser reya trêna ku ji Haydarpaşa (Stanbol) dihe bajarê

Wanê, li dora Dara Hênê, pêşmergeyan bombeyek bicih kirin. Trênêka leşkerî, ku tê de gelek leşker û hacetên leşkerî hebûn, wê ji ser derbas bibuya. Lê bekçiyên, berî ku trêna bêtin bombe dîtîn û bê hîkar kirin.

Li Palu 2 sîxur hatin cezakirin

Li gundê Zûvêr navça Palu bajarê Markazê (Elazığ), 2 sîxurên ku hevkarîya dijmin dikiran û dijminê têkoşîna rizgariya neteweyî bûn, ji ber gunehên xwe bi mirinê hatin cezakirin.

Weke nûçeyên ji êrdimê gihane me, komek ji pêşmergeyên

ARGK diçe gundê Zûvêr. 2 sîxurên bi navê Haneffî Gûngor û Ahmet Akbulut hatin girtin. Li ser daxwaz û erêgotina gundiyan bi mirinê hatin cezakirin.

Cezakirina herdu sîxuran di qada gund de, posîdeyeka mezin li ser gundiyan kir.

Şeva hevkarîya ARGK li Rûsselsheim

Roja 5 saliya hilgavtina şoreşgerî ya 15'ê Tebaxê û sersalîya sêwemîn a damezirandina artêşa me ya qehreman ARGK, bi tîkiliya 1000 welatperweran û bi bernameyeka çandî ya xurt, bi rihekî şoreşger û niştîmanparêzî hate pîrozîkirin.

Bernameya şadîmaniyê, bi silava ji bo şehîdên serxwebûn û azadiya Kurdistanê destpêkir. Bi rêzê, koma govenda bajarê Stuttgartê, hozan Sefkan bernameyên xwe pêşkêş kirin. Axafeka konevanî bi zîmanên Tirkî, Kurdî, û Almanî çêbû. Li ser naveroke rojê hate rawestandî. Di axafan de, silav ji bo pêşengê gelê Kurdistanê PKK, ji bo dîliyên şer ên ku di zindanan de li ber xwe didin, ji bo artêşa me ARGK û serokê me Abdullah Ocalan hatin kirin. Herweha li ser êrişên Almanya Rojava yê li dijî welatperwerên Kurd, hate rawestandî. Girsên gel bi dirûş-

mên nola; "Tolehildan!", "Bi-jî serokê me APO!", "Bijî PKK, ERNK-ARGK!" axaf xurtîr kirin.

Piştî axafê, koma mûzîkê ji bajarê Frankfurt, koma govendê ji bajarê Nürnberg koma mûzîkê ya bi navê Botan ji Berlîna Rojava bernameyên xwe pêşkêş kirin. Dure filmeka video li ser hevpeyvîna sekreterê gelemperîya PKK Abdullah Ocalan bi rojnamevanê "Milliyetê" re û li ser şagirtên Akademiya Mahsum Korkmaz hate şanîkirin.

Bername bi govenda koma Frankfurtê û stranên hozanê Zozan berdewam kir. Şadîmanî bi stran û helbestên Koma Berxwedan, digel kilama "Apo hate Hilwanê" dawî bû.

Partiya sosyalîsta Kurdistanê Iraq û komîteya hevkarîya girtiyên politîk li Tirkîyê û Kurdistanê, mesajên xwe yê hevkarîyê gihandin şeva demezrandina ARGK.

Liqê YRWK li Frense hate damezirandin

Bi armanca berhevanîna û rêxistinkirina rewşenbîr û ronakbîrên Kurd ên niştîmanperwer, ku li Frense dimînin, civînek hate çêkirin. Di civînê de Yekîtiya Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistan-YRWK liqê Frense hate damezirandin û daxuyanîkirin.

Civîna damezirandinê roja 9. 8. 1988'ê li bajarê Parîs çêbû. Di civînê de bernameya xebatê ya YRWK û destura YRWK hatin xwendin. Li ser daxwaz û armancên yekîtiyê, li ser karguzarî û delametên yekîtiyê danûstandin çêbûn. Civîn bi ser-

keftinî dawî pêhat û dawiyê de YRWK-Frense hate dameziran-din.

Weke ku xwendevanên me tev dizanin, berî niha YRWK li Almanya Rojava bajarê Bonnê hatibû damezirandin. Niha bi avabûna liqê Frense, xebatên yekîtiyê xurttir bûn û weke ku berpirsiyarên yekîtiyê daxuyandî, wê hinde şaxên din jî bibe damezirandin. Ji bo rêxistinkirina rewşenbîran û pêkanîna xebatên rewşenbîrî, herweha Kovara REWŞEN jî, derket û hate belavkirin.

Konferansa yekemîn a YJWK-Bawyeria çêbû

Liqê Yekîtiya Jinên Welatparêzên Kurdistan-YJWK li Bawyeria Almanya Rojava berî niha hatibû damezirandin, lê di karvaniyê de delamet pêknehatibûn. Dawiya vê kêmasiyê jî, konferansa yekîtiyê niha hate çêkirin.

Konferans bi beşdarbûna 35 endaman roja 3'ê Tirmeh 1988'ê xwe civand.

Xebatên domana buhurî ji ber çavan hatin derbaskirin û ji bo dema pêşiya me de, biryarên xurt hatin girtin. Ger ev konferans dereng hatibe çêkirin jî, bi biryarên hatin girtin, gavên pewist bo rêxistina yekîtiyê û berfêrkirina xebatan hatin avêtin.

Di konferansê de li ser dîtinên çewt ên pîrsa jinan û li ser dîtinên rast ên bo rizgariya neteweyî û şoreşgerî, hat rawestandin. Li ser pêwistiya rêxistinkirina jinan axaf çêbûn. Delametên yekîtiyê hatin daxuyanîkirin û hinde perspektîfên xebatê hatin nîrxandin.

Piştî ku kargêriya yekîtiyê hate hilbijartin û axafeka dawiyê hate çêkirin pêve, konferans jî xebatên xwe dawî kir.

Dawiya konferansê bernameyeka çandî hate pêşkêşkirin û bi kilama "Apo hate Hilwanê" her endamê bi dilxweşî ji eywana konferansê derçû.

Xwepêşdanek li pêşiya balyozxana Tirkan li Parîsê

Roja 5'ê Sibatê 1988'ê dagêha leşkerî li Amedê, li dermafê 20 girtiyên konevanî, endamên PKK, cezaya bidarvekirinê da. Li ser vê buyê roja 13'ê Tirmehê, ji bo protestokirina pîkolîyên faşîst li Tirkîyê û Kurdistanê, li bajarê Parîsê li pêşiya avahiya balyozxana Tirkan mîtingek hate dirustkirin. Rêxistinên bi navê THKP-C/Acilçiler, ERNK, HDO, MLSPB û CIGR beşdarî xwepêşdanê bûn.

Berî vê livbaziye jî, roja 5'ê Tirmehê endamên CIGR û Komîteya Kurdistanê, bi heyeteka ji 12 kesan, ji bo hevpeyvîna li ser buyê, çûbûn balyozxana Tirkan. Lê daxwaz nehatibûn pe-

jirandin û heyet bi kotekê ji avahiye hatibû derxistin. Ji bo protestokirina vê buyê jî, heyet dabû daxuyanîkirin, ku wê livbaziyeke protesto bêtin çêkirin.

Dora 100 kesî tîkilî livbaziye bûn. Komek ji 4 kesan gote polîsan, ku dixwazin digel berpirsiyarên balyozxanê bipeyivin. Lê polîsan dan eşkerekirin, ku ev daxwaz jî bicîh nayê. Dure nameyek hate nivîsandin, lê konsolê Tirkan vê nameyê jî negirt.

Lewma livbazî hate berdewam kirin. Dirûşme hatin bangkirin. Belavokeka Acilçiler, ERNK, HDO, û MLSPB hate belavkirin.

"Komela parastina demokrasiyê, dadiyê û penahan" damezirî

Berxwedan/Stockholm:

Li bajarê Eskilstuna welatê Swêd, bi navê "Komela parastina demokrasiyê, dadiyê û penahan" komeyek hate avakirin.

Komele, daxuyaniyeka xwe de ji bo desgeha ragihandinê wusa dibêje: "SÄPO û saziya polîsan hevsa rind bi destê xwe ve anîne. Zagon, maf û dad û kesên konevanî bi hesanî li kêlekê dihen hîştin. Herrojê bêtir bêmafî li penahan dihe kirin an jî bi kotekê wan derdixin derveyî Swêd. Carnan jî hingavtin birê dikeve." Komele, rawestandî û rakirina van bikaranînan dixwaze.

Komele, di bernameya xwe de, armancên xwe wusa pêşkêş dîke:

—1. Parastina maf û azadiyên demokratî yê kesên ku daxwaza penahiye dikin,

—2. Parastina mafê mirovayetiya kesên ku daxwaza penahiye dikin,

—3. Têkiliya kampanya ku li dijî zagona teroristiyê dihe pêşvebirin,

—4. Xebata bo bin kontrolê demokratî anîna polîsan,

—5. Xebata bo paqîjkirina saziya polîsan ji sazî û kesên dij-demokrasi, nazîvan û regezporest.

Ji bona ku ev armanc bi dest bikevin, komele bernameyeka xebatê danî pêşiya xwe. Li kêleka belavkirina belavokan û çêkirina civînên ragihandinê, komele, xebata bo civînên desgeha ragihandinê û piştigirîya 9 Kurdên li Swêd, ku ketine bin hinde qedexan, danî nav bendên bernameya xwe de.

Mîlîtanekî Dev-Sol hate kuştin

Berpirsiyariya Dev-Sol li derveyî welat bi belavokekê da xuyakirin, ku li Hollanda mîlîtanekî Dev-Sol'ê yê bi navê Ahmet Koksall hatiye kuştin. Di daxuyaniyê de, dihe gotin, ku Ahmet Koksall ji hêla çeteyên faşîst û mafya hatiye kuştin.

Miriye A. Koksall birin Tirkîyê. Bi şînekê dan axê. Gava şîna wî dihat kirin, polîsên Tirkan erîşî kesên li wir kirine. Hinde malbat hatine girtin û îşkence bi wan hatiye kirin.

Civîneka bo rojnameyan

Berî niha bi çendekê, hinde şoreşger jî girtîgeha leşkerî li Stanbolê ya bi navê Metrîs reviyabûn. Yek ji wan, yê bi navê Mustafa Yildirimtürk, li bajarê Frankfurtê civînek ji bo rojnameyan çêkir.

Di civînê de Mustafa Yildirimtürk bersiva pirsên rojnamevanan yê li ser revîne da. Hemû agahiyên li ser revîne daxuyanî kir, lê li ser reya derketina ji Tirkîyê tu agahî û îşaret neda naskirin.

Li Îsvîçre liqê HUNERKOMÊ hate damezirandin

Weke ku berpirsiyarên Hunerkomê nûçe bi me dan naskirin, li Îsvîçre liqekî Hunerkomê hate damezirandin. Ji bona bi gel nasdana damezrandinê, şadîmaniyeka damezirandinê ji hatîye çêkirin.

Şeva damezrandina liqê Hunerkomê li Îsvîçre, li bajarê Basel hate çêkirin. Dora 1000 kes beşdarî şevê bûn. Bernameya

çandî, ji hêla endamên liqê nuh hate pêşkêşkirin. Di şevê de stranên hozanan, govend û şano hatin pêşkêşkirin.

Ji ber ku endamên liqê Hunerkomê li Îsvîçre, di şevê de bernameyeka jêhatî û dewlemend pêşkêş kirin, gelek daxwazên dirustkirina şadîmaniyên nuh, gihan wan.

Li Hollanda bajarê Den Haag avahiya wezîrê dadiyê hate vegirtin

Roja 1'ê Tirmehê 1988'ê, 70 welatperwerên Kurd avahiya wezîrê adaletê (dadiyê) vegirtin. Berî niha bi 4 salan welatperwerêkî Kurd mafê penahiye ji hikûmeta Hollanda xwestibû. Lê daxwaza wî hate vegestandin. Lewma wî girtibûn û dixwestin derxînin derveyî welat. Li ser vê buyê, ji bo protestokirine, ev livbazî hate dirustkirin. Herweha di biryara redkirina welatperwerî de, hinde gotinên ku PKK reşdikin, hatibûn nivîsandin, ku lewma welatparêzên Kurd, bi lez livbaziye birêxistin.

Piştî ku avahî hat vegirtin, berpirsiyar nexwestin digel welatperweran bi axifin. Xwestin ku ji avahiye derkevin. Lê Kurdên welatparêz livbaziya xwe domandin û ji avahiye derneketin. Polîs hatin cihê rûdanê. Dora 150 polîsan dora avahiye zivirandin. Gava ku dîsa livbazî doma,

polîsan erîş kirin û xwestin bi lêdan û kotekê wan belavbikin. Li dijî vê, bo protestokirine, welatperweran benzî li xwe û li polîsan reşandin û agir berdanê. Lê polîsan agir bi lez vemirandin. Dure bi zorê, welatperweran ji avahiye derxistin. Lê livbazî li derve jî doma. Gava polîsan dîsa dest bi lêdanê kirin, welatperweran bi kevir û daran bersiva wan dan. Û reyeka mezin vegirtin. Trafika bajarê Den Haagê tîkilîhev bû. Bajar gişt jî livbaziye haydar bû.

3 endamên rojnameyan, televîzyonek, 30 erebên polîsan, 3 erebên agir vemirandinê, 3 erebên nexweşxanê û 5 panzer hatin cihê livbaziye. Televîzyon 3 caran nûçe belavkir. Hemû rojnameyên Hollanda û rojnameya Tirkan "Hürriyet" li ser buyê nivîsandin.

Ev daxuyaniya li jêr, ji hêla Yekîtiya Nîştîmanî Kurdistan-YNK hatiye belavkirin. Berî niha me vê daxuyaniyê ji ber berpirsiyariya me li pêşberê gelê Kurdistanê bi zimanê Tirkî di rojnameya xwe Berxwedanê de weşandibû. Li ser daxwaza xwendevanên me, me nivîsê wergerand Kurdî jî û pêşkêşî xwendevanên xwe û gelê xwe dikin:

Leyistokeka emperyalîst a nuh li dijî gelê Kurdistanê

Gelê Kurdistan di domana mejuyê de hertim rastî jiyana bi kovan û tivanc buye û niha jî êş û cefayê dikêşe; di dîrokê de tim bê talûnesîp maye. Bi sedan sal êş û dilsotînî jî destê perçebûna feodalî ditiye û nekariye dewleteka neteweyî bidamezirîne.

Di bin fermana dewletên bi hêz yê mîna Farisan, Selçukan, Ereban, Osmaniyan ûhw. de, mîrikên Kurdî tim li hemberê hevûdu rawestiyane û nekariye bi reya yekîtiyekê, dewleteka neteweyî avabikin.

Hozanvanê Kurd ê mezin Ehmedê Xanî, hîn di sedsala 17'an de tiliya xwe daniye ser vê verastê û mîrikên Kurdî bi dijwarî rexne kiriye, ji ber ku ji bo damezirandina dewleteka neteweyî yekîtiyek di nava xwe de çênekirine; vê rewşê bi sernivîseka nebaş bi nav daye.

Ev rewşa nebaş di peyvajoya dîrokê de berdewam kiriye. Paşê jî, bi koteka dewletên emperyalîst Kurd û Kurdistan bûne çar bir; Kurd bûne leyistokên emperyalîstan û çar dewlet, Kurd û Kurdistan xistine bin fermana xwe.

Perçebûna erdnîgarî (co-geography) bi perçebûna rêkxistinên li her çar birên Kurdistanê îro ketiye nava rewşeka giftêgîrîftîrîn. Kovan û tivancên vê rewşê jî, di sa barê li ser piştê gelê Kurd e. Bi milyonan mirovên Kurd li Iraqê bi narinçiyên kîmyevî, li Iranê bi êrîşên xwînrij ên pasdaran û mûcahidên Îslamî, li Tirkîyê bi reya komên mirovkujîyê yê hêzên dagîrkar û faşîst dihên kuştin. Ên ku di jiyana de dimînin jî, di zindanan de dihên rizîkirin û di welatên biyanîyê de cefayê dikêşin.

Tevgera neteweyî û girseyî ya serhildana îroyîn jî, ku di dîroka neteweyî Kurdî de, di van 25 salên dawiyê de pêşve diçe û bilinddibe, ji ber perçebûna rêkxistinî ya bin posîdiyên îdolojîya feodal û serdest, roj bi roj hîma xwe hindekî hunda dike.

Kêliya ku gelê Kurd cefayê dikêşe, rastî tenê tiştekî ji bo sud û berjewendên dewletên vegîrkar û emperyalîst e, ku law û keçên vî gelê yê dilsoz li beramberî hevûdu rabin. Ji ber vê yekê jî dijmin, bi hemû derfetên xwe dixwazin dubendî û dijminahiya di nav hêzên Kurdî de dijwar û kur bikin.

Gelê Kurd, ev bû bi sedan sale li bin doliwgeriya hov a dewleta Tirk ya faşîst û endama NATO dinale. Hemû mafên mirovayeti û neteweyî hatine rakirin. Gava gelê Kurd bi vî awayî pîkolî û nîrê dijiya Dewletên Yekbûyî yê Emerîka (USA) û dewletên NATO mîna ku ji hebûna gele Kurd bê haybin, xwe livandin. Lê îro USA û dewletên NATO, ji bo peydakirina reyeka veristina problema Kurdan dixebitin.

USA, bi hemû cihanê wusa dide nasdan:

“Pirsa PKK û pirs a nete-

weyî Kurdan ji hev cuda ne. Em bo PKK dibêjin ne, lê em dibînin ku li derveyî PKK, daxwazên kêmneteweyî yê hemû tevgerên Kurdî herî zinde ne û em nikarin veşêrin, ku li Emerîka birêxistina antîpatîyek li dijî tevgerên Kurdî gelek zehmete. Berpirsiyarê Wezîriyeta Karên Derveyî yê USA dibêje, ‘lê em ji PKK hesnakin.’ (Rojnameya Tirkî ‘Cumhuriyet’, 13 Gulan 1988)

Lê weke em tev dizanin, tevgera PKK yek ji wan rêkxistinên pêşemîne, ku bi şerê xwe yê ji bo rizgariya neteweyî li Kurdistanê, prestîja tevgera neteweyî Kurd di nav gelên cihanê de belavkiriye.

Naveroka mesaja USA pir vekiriye: USA û dewletên NATO, li rêkxistinek an jî li serokekî makul û mutedil digerin, ku ji xwe re biraheval bibînin, daku pirs a Kurdan weke berjewendên dewleta Tirk ya faşîst û emperyalîzma cihanê û haceta êrîşê ya emperyalîstan a bi navê NATO, di demeka dirêj de biverisînin û çareserbikin.

Washington, vê daxwazê bi şeweyeka eşkere û bê dudilî diyar dike û wusa dibêje:

“PKK, ji bilî serokê xwe, ne pêşaxafkarê daxwazên çî kesîye” (Cumhuriyet, 13 Gulan 1988)

Lê bila hêzên Kurdî wusa fahmnekin, ku bi li derve hîştîna dijminê faşîzma Tirkî yê yekemîn, angî PKK, roj ji bo rêkxistinên din ên Kurdî, derketiye. Ne USA û ne jî dewletên NATO yê din, çî hêzên Kurdî yê îro, ji xwe re mîna hêzên axaftinê napejirînin. Bi li derve hîştîna PKK, hêzên ku bawer dikin wê bigihin mafekî wusa, di xewneka kur de ne.

Ji salan vir ve ye USA, hinde hazirîyan ji xwe re bi rê dixwe. USA, mirovên xwe û mîhatibên xwe, ji xwe re ji mîj amade kiriye.

Di bin fermana rêkxistina parastina (istixbarata) Frensf de li Parisê û bi erêgotina CIA (istixbarata Emerîka), serokekî Kurdan ji mîj hatiye amadekirin, ku li ser daxwaza NATO bi salan hatiye perwende kirin, hatiye pêşvebirin û ji hemû hêlan hatiye ceribandin. Tevayî pîrsê niha tenê ew we, ku ew vî serokî bi hostayî bînin ser kar.

Ev kesê emperyalîzmê yê bi navûdeng, ku gav bi gav hatiye bilindkirin û amadekirin, serokê Malbenda (Enstîtuya) Kurdî li Parisê yê bi navê Kendal e.

Ji hemû biyanîyên li Frense, tenê Kendal bê zehmetî û bi hejandina destan, dikare biçe saraya Elysée li Parisê. Deriyên Wezîrê Karên Derveyî û Quafî d'Orsay, ji bo Kendal herdemê vekirine. Pêwendiyên Kendal yê bi istixbarata dizî û rêkxistinên parastinê yê Frense re heya pîveka dihe gotin hesanî ne û bê zehmet in.

Herçuqasî çî hîma Kendal li Kurdistanê nine û di nav rêk-

xistinên Kurdî yê ji bo rizgariya neteweyî de çî bîngeheke wî tune ye jî, her salê derfeta xwendina zanîngahê ji bo 50 xortên Kurd pêşkêş dike, ji ber ku digel dewletên NATO pêwendiyên bi bawerî pêş ve birîye. 50 xortan jî Kendal, li gora dilê xwe dihilbijêre. Di bin navê doktora û xebatên zanyarî, bi navê hikûmeta Frense, bursên (alîkariyên diravî) belaş belav dike û hikûmeta Frense vê berpirsiyariyê ji Kendal re hîştîye. Kendal xwediyê wê derfetê ye, ku bikaribe di serî de li USA, li welatên mîna Belçîka, Yewnanîstan, Îspanya, Kanada û welatên NATO yê din, xwendevanan bi bursa xwe bide xwendin.

Kendal dikare biçe hemû welatên NATO, kîjan ku ew dixwaze. Çî zehmetî li pêşîya wî tune ye, bi hesanî dikare biçe van welatên û vegere. Dikare digel berpirsiyarên van dewletan ên bilindtirîn bi axîfe û wan bibîne.

Weke em dizanin, tu kesê îltîfacî yê ji Tirkîyê, nikare vîze ji bo çuyina USA bistîne. Lê deriyên USA ji bo Kendal herdemê vekirine. Weke ku mirov here mala cîranê xwe, dergehên USA ji wî re vekirine û ev derfet jî, tenê sixletek ji bo Kendal e.

Bi hesanî dikare pêwendîyan digel kesên berpirsiyar û bilind ên dewletên NATO yê di her merhelê de pêşve bibe, ji ber ku di bîr û baweriyên xwe de jî mîna wan difikire û di hevxebe de xwe bê zehmetî dilivîne. Ji ber ku Kendal herweha, porzer e, çav şîn e, por-dirêj e, bejna wî xweşike, tevgerên wî nûjen in û cîlkên wî jî ji modeya dawî ne, qebulê ji wan dibîne û ev sixletên wî, ji bo pêşvebirina pêwendiyên ji şeweya rojava (Ewropî) roleka mezin dileyizin, jîr û jêhatîbûna wî xurt dikin. Ji ber ku, bi tevayî weke dîplomatekî Ewropa Rojava hatiye amade kirin.

Navê wî yê xef jî, angî Kendal, di sa her bi wê armancê hatiye hilbijartin, daku bi hesanî bikaribe hevxebe digel berpirsiyarên serdest ên dewletên Ewropa Rojava bi cîhbîne. Ji ber ku li USA malbatek bi navê Kendal heye, ku bi sedan general, dîplomat, kesên zanyarî yê xwediyê nişana Nobel û kesên dewletê daye netewê Emerîka. Kendalê me jî vî navê bi navûdeng hilbijartîye. Ev navê malbata Emerîkî, di zimanê Kurdî de jî bersiveka xwe ye. Kendalê me jî, sud ji vî navê û manaya xwe ya Kurdî girtiye, û bi vî avahî cihê xwe li ba berpirsiyarên Ewropî germkiriye û di nava gelê Emerîkî de jî, xwe kiriye sêmpatîk û balkişandger. Herweha bi vî navê xef, “netewpêrestîya” xwe jî tescil dike û îtibareka mezin li ba netewpêrestên Kurd jî, ji xwe re bicîh aniye.

Bilî Kurdî û Tirkî, bi hesanî dikare bi zimanên nola Frensf, Îngilîzî, Îtalyanî, Îspanyolî û

Rusî jî bi axîfe. Ev taybetî û sixlet jî, bawerîya bo wî li cem berpirsiyarên Ewropî zexmtir dike û risteka pêwîst dileyize.

Kesbûna polîtîk a Kendal di pêşîya gelê me û gelên dinê di hê veşartin û bi nola kesekî çandê û dîrokvaneke Kurdî di hê naskirin. Ev jî, ji bo birêvebirina misyona polîtîk, karê wî hesanî dike. Herweha, Malbenda Kurdî ya li Parisê, nola saziyeka ziman, dîrok û hunera Kurdî di hê şanîkirin. Ev jî, î-maja kesbûna çandeyî ya Kendal diparêze û ji rê dibe alîkar, ku bikaribe xebatên xwe yê polîtîk bi hesanî pêşve bibe.

Pir roniyê, ku dewleta Tirk ji bo peyvîna li ser Kurdistanê, di serî de PKK, wê nexwazibe çî hêzên Kurdî ji xwe re bipejirîne. Lê kesekî serok ê mîna Kendal ku “li derî polîtîkê” ye, ku ji hêla USA û dewletên NATO hatiye pêşniyarkirin, û bawerî bi wî hatiye, bi hesanî dewleta Tirk nikare red bike.

Bi derfeteke wusa, dewleta Tirk wê ji bo demeka dirêj di problema Kurdan de xwe bigihîne rehetîyê û ji bona ku veristîneka li gora berjewendên NATO birê bikeve, di serî de Yekîtiya Sowyet, girînge welatên Rojhilata Navîn (pêşemîn Surî, PLO, Îran û Irak) yê ku pêwendîyan wan bi vî pîrsê re heye, rayên xwe bidin û bêjin erê. Ji ber ku Kendal tenha weke kesekî çandî û Malbenda Kurdî jî weke saziyeka derî polîtîkê di hê diyarkirin, çareserkirina pîrsê jî vî layê jî hesanî dibe. Lewma, di nav xebatên Malbendê de, xebatên kûltûrî yê digel welatên Ewropa Rojhilat jî, cihekî pêwîst digirin. Gelek pisborên ziman û wêjeya Kurdî û dîroknasên tevgera neteweyî Kurd ên ji Yekîtiya Sowyet jî, mîna konferansçêkarên mîhvan, di hê malbendê û vexwandî dibin. Herweha berpirsiyarên huner û çandê yê balyozxana Bulgarîstanê jî, gelek caran dibin mîhvanên Malbendê.

Li gora bawerîya me, gava hevdîtina li ser pîrsa Kurdî di karvaniyê de destpêbike, ev pisborên ku béguman pêwendîyên wan digel KGB jî hene, wê li dijî wê pêşniyarê der-nakevin, ku serekê Malbenda Kurdî li Parisê bibe mihatab.

Pirsa neteweyê Kurd li Tirkîyê, gihaye wan koçberan ku serê NATO û USA biarîhîne. Di serî de Emerîka, hemû dewletên NATO dixwazin ku ev pîrs bi lez bigihe çareserkirineka “guncyay” (çareyeka bê pejirandin). Xebatên bo vî yekê destpêkirine. Gav bi gav di hê berfirehkirin.

Di navbera rojên 20 û 25'ên Gulanê 1987'ê de, li Québec asembleya parlamentarên NATO ya biharê xwe civand. Bang li serekê Malbenda Kurdî li Parisê, angî li Kendal jî hatibû kirin û Kendal tevî vî civînê bû. Weke di hê zanîn, civîna parlamentarên NATO bi rewşeka heya di hê gotin bi dizî di hê çêkirin. Di dîroka çîlsaliya pey-

mana NATO de, cara yekemîne ku kesekî ji derveyî NATO û ne parlementer e, tevî vî civînê dibe. Ev buyer, ji hêla bawerîanîna USA û welatên NATO bi Kendal re, pêwîstiyeka mezin di xwe de hildigire. (Jêder: Bultena Ragihandinê ya Malbenda Kurdî li Parisê, Hejmar 26, Gulan 87, Rûpel 2, di nîvîsa “Bangek ji bo hevalbendên Tirkîyê yê Ewropî” de)

Xebatkarên Malbendê û dostên Kendal ji bo vî buyerê, vê daxuyaniyê dikin û dibêjin:

“Cara pêşemîn, Kendal pîrsa Kurdan birîye civîna parlamentarên NATO. Ev xebata Kendal, di dîroka Kurdistanê de buyereka pêwîste. Kendal di civînê de lîva xwe eşkere daniye holê û gotiye, ‘Heke NATO pîrsa Kurdan çareser neke, wê ev pîrs bi destê Yekîtiya Sowyet û bi şeweyeka radîkal bêtin çareserkirin û veristin. Ez dêhn û bala we dikişînim. Hun dereng bimînin, hunê Kurdan bi tevayî hunda bikin.’ Asembleya NATO li bin posîdeyên mezin ya vî axafê maye û biryar girtiye, ku Kendal civîneka nemaze digel koma Tirkîyan çêbike û pêşniyareka hevpar (şîrîkî) bo çareserkirinê bêtin amade kirin. Kendal, hevdîtineka taybetî digel parlamentarên Tirk çêkir û ji wan xwest, ku Kurdan bipejirînin, mafên ziman û çandê nasbikin. Li du vî pêşniyarê, eşkere kiriye ku heke ev daxwaz bîn dereng hîştin, wê gelek tehluka ji bo Tirkîyê der-kevin holê.”

Piştî vî buyera pêwîst, prestîja Kendal li ba dewletên NATO xurttir buye û li gora vî çar-civê jî, ji bo xebatên jîrtir, delamet û vatînî yê mezintir li pêşîya Kendal hatine danîn. Ji serê sê (3) mehan vir de ye, Kendal li hemû serekbajaran welatên NATO digere. Digel berpirsiyarên dewletan ên pêwîsttîrîn hevdîtinan çêdike. Îmzeyên berpirsiyarên dewletan, parlamentaran, berpirsiyar û nûnerên partiyên polîtîk, çandçekar û hunermandan dicivîne, daku mafên ziman û çandê ji bo Kurdên Tirkîyê bîn dayin.

Weke xebata pêşemîn, 2daxwazên pêwîst yê vî xebatê jî hene: Ji hêlekê peydakirina çareserkirineka guncyay a li gora berjewendên NATO bo pîrsa Kurdî, ji hêla din jî, gava ku hevdîtînen li ser vî pîrsê destpêbikin, Kendal weke mihatabê yekemîn bê naskirin.

Nûner û berpirsiyarên USA û CIA, azîne û dema nasdana serekê ku bawerîya xwe pê dihênin, bi alema giştî pir rind dizanin. Kampanya Kendal a komkirina îmzeyan li welatên NATO, sê mehan doma. Wela-tê dawî ya ji bo vî kampanyê bû USA. Gava ku Kendal lîngên xwe avêt axa USA û neavêt, daxuyaniya dîrokî ya Wezîriyeta Karên Derveyî ya USA, li cihanê mîna bombe-yekê peqiya:

“Di dîtina USA de, pîrsa PKK û pîrsa Kurdî ji hev cihê

ne. Lê em dibînin ku li derveyî PKK, daxwazên kêmteweyî yên hemû tevgerên Kurdî herî zînde ne û em nikarin veşêrin, ku li Emerîka birêxistina antî-patiyek li dijî tevgerên Kurdî gelek zehmete. Berpirsiyarê Wezîriyeta Karên Derveyî yê USA vê dibêje û wusa berde-wam dike; 'em ji PKK hesna-kin'.

Naveroka mesaja USA ya ji bo Tirkîyê, welatên NATO û gelê Emerîka eşkereye. Ev dihê gotin:

"Em dixwazin pîrsa Kur-dan di çarçiva NATO de çare-serbikin û li gora sudên Tirkî-yê û NATO biverisînin. Di serî de PKK, çi tevgerê serî didin çareserkirîneka radîkal, wê ji hêla me neyin pejirandin. Kê-liya pîrsa Kurdî bikeve nav karên rojenîn, mihatîbê me te-nê serekê Malbenda Kurdî li Parisê Kendal e, ku kesekî nerm, bi pîvan, jêhatî, bi mejî, û guh didêr e û berjewendên NATO di refên pêşemîn de dibîne û bi lîva xwe ya li derveyî polîtîkê jî, bawerîya berpirsiyarên dew-letên Ewropî bi xwe aniye."

Ji ber ku rêxistinên Kur-dan xwe bi pêrgal û keşên xwe yên hundurî mijûl dikin, wusa xuya dike, ku wê mesaja USA hîn negirtine. Lew heya niha tu hêz li dijî vê pîlana emper-yalist, ku heya niha gav bi gav hatiye pêşvebirin, derneke-tiye. Berî her tiştî, pîlan, weke ku hatibû amadekirin, pêşve dihere. Û Kendal jî dibê ew kes, ku tenê ew bikaribe bi navê 20 milyon Kurd biaxife, bazarê bike; otorîteyek ku pêşniya-ran pêşkêş bike, pêşniyarên "aşitiyê" bo pîrsa Kurdan a-made bike û serokekî, ku tenê bi wî "bawerî" heye.

Ev çi rasthatîneka xerîp û ji ber xwe ye!..

Nêzîkiya USA û dewletên NATO ber bi pîrsa Kurdan û xebatên Kendal ên ji bo vê, rastî demekê dibin, ku polîtî-kaya dewleta Tirk a faşîst a ku

li ser terora asîmîlasyonê û în-karê bilind dibe îflas kiriye û tevgera berxwedana neteweyî ya gelê Kurd herî berfireh buye.

Pîlana ku ji hêla USA hati-ye pêşvebirin û Kendal jî parê-ziya wê dike, dixwaze mafên ziman û çanda gelê Kurd bi-nase. Lê belê weke ku em gişt dizanin, ji mehan vir de ye li Tirkîyê hemû nivîskarên bur-juwazî yên ku bi rejîmê ve gi-rêdayîne, nivîsên naskirina mafên ziman û çanda gelê Kurd pêşkêş dikin û pêşniya-ran datînin holê. Parlamen-terên demokrat li meclîsê li ser pîrsê dipeyivîn û pêşniyaran ji bo naskirina mafên ziman û çandê derdixin pêşîya çavan.

Nexwe, armanca USA û NA-TO ya bingeîn ne tenê bi nas-kirina mafên ziman û çanda gelê Kurd bi tixub e. Arman-ca bingeîn a pîlana NATO ku Kendal ji xwe re delamet girti-ye vê pîlanê bikarbîne, di serî de PKK, lîkidekirina hemû rêk-xistinên Kurdî yên dij-emper-yalist e.

Tiştê ku ji bo vê yekê bê ki-rin ev ve: Qutkirina girêdana rêxistinên Kurdan bi girsên gel re û bê posidekirina van rêxistinên, daku ev rêxistin ji hundurî ve bi hev bikevin û belav bibin. Berî hertiştî pir rind dihê zanîn, ku hêz û otorî-ta axayên mezin, şêx û sere-kên eşîran çine û çuqasî dika-rin girsên gundî yên berfireh binin bin kontrola xwe. Ne-xwe, berî ku rêxistinên Kur-dan ên dij-emperyalist binge-hekî fireh di nav girsên gel de peyda bikin, avakirina organî-zasyonêka zagonî ji bo vê xe-batê bese, daku daxwazên gelê Kurd tenha bi mafên çand û zi-man bîn sinorkirin. Ev orga-nîzasyon jî wê bi rejîmê girê-dayî be, wê di bin kontrola A-NAP'ê be, wê li dijî her babê pêşveçûnên demokratî be û wê li bin fermana axayên mezin ên hevxebar, şêx û serekên

eşîran be.

Ji bo vê pîlanê, li kêleka Ken-dal û digel wî, Nurettîn Yılmaz ji ku dîtina li ser cihanê ya mî-na Kendal diparêze, delamet girtiye ser şaxên xwe. Li gora daxwazên vê pîlanê jî, Nuret-tîn Yılmaz ji ANAP'ê bû me-bus. Ev perçeyek ji pîlana giş-tî ye.

Pêşî, qedexeyên li ser zi-manê Kurdî wê bîn rakirin û mafên bikaranîna çand û zi-mên wê bîn pejirandin. Ji bo parastina van mafan jî, Ken-dal û Nurettîn Yılmaz, li bin pêşengiya xwe û bi tîkiliya axayên Kurdan ên ku xizmeta dewleta Tirk kirine, wê par-tiyeka zagonî ya polîtîkî bida-mezirînin. Di serî de PKK, he-mû partiyên din ên dij-emper-yalist û netewvan, mîna rêk-xistinên derî zagonê û teror-van, wê bîne şanîkirin.

Partiya Kendal û Nurettîn Yılmaz jî, wê him yekbûna Tirkîyê biparêze, him jî wê bi-be mîsagoriyek (garantiyek) ji bo sud û berjewendên NATO. Netewperestên ava şêrîn jî, yên ku "nêrm" in, "mejiyê wan di-şuxile" û "parêzkarên aşîti û nîzame ne jî bona ku gelê Kurd bêhtir neyê eşandin", wê xwe di vê partiyê de bicivînin.

Ji bo biserxistina vê pîlanê, rîsta alîkariya diravî û daringî jî wê pir mezin be. Dewletên NATO, "ji bo pêçana birînen gelê Kurd û avakirina Kurdis-tanê" wê alîkariyên xwe yên diravî bê tirs pêşkêş bikin. Or-ganîzyoneka polîtîk û sosyal, ya bi vê nolê ku pişt a xwe dide axan û bi hîma aborî hatiye zemxmîkirin, bi hesanî wê bi-karibe ji bo demeka dirêj gelê Kurd bixe bin kontrola xwe û pasîfîze bike.

Delameta ku li dijî vê leyi-stoka emperyalist, dikeve ser milên rêxistinên Kurdan, pir vekirî û eşkre ye: An wê tîkilî xebata Kendal û Nurettîn Yil-maz bibin û piştgiştina wan bi-kin û xizmeta serkeftina pîla-

na NATO bikin, an jî wê ji xewa xwe hişyar bibin û wê bêjine Kendal biraweste û vê pîlana emperyalîzmê ya kîret û ge-mar bihilweşînin.

Berpirsiyariya me pir me-zine. Daku em bikaribin vê pî-lanê birûxinin, divê pêşî em vê pîlanê rind fahmbikin.

Şerê rizgariya gelê Kurd, pir hêliye. Ev pîrs nikare nola şerê ji bo jiyana rêxistinên bê

têgihîştin û wusa bê dîtin. Ew rêxistinên ku nekaribin tev-gera rizgariya neteweyê Kurd bi qamên cihanî fahmbikin, wê nekaribin xwe jê rizgar bikin, ku nekevîne serguwa dirokê.

Em bang li hemû welatper-werên Kurd û rêxistinên Kur-dî yên dij-emperyalîst dikin, ku bi yekîtiyê li dijî leystokên emperyalîzmê û pîlanên wan derkevin.

Yekîtiya Niştîmanî Kurdistan-YNK
24. Hezîran 1988

Xwedevanên hêja

BERXWEDAN YA WE YE

Rojnameya we **Berxwedan**, bi alîkariya we xwendevan-heya niha jiyana xwe ya weşanî didomîne. Ji niha û pê ve jî, bi alîkariya we xwedevanan dixwaze jiyana xwe ya we-şanî bidomîne û xwe xurttir bike.

Berxwedan berhemeka ked û xebata we ye. Ji ber ku **Berxwedan** ya we ye, divê hun jî xurttir alîkariyên xwe pêşkêş bikin. Ger hun di nivîs, belavkirin, wêne û nûçeyan de bêhtir xebat bikin û berhemên xwe bigihînin me, diyare ku wê rojnameya we jî xurttir û berfirehtir bibe.

Niha ji bo welatperwerên ji Kurdistanê Bakur, dema çuyina welat (îznê) destpêdike. Gelek xwedevanên me jî wê ji bo çend mehan herin welat û wê demên xwe di nav rindî û xweşîya welat û li kêleka çenga serxwebûn û azadiyê derbas bikin. Em ji van hevalan dixwazin, ku tiştên ji serê wan bihurî û dîtin binivîsinin û ji bo belavkirinê ji me re bişînin.

Bilî vê jî, em bang li hemû xwendevanan dikin, ku tîkilî "Qampanya di mehê de nameyek bo **Berxwedan**" bibin. Ger ev qampanya bi serkeve û nivîs, nûçe, wêne û materiyalên din bigihin destê me, bi van berheman wê **Berxwedan** zexm-tir û ciwantir bibe.

"Qampanya di mehê de nameyek bo **Berxwedan**" ne bangekî ji bo demeka kin e, wê her bidome. Ji ber ku her xwedevanekî me korrespondentekî û nûçevanekî rojnamê ye. Em dixwazin tora nûçevanan berfireh bikin û lewma her xwendevanek, giringe bersiva vê bangê bide.

Nexwe her xwedevanek divê dest bavêje pênûsan û bi kê-masî di mehê de nameyekê bihinêrê (bişîne). Xwedî li keda xwe **Berxwedan** derkeve û wê xurtbike.

Nivîs giringe ne tenê li ser nûçe û dengûbehsan bin. Nivî-sên lêkolîn, lêgerîn û nirxandîni jî zor pêwîstin. Giringe wêne (resim), huner, helbest, çîrok û karîkatur jî neyin jibîrkirin...

EM BANG LI HEMÛ WELATPERWERAN DIKIN KU TÊKILÎ HAVÎRKANA (MÛSABEKA) AFÎŞA DEHSALIYA PKK BIBIN!

Rojnameya **Serxwebûn** di meha Hezîranê 1988'ê de, di hejmara 78'an de bi xwendevanên xwe da xuyakirin, ku ji ber dehsaliya PKK, havîrkaneka (mûsabeka, yarişma) afîşan (plakat) daye destpêkandin. Hemû afîşên ku bîn pêşkêş-kirin, giringe dehsaliya damezrandina PKK bînin zimên û xwediyê vê sixlet û taybetiyê bin.

Em jî, ango rojnameya **Berxwedan**, bang li xwendevanên xwe dikin, ku tîkilî vê havîrkana **Serxwebûn**'ê bibin. Her xwendevanê ku dikare wêneyan (risman) çêbike, divê ji dil û can vê xebatê bike.

Hevalên ku dixwazin tîkilî hawîrkanê bibin, giringe ber-hemên xwe heya roja 30'ê Êlûnê 1988'ê bidin postaxanê û bişînin.

Hemû afîş an wêne, giringe ji bo navnîşana rojnameya **Serxwebûn** bîn şiyandin. Hemû xwendevanên li her welatî, dikarin tîkilî havîrkanê bibin. Xwendevanên li Ewropa, li Rojhilata Navîn, Avustraliya, Emerîka, Tirkîye û Kurdis-tanê divê tîkilî vê karê pîroz bibin.

Hoyên (şartên) havîrkanê ev in:

Hemû kesên ji her temenê (imrî) dikarin tîkilî bibin. Hemû kesên ji her kar û xebatê (meslekê) dikarin tîkilî bibin. Her kesek dikare çend afîş an wêne pêşkêş bike. Gi-ringe wêne bi pênûsa qurşunî, bi boyaxa bi dohn an bi bo-yaxa avê bîn çêkin. Her xwendevanek jî divê bizanibe, afîş an wêneyên bigihin **Serxwebûn**'ê wê di rojname û kovaran de bîn belavkirin û çapkirin.

Navnîşana bo şiyandina afîşan:

Serxwebûn, Postfach 10 16 83, 5000 Köln 1, BRD

Daxwaza rojnameya Serxwebûn:

Hemû welatperwerên ku tîkilî havîrkanê bibin, giringe li kêleka nav û navnîşana xwe ya vekirî, navekî veşartî (dizî) jî binivîsinin. Nav û navnîşanên rast wê li ba **Serxwebûn**'ê veşartî bimînin û nayin belavkirin. Hemû afîş wê bi navê xef bîn belavkirin û çapkirin.

Kovara REWŞEN dest bi jiyana xwe kir

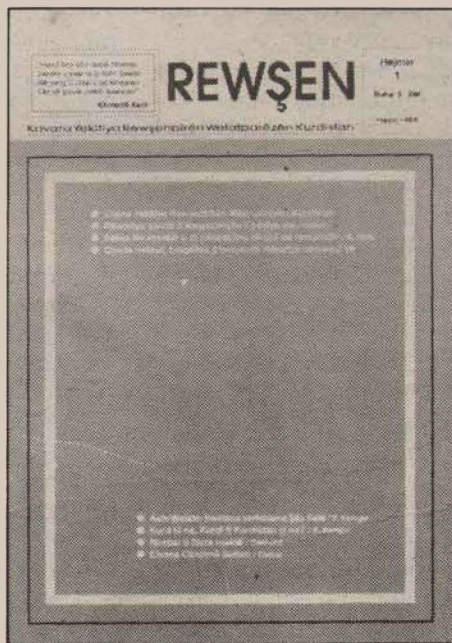
Li ser bingeha biryara civîna 9. 4. 1988'ê ya Yekîtiya Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistan-YRWK û li gora bendê duwemîn ji "Bernameya Xebatê" ya ku di civînê de ji aliyê avakarên Yekîtiyê hatiye pêşkêşkirin, kovara REWŞEN derket. REWŞEN jî 68 rûpelan e bi mebesta:

Lêkolîna civakî, dîrokî, torevanî, ramyarî û aborî; nivîsên folklorî û hunerî; tendurustî (saxî) û bijîşkî; dad-mendî û mafdarî; civat, jî û zar; ziman, wêje û rêziman; nûçeyên ramyarî, civakî û h.w.; hevpeyvîn û pêwendiyên bi xwendevan û rewşenbîran re û perwende kirin.

REWŞEN, ji aliyê dêmenî ve kovarekî nûjen û çeleng e. Ji layê heyinê ve jî, kovarekî giranbûhaye. Di hej-mara yekemîn de ev heyinên renga-reng hene:

-REWŞEN çima derdikeve? -Civîna YRWK -Nû-çeyên çalakîyan ji Kurdistanê Bakur -Nûçeyên ji girtî-gehên li Kurdistanê Bakur -Qirkirina netewî li Kurdistan Başûr -Peymana di navbera PKK û YNK de -Pêwistiya çandê û karguzariyên li pêşîya me -Salixa rewşenbîr û di pêşdaçûna dirokê de rewşenbîr -Çanda netewî, bingehek ji bingeheên rizgariya netewayî ye -Destanên Qumrî, Şêx Seîdê Pîranî (Axîn welato), Mîrê Botan Bedirxan û Xu-danê Çiyayê Şengalê Milhim Beg -Hovîtiya mêtîngerên Tirk li dijî gelê Kurd -Kurd kî ne, Kurdî û Kurdistan çi ne? -Çîrok: Çîroka gelê me, Befr û çiya, Zaroyên Kurd, Xewna bê wexer, Simbêlê lawik, Axaftina piçûkan, Rê-dar û dara gûzê -Bihelbestî û nivîsevanî Efsana Cîmcimê Sultan -Heyranok -Helbest -Belavok û Daxuyanî -Mete-lokên Kurdî -Li ser yekkirina nivîsa Kurdî -Êl, eşîr û bavikên Kurdan -Hozanvanê Kurd Evdissemmed Babek -Rêzîmannivîsê Kurd Elî Termaxî -Mîhrîbana Xatuna Berwarî.

Di kovara REWŞEN de, nivîsên nivîskarên ji her ali-yên Kurdistanê hene. Kurmanciya kovarê, ne tenê ya cihekî an herêmekê ye. Kovar dixwaze zaravayên Kurdî hêdî hêdî bîne ber hev. Nivîsên bi zaravayên Soranî û

Dimilî (Zazakî) di hejmara yekemîn de nî-nin, lê kovar dixwaze bi van zaravayan jî nivisan biweşîne. Dirûşma Kovarê hozane-ka Ehmedê Xanî ye.

Berpirsiyarên kovarê bang li hemû we-latparêzan dikin, ku alîkariyên xwe û rex-neyên xwe pêşkêş bikin.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeka niştîman ya xwedî çiyayên banbilind

Ç O L A M E R G

— II —

Hey lê xuşkê tu Kurdê
Hey lo bira tu Kurdo
Kurdistan çendî şêrîne
Hezar bihuştên rengîne
Bê niştîman em çine
Kurdî nebe em kîne
Gav bi gav welatê me
Sohr û zer û keska me
Kurdistanê binasin
Kurdistanê bistînin!

Derdorên gundê Hêlêna li navça Şemzînan

BIREK JI DÎROKA KEVNAR

Çolamerg, di mējuyen kevin de navenda mîran bû. Niha li bajarê Çolamergê, di navenda bajêr de kelehek bi navê Kela Mîr heye. Li pêşiya vê kelehê jî, avahiyên kevin yên bi navê Meydana Meclîsê hene. Di kelehê de mîr rudinişt, li meydana jî, meclîsa gel xwe dicivand, biryar dihatin sitandin û danûstandin çêdibûn. Mîrîti ji bavan derbasî kuran dibû. Ji hemû lawje û kilamên êrdimî, mirov dikare vê rastiyê derxîne.

Mîra kevintirîn yê di hê nasîrîn, Mîr Şemîran bû. Mîr Şemîran bi xwe jinek bû. Mîr Şemîranê gelek caran şerê feodalîzma îslamî kiriye. Mîreka şervan bû. Li bajarê Çolamergê navê coyeka avê û navê reyekê Şemîran hatiye danîn. Coya avê, ku Mîr Şemîranê daye çêkirin, ji bajarê Wanê digihe navenda bajarê Çolamergê. Şêniyê êrdimê, "Çewa Şemîran" dibêje vê coya avê. Reyên ku Mîr Şemîranê dabû çêkirin, ji bajêr dirêjî pênc navçeyên Çolamergê dibin. Hinde şaxên van reyan, li deverên asteng û tehtên mezin digihin hevûdu û di hên navenda bajêr. Şêniyê Çolamergê dibêje vê reyê, "Astenga Xatunê."

Lawje, sitran û kilamên derdorê, şanî dikin, ku Çolamerg navendeka Mîrên Kurdan bû. Sitrana bi navê "Cembellî" mîna destanekê ye. Ev sitran navê xwe ji navê kurê mîrekî Çolamergê, yê bi navê Cembellî sitandiye. Destana Cembellî, çiroka keça Faris beg Binevşê û kurê mîrê Çolamergê Cembellî di hêne ziman. Ango Destana Binevş û Cembellî ye. Ji vê destanê, herweha dûbendî û dijitiyên di navberê mîrên Kurdan jî, xuya dikin.

AVA ZÊ YA PIÇÛK Û MEZIN

Li êrdima Çolamergê 2 çemên bingehîn diherikin û diçin. Navê wan herduyan jî Zê (Zap) hatiye danîn. Ji wan re di hê gotin, Zeya Jêr û Zeya Jor, an jî Zeya Piçûk û Zeya Mezin. Herweha carnan ji bo Zê, Rûbar jî di hê gotin. Zê bedewiyeka nemaze û bejî didin çiyayên Çolamergê. Zeya Mezin, ji serî heya binî derdor û keviyên xwe dixemilîne. Du şaxên Ava Zeya Mezin hene. Hinde şaxên piçûk jî hene, lê ne pir giring in. Şaxek ji bakur ve, diherike Zozanên Nebirnav û Alandestê. Şaxê din jî, ji Zozana Cilo li rojhilata Çolamergê, diherika navenda bajêr. Herdu şax li kaş û kendalên Çolamergê digihin hev. Ji vir jî, ber bi başûr ve diherikin. Li vir di nevalên gelek kûr de, av berjêr ve diherike.

Zeya Piçûk jî, ji sê şaxên mezin çêbûye. Navekî Zeya Piçûk jî, Rûbarê Hişîn e. Kehniya ava 2 şaxan, li Çiyayên Şemzînan in. Ava wan ji Şemzînan dize. Şaxê sêwemîn jî, ji heremê Oramarê diherike û diçe. Piştî ku ev hersê şax digihin hev, ber bi başûr ve diçin. Herdu Zê, paşê li Kurdistanê Başûr bajarê Zêbarê yê şêrîn digihin hev, xurtir dibin û li Kurdistanê Başûr li jêra bajarê Musilê tevî Ava Tîr (Dicle) dibin.

Nevala Zê, bi çê û bedewiya xwerustiya xwe, bi nav û denge. Ji ber taybetiyên turistikî, Komara Tirk, ji bo anîna turistên biyan, hinde broşûrên bangeşiyê çap kiriye. Di van broşûran de, Nevala Zê, di nav navendên turistikî de şanî dike. Şêniyê êrdimê, li ser Ava Zê, lawje, dilok û heyranoan dixwîne. Ava Zê gelek kure û bi şeweyeka zîk-zak diherike. Hinde cihên Zê

heya 2 km kûr in. Gava mirov ji dûr ve li Zê binêre, mirov dibêje qey ji bo veşartina xwe, ev av wusa ji kûriyê diherike. Zê xwediyê sipehiyeka kuwî û bejî ye, gava mirov cara yekemîn bibîne. Di nava avê de, bi hezaran babetên masiyan hene. Lê rengê avê keske û masî di nav ava kesk de bi delalî diherin û di hên. Ji ber ku Ava Zê gelek kûr diherike, gelê heremê nikare pir ji xêr berên vê avê sud û berjewend bigire. Tenha bi pîveyeka bi tixup gel ji xwe re sudan jê distîne. Gava mehên biharê destpêdikin, Avên Zê jî xurt û har dibin. Derfet namîne ku mirov bikaribe ji Zê ji aliyekî derbasî aliyê din bibe. Gelê heremê, an ji xwe re teleferikên yekrû û xwerû, an jî pirên pir bilind avadîke û wusa ji Zê derbas dibe. Heke ev derfet jî nebin, derbasbûn jî nîne. Hemû pirên ku li ser Avên Zê avabûne, xwediyên taybetî û sixletên dîrokî yên nemaze û pêwîst in.

DOLIWGERIYA MÊTINGERAN YA SIST Û TENIK

Ji ber ku xwedîkirina pez û sewalan debariya yekemîne, gava mirov li taybetiyên civakî yên Çolamergê meyzêke, mirov wê bibîne, ku gelê li vir jiyana xwe bi nîv-koçerî û nîv-nîstecihî

heya niha nekarîne avahiya eşîrvaniyê birûxinin an bişikînin. Di van salên dawiyê de, dewleta Tirk saziyeka goşt û masiyan û saziyeka şîr avakirîye. Ji ber vê jî, li navenda bajêr bi şeweyeka tenik bireke kargeran çêbûye. Ev karger jî, kargerên bê kalîfiye an qualîte ne.

Pewendiyên gelê Çolamergê digel dewleta Tirk, bi reya axan di hê pêşvebirin. Rola axan, di nav gel û dewletê de, rolekî xulamî û nokerîye. Lê bilî hemû keftûlaftan gelê Çolamergê hêrs û nîfrîna xwe ya li dijî mêtîngeran bi şeweyeka xurt diparêze. Buyereka ku li êrdimê hatiye jiyankirin, vê dîtina me bi delîl xurt dike:

Rojnamevanekî mêtîngeran ji bo lêkolîna lîva gel ya li dijî dewletê hatibû Çolamergê. Rojnamevan vê pîrsa jêr ji yekî dike:

«Heya niha gelek serleşker û sercenderme hatin vir. Hun ji kîjanê dilxweş bûn?»

«Wele em ji yekî gelek dilxweş bûn.»

«Navê wî çî bû?»

«Ez navê wî nizanîm. Wî dabûn vê derê. Gava dihat, nekarî ji Ava Zê derbas bibe û di avê de xeniqî. Em ji wî gelek dilxweş bûn.»

Ev buyer, liv û rewşa gelê me

çinandinê jî di hê kirin, lê ev bi divêtiyên debarî bi tixup e. Erdên ku mirov bikaribe biçînîne kêman in. Lewma jî karê çinandinê hindik e. Bi piranî birinc, titin û şinahî (sebzê) di hê çinandin. Titina Çolamergê, bi nav û deng e. Titina baştirîn jî li navça Şemzînan di hê çinandin. Li derf Şemzînan jî çandina titinê heye.

Ev şeweya çandinê azad e. Kontrol û serdestiya dewleta Tirk nîne. Mêtîngerên Tirk, ji bona ku dijminahiya li dijî xwe kêman bikin, çavên xwe ji bo vê yekê dimirînin. Hemû kesên ku baçikan (cixaran) dikişînin, kîsa titinê ya bi doxinan girêdayî, ji kêleka berikên xwe kêman nakin. Carnan dewleta Tirk bi hiceta titina bê destur, van kisan dicivîne û dest datîne ser wan. Lê, cihde yên nuh li şuna wan di hên danîn.

Li êrdima Çolamergê heya niha gelek rabûn, rapirîn û serhildanên Kurdan çêbûne. Gelê me têkilî van serhildanan buye û şer kiriye. Ne tenê ev, têkilî serhildanên Kurdistanê Rojhilat û Kurdistanê Başûr jî buye. Mirov dikare bêje, ku ji her eşîrekî bêtirî 1.000 kes di van serhildanan de ketine û şehîd bûne. Gelê Çolamergê eş, tivanc û kesera ve rûdanê hîn ji dilê xwe ranekirîye û bi van kovan û eşan jiyana xwe didomîne.

Jiyana gelê Çolamergê nîv koçerîye / Çend mehên salê li zozanan derbas dibin

didomîne. Çêbûna eşîr, êl û bavikan û nîstecihbûna wan, li gora vêkêşan û hilbirînen me li jorê gotî, birêveketiye. Li navenda bajêr ji hemû eşîran mirov hene û di hên. Lê serdestiya eşîran bi bingehî li derdorên xwe û li ser axa xwe heye. Hemû eşîr hîma xwe li deverên xwe diparêzin.

Doliwgerî û serdestiya mêtîngeran li Çolamergê sist û tenik e. Lewma jî mêtîngeran

li Çolamergê, ya li dijî mêtîngerîyê, bi şeweyeka ronak datîne holê.

REWŞA ABORÎ

Herçûqasî avahiya êrdimê ya aborî gelê êrdimê ji bo derve girtî di hêle jî, gelê Çolamergê nîrxên xwe yên neteweyî û zîndebûna hilbirinê ya nemazeyî diparêze. Li kêleka xwedîkirina pez û sewalan, kar û xebatên

Piştî ku têkoşîna rizgariya neteweyî li Çolamergê xwe berfirehkir, ew hêrs û nîfrîna ku li dijî dijminan di dilan de kombûbû, reya xwe ya rast û rizgariyê peyda kir. Xebatên dorfirehkirina bêbextî û welatfiroşiyê, nema dikirin rayên xwe di axê de bigirînin, ji ber ku gelê me roj bi roj bêtir û diwartir xwedî li doza xwe ya zikmakî derdikeve.

WE BIDOME

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENÎYA RÎZGARÎYA NETEWA KURDISTAN

ARGK li Çiyayê Cudî carek din li dijmin xist

Li Çiyayê Cudî şerekî mezintirîn û berfirehtirîn, ji hemû şerên heya niha derket û bi serkeftina ARGK dawî bû. Şer 35 seetan sing ber sing doma û encamê de hêzên dijmin lédanên mezin girtin; gelek leşkerên dijmin hatin kuştin. Hêzên dijmin ên asmanî û bejî tēkilî şer bûn, herweha di hê gotin ku hêzên mētingeran gazên jehrê jî bikaranîne. Dijmin ji asmanî û erdê bi hêzeka çend hezar serbaz êrîş dikir. Lê ji ber mērxasî û jêhatîbûna hêzên pêşmergeyên ARGK, êrîşên dijmin şikestin. Daku dijmin bêhtir mirî û kuştîyan li du xwe nehêle, necar ma ku hêzên xwe ji Çiyayê Cudî berûpaş ve bikêşe û bireve.

Roja 13'ê Tirmehê şerê li Çiyayê Cudî destpêkir û 35 seetan doma. Roja 16'ê Tirmehê dijmin hêzên xwe yên leşkerî paş ve kişand.

Şeva 13'ê Tirmehê, li êrdima Çemê Qeymeqam navçeya Şirnexê, yekîtiyeka ARGK kemînekê vegirt. Yekîtiyeka operasyonan ya dijmin kete kemînê. Pêşmergeyan derbekî mezin li hêzên dijmin xistin. Di serî de serleşkerên dijmin, bi dehan serbaz hatin kuştin û hevqas jî birîndar ketin.

Mētingerên Tirk, daku hundabûnên xwe û hejmara kuştîyên xwe kêm bikin, an jî yên ketibûn kemînî rizgar bikin, hêzên xwe yên asmanî û erdî tevgerandin. Bi hêzên mezin êrîşî pêşmergeyan kirin. Yekîtiya ARGK, êrîşa dijmin ya yekemîn şikand û bê hundabûn xwe kişand Çiyayê Cudî.

Piştî ku dijmin şikest û kete nav tirseka mezin pê ve, bi hêzên leşkerî yên gelek mezin xwe disa livand û xwest encamê bi destê xwe ve bine. Leşkerên xwe

yên li bajar û navçeyên Çolamergê, Dihê, Qilaban, Cizîra Botan, Amed û yên din, bi hezaran tevgerand û hemû kontrayên xwe û parêzkarên gundan rakir şer û êrîşan. Bêhtirî 50 helikopter jî rakir. Herweha tuga-tangan ya li Cizîra Botan jî şiyand ser pêşmergeyan.

Artêşa dijmin ya mezin bi desteka hêzên asmanî ji cihên stratejîk ên Çiyayê Cudî dest bi êrîşê kir. Ev liva xwe jî, bi nûçeyên sansasyonelî di rojname û weşanên xwe de da bihîstin. Dijmin bawer dikir, ku bi hêzeka hevqas mezin, bēguman wê derbekî li pêşmergeyan bi-xwe. Di van demên dawî de, dijmin gelek caran serî dide taktîkên vênolê. Dijmin bi hêzên xwe yên asmanî û erdî, dixwest dora pêşmergeyan bigire, çemberê hêdî hêdî teng bike û wan tune bike. Bi taktîka "dorê bigire û biperçiqîne" dijmin hêviyên mezin ji xwe dikir û dike.

Nemazê di şerê li Çiyayê Cudî de dijmin, hêzeka leşkerî

ya gelek mezin, digel helikopter û tanga rakir û wusa xwest bigihe armancên xwe û dora Çiyayê Cudî ji her aliyê ve zivirand.

Lê billî hîma hêzên dijmin ya serdest, pêşmergeyên ARGK bi hîma xwe ya şer û jêhatîbûna xwe ya tevgerî, dijmin bê mecal hîştin. Dijmin di vî şerî de çekên nûjentirîn û teknîka nûjentirîn bikaranî. Pêşmerge jî bi bawerîya xwe, bi dilerî û biryardariya xwe, jîr û jêhatîbûnêka pêşketî şanî kirin. 35 seetan sing ber sing şerên xwe kirin. Domana şer de gelek kes ji dijmin hatin kuştin. Yekîtiyên dijmin, gelek kuştî û birîndar li dû xwe hîştin û qada cengê berdan û xwe berûpaş ve kişandin. Dijmin necar ma ku binkeftina xwe bipejirîne.

Di daxuyanîyên rojnameyan de dijmin, digot ku her keliyê heye ku lédana mezin li pêşmergeyan bikeve. Lê gava ku ew derbeyên mezin girtin û xebata wan avêde çû, tu daxuyanî ji bo rojnameyan nekirin.

Ev şerên dawiyê çi şanî me dikin?

Di van demên dawiyê de, şerên di nav yekîtiyên ARGK û hêzên dijmin de zêdetir dibin. Di van şeran de, yekîtiyên artêşa Tirk a faşist û mētinger birinên mezin girtin. Şer gişt sing ber sing û gelek dorfirê çêbûn.

Şerê me yê rizgariya netewî, ku bi şerê li Bagokê pêşveket, bi şer û pozberiyên nûh vê pêşveçûna xwe berdewam dike. Şerên li Bagokê, Şemzînan, Derîka Çiyayê Mazî, Hazo û Çiyayê Cudî, şanî me dikin ku ARGK xwediyê wê hîmê ye ku bikaribe bi rojan li dijî hêzên dijmin şer bike.

Di encama wan şeran de, em dikarin bêtîr ku lewma pêşmergeyên ARGK dikarin hevqas şerên xurt bikin, ji ber ku hejmara pêşmergeyan gelek zêde buye û ji aliyê şervaniyê jî xurt buye. Di şerên li Bagok, Hazo û Şemzînanê de 4 helikopterên dijmin hatin xistin. Bêhtirî 400 serleşker, serbaz, endamên hêzên taybetî û parêzkarên gundan hatin kuştin. Dijmin di demeka kin de, derbeyên hevqas mezin girt. Ji vî buyerê jî, ji me re diyar dibe, ku şerê me yê rizgariyê gihaye gihaneyeka nûh.

Şerê pêşmergeyan ku ji destpêka sala 1986'ê vir ve, li çar enîşkên Kurdistanê hatiye berfireh kirin, di sala 1987'ê de jî bû xwediyê bingehekî zexm û rayên xwe girt. Di sala 1988'ê de jî diyar bû, ku ne tenê şerê pêşmergeyan rayê xwe girtiye, herweha gihaye koçberaka nûh jî. Ev gihaneka nûh, şanî me dike ku dirûşma "Ji bo perçeyeka niştîman pêşde!" cihê xwe girtiye.

Hêzên ARGK îspat kirin ku xwediyê wê hîmê ne, ku bikaribin perçeyên rizgarkirî biparêzin. Dijmin di şerên li Çiyayê Cudî û Şemzînan de pejirand, ku binketiye. Dijmin xweş dizane ku parêzgehên ARGK li çiyayên Cudî û Balkaya heye. Lê dîsa jî nikare bi hesanî êrîşî pêşmergeyan bike. Gava here ser pêşmergeyan jî, weke li Çiyayê Cudî buyî, gelek kuştî li şûna xwe dihêle û direve.

Ji ber ku artêşa mētingeran nikare bi hêzên xwe yên erdî şer bidomîne, ji asmanî roket, top û gazên jehrê dibarîne û bi vî awahî dixwaze rewşa xwe rizgar bike. Di hemû şerên vî dawiyê de dijmin, roket-top û narinciyên jehrê bikaraniye. Di berxwedana Bagokê de hinde şervan şehîd ketibûn, lê di laşê wan de rastî berikan nebûye. Tev bi gazên jehrî hatine kuştin. Di vî şerî de îspat bû ku dijmin narinçokên jehrê bikar dihêne.

Dijminê ku li hemberê hêzên ARGK keli keli dimire, bi zêdekirina hovîtiyê, dixwaze jiyana xwe hindekî din dirêj bike. Weke hovîtiya xwe ya dîrokî jehr û napalman bikar dihêne. Di şerên Bagok û Derîka Çiyayê Mazî de, dijmin bi vî awahî xwe livandiye.

Kin bêtîr, artêşa Tirk a faşist û mētinger, daku xwe rabigire û mirina xwe birawestîne, serî dide her babê azînen nemirovayetî. Çekên qedexê bikar dihêne. Lê ev hovîti jî, wê dijmin ji rûxandîne rizgar nake û roj bi roj ber bi tenebûnê ve diçe.

Hêzên ARGK jî, hîma xwe û çalakiya xwe, li Bagokê, Derîka Çiyayê Mazî, Şemzînan, Hazo û Çiyayê Cudî danîn holê. Ev serkeftinî jî, roj bi roj me nêzikî perçeyeka rizgarbûyî ya niştîman dike.

Di vî hejmarê de:

- Çalakiyên li dijî hêzên dijmin / rûpel 19
- Nûçeyên girtîgehan / rûpel 19
- Şev, civîn û livbaziye li Ewropa / rûpel 20
- Leyistokeka emperyalîst a nûh li dijî gelê Kurdistanê / rûpel 21
- Gav bi gav xaka Kurdistan: Çolamerg II / rûpel 23

Şerê li Hazo 22 seetan doma

Şerê duwemîn yê mezintir li vî dawiyê li navça Hazo dora Tuzlagolû derket.

Dijmin ji erdê û asmanî, bi hezaran serbazên xwe êrîşî yekîtiya ARGK kir. Leşkerên dijmin çêkên giran û rokêtan bikaranîn. Lê di şer de hêzên ARGK biserketin.

Hêzên dijmin xebitîn, ku yekîtiya ARGK bizivirînin. Gava nekarîn pêşmergeyan bixin çemberê, ji helikopteran rokêt reşandin. Billî bombebaranê, yekîtiya ARGK bi çalakî şerê xwe domand.

Gava ku dijmin fahmkir, ni-

kare pêşmergeyan binkeftî bike, bombeyên jehrê bikaranî. Li ser vî yekê, yekîtiya ARGK cihê xwe yê şer guhart û êrîşa dijmin bêhuda kir.

Di vî şerî de jî dijmin disa hejmara kuştîyên xwe veşart. Dijmin daxuyankir, ku 3 parêzkarên gundan û serbazek hatiye kuştin. Lê weke nûçeyên ji êrdimê digihin me, di hê gotin ku hejmara kuştîyên ji dijmin pir bilindtîre.

Di vî şerî de hinde pêşmergeyên ARGK jî şehîd ketin. Lê heya niha em nizanin çend pêşmerge şehîd ketine.

Malbatên girtiyan şerê polês û cenderman kirin

Ji ber cejna misilmanî gelek malbatên girtiyan xwestin nasên xwe yên di zindana Amedê de bibînin. Lê merivên girtiyan ên ku paşnavê wan ne weke yên girtiyan bû, destura dîtina merivên xwe negirtin. Gava xwestin bi zorê merivên xwe bibînin, polês û cenderman êrîşî gel kirin. Lewma malbatan jî li ber xwe dan û bi kevîr û daran, bersiva wan dan. Di demekî kin de şerê di nav malbatên girtiyan û hêzên dijmin de berfireh bû.

Ji ber ku gelek malbat ji bajarên dur hatibûn, dixwestin merivên xwe bibînin û dijmin destur neda wan, ew jî bi xurtî

şerê dijmin kirin. Berî niha girtiyan, bi berxwedana xwe mafekî wusa jî bi destê xwe ve anibûn. Lewma jî gelek malbat hatibûn bajarê Amedê.

Hejmara malbatan gelek bilind bû û vî yekê mētingeran tirsandibû. Lewma xwestin destur nedin hinekan. Bi vî awahî jî hêlekê xwestin vî mafê rakin, ji hêla din pîkolî li malbatan jî bikin.

Lê vî carê zarokan, jinan, dayik û bavan biryara xwe dabûn. Ew wê bi zorê jî be, merivên xwe bidîtan. Gava ku malbat berê xwe dan dergeha girtîgehê, polês û cenderman êrîşî

wan kirin.

Malbat tev li ber xwe dan. Zarok, jin, mēr û kalan destên xwe avêtin dar û kevîran û erîşî polês û cenderman kirin. Şer mezin bû. Polêsan ber reşandin ser malbatan. Lê gava disa nekarîn malbatan rawestînin, hêzên tēkuziyê anîn. Hejmara yên ku şer dikir, dora 500 kesî bû. Dihê gotin ku 4 polês birîndar ketine. Bêhtirî 100 kesan hatine girtin. Ji yên hatinê girtin 25 kes jin in.

Ev buyer şanî me dike, ku gelê me roj bi roj bêhtir xwe dide şer û domana livbaziye girseyî jî destpêdike.